

**CREATE – MOTIVATE – LEARN – CreMoLe
RADĪT-MOTIVĒT- MĀCĪTIES**

502374-LLP-1-2009-1-RO-GRUNDTVIG-GMP

Grundtvig Multilateral Project

**Aptaujas Kopsavilkums – Mācīšanas un mācīšanās paņēmieni labās
prakses piemēri pieaugušo izglītībā
WP2**

Šis projekts tika finansēts ar Eiropas Komisijas atbalstu. Šī publikācija atspoguļo vienīgi autora uzskatus, un Komisijai nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo izlietojumu.

SATURS

1. IEVADS	3
2. METODOLOĢIJA	3
3. APTAUJAS INSTRUMENTI	5
3.1 Treneri	5
3.2 Kursu dalībnieki	7
4. LABĀS PRAKSES APRAKSTI	9
4.1. Rumānija	9
4.1.1 Darbības pētījumi	9
4.1.2. Neirolingvistiskā programmēšana	15
4.1.3. Uzņēmējdarbības prasmes	19
4.2. Vācija	25
4.2.1. Uz uzdevumiem balstītas mācības	25
4.2.2. No līdzaspastāvēšanas uz sadarbību	30
4.2.3. Integrētā mācīšanās	35
4.3. Spānija	39
4.3.1. e-prasmju attīstīšana nodarbinātībai	39
4.3.2. ROMFASHION	43
4.4. Itālija	47
4.4.1. Mācīšanās caur kultūru	47
4.4.2. Reālā un virtuālā tekstūra	52
4.5. Latvija	58
4.5.1. Pilsoniskā izglītība	58
4.5.2. Bezdarbnieku un darba meklētāju izglītošana Kuldīgā	63
4.5.3. Smadzeņu darbība un mācīšanās	67
4.6. Lietuva	70
4.6.1. Deportēto ģimenes locekļu integrēšana: pilsoniskās un valodas lasītprasmes nostiprināšana	70
4.6.2. Komunikācija sareģītās situācijās	73
4.6.3. Kritiskā domāšana	77
4.7. Austrija	82
4.7.1. Valoda un kultūra	82
4.7.2. Treneru izglītošana	90
4.8. Slovākija	96
4.8.1. Personības attīstība	96
4.8.2. Apmācības forma: vienas mācības vienā reizē	100
5. Pielikums 1	105

1.IEVADS

CREMOLE projekts "Create-Motivate-Learn" ("Radīt-Motivēt-Mācīties") ir Mūžizglītības projekts, kura mērķis ir noskaidrot galvenos faktorus, kas saistās ar plaša pieaugušo loka, ieskaitot cilvēkus ar īpašām vajadzībām un no marģinālām grupām, motivāciju un neatlaidību iesaistīties mūžizglītības procesos.

Lai savāktu ievērojamu mācīšanas paņēmieni un mācīšanās stratēģiju labās prakses kopumu, tika veikta Eiropas pieaugušo izglītotāju un viņu kursantu aptauja visās projekta dalībvalstīs. Šajā dokumentā apkopots metodoloģijas apraksts, kam seko kopīgā struktūrā aprakstīta visu partneru organizāciju pieredze, aptaujas instrumenti, kas tika izmantoti šajā aptaujā un aptaujas rezultāti.

2.METODOLOĢIJA

Aptauja tika organizēta deviņās Eiropas valstīs: Rumānijā, Vācijā, Itālijā, Latvijā, Austrijā, Slovākijā, Lietuvā, Šveicē un Spānijā.

Aptaujas galvenais mērķis bija informācijas par inovatīvu pieeju izmantošanu pieaugušo izglītošanā, par pieaugušo izglītošanā izmantoto mācīšanas paņēmieni un mācīšanās stratēģiju savākšana un apkopošana.

Pieaugušo izglītība definēta saskaņā ar Eiropas Komisijas Mūžizglītības politikas kontekstā doto definīciju:

"Visas izglītošanās formas, kurās iesaistās pieaugušie pēc sākotnējās izglītības un apmācības iegūšanas visa procesa garumā. Tā ietver izglītošanos personiskiem, pilsoniskiem un sociāliem mērķiem, kā arī ar nodarbinātību saistītiem mērķiem un tā var īstenoties visdažādākajos veidos gan formālās, gan neformālās izglītības un apmācības sistēmu ietvaros."

Communication from the Commission "Adult Learning: it is never too late to learn" 2006

Lai šo pieredzi uzskatītu par labās prakses piemēriem, tai jāatbilst sekojošām iezīmēm:

1. Izglītojošie pasākumi ietver elementus, kuru mērķis ir motivēt pieaugušos.
2. Izglītojošie pasākumi pieaugušajiem pārstāv inovatīvu specifisku metodoloģiju un mācīšanās paņēmienus.
3. Iespēja pārnest pieredzi uz dažādiem ģeogrāfiskajiem vai tematiskajiem kontekstiem.
4. Tiem jābūt orientētiem uz praksi.
5. Izglītojošie pasākumi nodrošina pieaugušajiem sekojošo:
Jauna pieeja resursiem un informācijai
Paaugstina piedalīšanās iespējas

Ir sociāli iekļaujoši

Katra no dalīborganizācijām, īstenojot aptauju- pētījumu, darbojās pēc šādiem soļiem:

1. Atrast labās prakses piemērus savā valstī, kas atbilstu augstāk minētajiem kritērijiem. Sākotnēji projekta partnervalstīs tika noskaidroti 40 labās prakses piemēri. Lai detalizētāk iepazītu šīs labās prakses, tika intervēti 45 pieaugušo izglītotāji un 100 kursu dalībnieki, kuri piedalījās šajos izglītojošajos pasākumos.

2. Aprakstīt izvēlētas labās prakses piemērus atbilstoši kopīgajai struktūrai (skat. Pielikums 1), ietverot informāciju par:

a) Izglītojošā pasākuma nosaukumu un tā sniedzēju.

b) Aktivitāte: konkrētā pasākuma apraksts, sniedzot pēc iespējas sīkāku aprakstu (kursu sākums, ieguldījums, grūtības)

c) Dalībnieku raksturojums.

d) Dažādu elementu apraksts, kas ļāva vai palīdzēja šim izglītojošajam pasākumam sasniegt tik labu rezultātu/ jaunu specifisku metožu vai mācīšanās paņēmieni pieaugušajiem apraksts (oriģinalitāte, pārnesamas iespējamība, inovācija, utt.).

e) Materiālu kopojums: reklāmas materiāli, brošūras, katalogi, fotoattēli u.c., kas palīdzēs sagatavot Labās prakses piemēru krājumu.

3. Visi savāktie izglītojošie pasākumi tika izvērtēti katrā partneru institūcijā, kā arī starp partneriem, lai izvērtētu to iespēju iekļaut Labās prakses piemēru krājumā.

Kopumā partneri ieteica 20 labās prakses piemērus, kas tika iekļauti savstarpējā izvērtēšanas procesā un iekļaušanai Labās prakses piemēru krājumā.

16 piemēri, kas saņēma visaugstāko vērtējumu (gan partneru vērtējumā, gan starp-partneru vērtējumā) ir iekļauti šajā krājumā.

Šajā dokumentā atrodami 20 labās prakses piemēru apraksti, ko ieteikuši projekta partneri.

Mēs varam saskatīt līdzības un galvenās atšķirības šajos piemēros attiecībā uz to darbības jomu, mērķgrupām vai finansējuma avotiem.

Pirmkārt, tiem visiem raksturīga inovatīva pieeja pieaugušo izglītošanā, citādi tie nebūtu iekļauti šajā krājumā. Katrā no piemēriem redzama inovācija, pārnesamas iespējamība un motivācija. Citas kopīgās iezīmes ir sekojošas:

- Interaktīvu metožu izmantošana;
- Praktiskas aktivitātes;
- Bieža grupu darba izmantošana;
- Kursu dalībnieku vadīšana, konsultēšana un/vai mentorēšana (it īpaši skaitliski mazās dalībnieku grupās);
- Kursu dalībnieku iepriekšējo zināšanu izmantošana;
- Iespēja kursu dalībniekiem dalīties pieredzē un reflektēt;

- Reaģēšana uz dalībnieku mācīšanās vajadzībām – orientācija uz mērķi un sasniedzamajiem rezultātiem;
- Pozitīva un konstruktīva izglītošanās vide;
- Zināšanu pielietojamība – personiskā un profesionālā nozīmē;
- Pašvirzīta mācīšanās.

Vairāk nekā puse no labās prakses piemēriem ir bijuši iespējami, pateicoties sabiedriskajam finansējumam (vietējam, nacionālam vai Eiropas finansējumam). Pārējiem pasākumiem bija privāts vai jaukts finansējums.

Attiecībā uz izglītošanas saturu, redzama ļoti liela dažādība. Varam saskatīt dažu tēmu atkārtošanos, piemēram, valodu vai personisko prasmju pilnveide, t.i., pieaugušo izglītotāju prasmju pilnveide. Vairumā gadījumu izglītojošo pasākumu mērķgrupa ir skolotāji vai pieaugušo izglītotāji. Tomēr kopumā būtiska mērķgrupa ir arī strādnieki (nodarbināti vai bezdarbnieki)

Vairums izglītojošo pasākumu ilgst no 3 mēnešiem līdz vienam gadam. Galvenās problēmas, ar kurām saskaras īstenotāji, ir saistītas ar finansu jautājumiem, kā arī grūtībām iesaistīt kursu dalībniekus viņu laika trūkuma dēļ vai darba slodzes dēļ.

3. APTAUJAS INSTRUMENTI

Projekta partneri strādāja ar divām anketām, lai iegūtu vinedabīgus datus. Anketēšana tika organizēta partnera izvēlētajā valodā: angļu vai valsts valodā. Piedāvājam intervijas treneriem un kursu dalībniekiem.

3.1 Treneri

1. Kāpēc jūs izvēlējāties šo izglītošanas veidu? Kādas priekšrocības šī metodika piedāvā jūsu kursu apmeklētājiem? ‘
2. Vai jūs varētu raksturot galvenās savas kursu programmas iezīmes (laika plānojums, programmas struktūra, līdzsvars starp grupu darba un individuālajām aktivitātēm, atbalsts individuālajai mācīšanās, utt.)
3. Kāds ir efektīvākais aspekts, ko šī programma ievieš pieaugušo izglītības jomā? (Saistībā ar metodiku, mērķgrupas veids un/vai struktūra, nepieciešamie resursi, utt.)
4. Jūsaprāt, kādai metodiskajai pieejai, atbilst jūsu programma? Īsumā aprakstiet šīs metodiskās pieejas galvenās iezīmes.
5. Lūdzu, īsumā aprakstiet, kādās daļās iedalās jūsu kursu programma. Kāda izskatītos viena nodarbība/aktivitāte? raksturojiet materiālus/ resursus, kurus jūs izmantojat savā programmā?
6. Kas visbiežāk ir programmas dalībnieki? (profesionālās intereses un personiskā

<p>pieredze/intereses, ekonomiskais sektors, utt) Raksturojiet programmas dalībnieku iezīmes.</p>
<p>7. Vai, jūsu prātā, šāda veida mācības veicina dalībnieku pilsoniskās līdzdalības palielināšanos? Kādā veidā? Kādā kontekstā? Lūdzu, miniet piemērus.</p>
<p>8. Kā mācības, ko jūs piedāvājat, sagatavo dalībniekus labākai profesionālajai un personiskajai dzīvei?</p>
<p>9. Vai jūs zināt, cik liels skaits dalībnieku (procentuāli) pagājušajā gadā ir iesaistījušies kādā citā programmā? Kāda veida izglītībā? Kādā jomā?</p>
<p>10. Cik liels dalībnieku skaits (procentuāli) apgūst un pabeidz pie jums uzsāktu programmu? Ja dalībnieki pārstāj apmeklēt, kādi tam ir iemesli? Vai jūs tos zināt?</p>
<p>11. Kā jūs vērtējat dalībnieku iesaistīšanos un motivāciju šajās mācībās? Kas liecina par grupas dalībnieku iesaistīšanos (piem., gatavība izpildīt uzdevumus, rūpīgums uzdevuma izpildē, gatavība dalīties, atvērtība konstruktīvai atgriezeniskajai saitei, utt....) Kā, jūsu prātā, tā varētu paaugstināt?</p>
<p>12. Vai jūs esat izstrādājis kādu dalībnieku profesionālās pilnveides turpinājuma stratēģiju pēc kursu programmas apguves? Vai varat prognozēt, cik no dalībniekiem nākošajā gadā iesaistīsies vai turpinās mācības jūsu vai kādā citā programmā?</p>
<p>13. Vai jūs domājat, ka šādu izglītības veidu varētu attīstīt citā jomā (attiecībā uz saturu, izglītības modeli vai kontekstu, utt.) Vai tas būtu piemērojams citās valstīs vai atšķirīgā sociālajā vidē? Kādi jūsu mācīšanas pieejas elementi būtu pārnesami citu kompetenču attīstīšanai?</p>
<p>14. Cik ilgi šī programma turpināsies? Kāda, jūsu prātā, ir šīs pieejas un programmas ilgtspēja? Kādi faktori ir svarīgi ilgtspējas nodrošināšanai?</p>
<p>15. Ar kādām grūtībām jūs (pieaugušais) saskaraties iesaistoties izglītības aktivitātēs un apgūstot kursu programmu? Miniet piemērus. Kādus nosacījumus varētu izmainīt, lai veicinātu pieaugušo piedalīšanos?</p>
<p>16. Vai jums šķiet, ka pieaugušie pietiekami un regulāri iesaistās un piedalās izglītības programmās (aktivitātēs)? Lūdzu, paskaidrojiet.</p>
<p>17. Kādi būtu jūsu ieteikumi citiem kolēģiem, kuri nodarbojas mūžizglītības jomā, lai paaugstinātu pieaugušo motivāciju?</p>

3.2 Kursu dalībnieki

1. Kāpēc jūs iesaistījāties šajosursos? Kādas priekšrocības šie kursi salīdzinājumā ar citiem jums piedāvā?
2. Ar kādām grūtībām pieaugušie saskaras pirms un tad, kad viņi ir iesaistījušiesursos? Sniedziet piemērus. Kādus nosacījumus varētu izmainīt, lai paaugstinātu pieaugušo piedalīšanos?
3. Kādi ir galvenie mērķi, kurus jūs vēlētos sasniegt, piedaloties šajosursos? (Profesionālie/personiskie mērķi; tuvākie/tālākie mērķi...)
4. Jūsaprāt, kāds ir visoriģinālākais (savdabīgākais) aspekts, ko šī programma ievieš pieaugušo izglītības jomā? (Saistībā ar metodiku, dalībnieku grupas struktūra, pasniedzēji nepieciešamie resursi, utt.)
5. Vai jūs aprakstītu konkrēto kursu (izglītības procesa) galvenās iezīmes? (grupa, aktivitātes, grupas dinamika) Vai jūs īsumā aprakstītu, kādās daļās nodarbība ir sadalīta? Kāda izskatītos viena regulāra mācību aktivitāte? Vai jūs varētu raksturot izmantotos materiālus vai resursus?
6. Kā, jūsaprāt, šie kursi pilnveido jūsu profesionālās vai personiskās prasmes? Ar kāda veida līdzekļiem tie jūs nodrošina?
7. Vai jūs domājat, ka šie kursi var dot ieguldījumu jūsu sociālās līdzdalības paaugstināšanai? Kādā veidā? Kādos kontekstos vai jomās? Lūdzu, sniedziet piemēru (piem., Tie uzlabos jūsu nodarbinātības situāciju, jums būs vieglāk sazināties ar cilvēkiem vai institūcijām, kurām jums iepriekš nebija pieejas)
8. Vai jūs piedalīties vai arī pagājušajā gadā piedalījāties kādos citosursos? Kādos? Kādā jomā?
9. Kādā situācijā, apstākļos jūs varētu pamest kursus pirms to beigām?
10. Kā jūs novērtētu savu iesaistīšanos un motivāciju, attiecībā uz šiem kursiem? (Augsta, vidēja, zema) Kā, jūsaprāt, tā varētu paaugstināties?
11. Pēc šiem kursiem, vai tuvākajā nākotnē jūs iesaistītos citosursos? Kāpēc?
12. Ar kādām grūtībām jūs esat saskāries piedalotiesursos? Ja tādas ir, kā jūs tās pārvarējāt?
13. Ar kuriem no šo kursu elementiem to vēlētos sastapties citosursos?

14. Vispārīgi runājot, vai jums šķiet, ka pieaugušie regulāri un pietiekami piedalāsursos (izglītības aktivitātēs)? Lūdzu, paskaidro.

15. Vai jūs šos kursus ieteiktu citiem pieaugušajiem?

4. LABĀS PRAKSES APRAKSTI

4.1. Rumānija

4.1.1 Darbības pētījumi

1. tabula "Darbības pētījumi" Rumānijas Lasīšana un rakstīšana kritiskās domāšanas attīstīšanai asociācija

DARBĪBAS PĒTĪJUMI - Rumānija	
Pamatinformācija	Apraksts
Nosaukums	Darbības pētījumi
Saīsinājums	DP
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	Romanian Reading and Writing for Critical Thinking Association
Adrese	Luceafarului street, no. 6/22, 400343, Cluj-Napoca, Romania.
Telefons	+40264438684
Fakss	N/A
E-pasta adrese	office@alsdgc.ro
Mājas lapas adrese	www.alsdgc.ro
Juridiskais statuss	Private non-governmental organization
Kontaktpersona	Ariana-Stanca Vacaretu
Labās prakses piemērs	
Mērķi	Labās prakses mērķis ir attīstīt skolotāju prasmes plānot un izmēģināt darbības pētījumus, lai pilnveidotu mācīšanu un dalītos projekta ieviešanas laikā gūtajā pieredzē ar citiem skolotājiem. Labās prakses specifiskie uzdevumi dalībniekiem ir attīstīt prasmes: - izskaidrot darbības pētījuma jēdzienu, - saskatīt darbības pētījuma posmus, - izprast projekta posmus, kurā ietverts darbības pētījums - izskaidrot darbības pētījuma projektu lomā mācību un vērtēšanas procesu pilnveidē, - izstrādāt darbības pētījumu, lai uzlabotu mācīšanu un skolēnu mācīšanos, - reflektēt par profesionālās pilnveides nepieciešamību.
Programma	<i>Autentiskas vērtēšanas veicināšana Rumānijas skolotāju tālākizglītības sistēmā.</i>
Izglītošanas veids	Skolotāju nepārtraukta profesionālā pilnveide
Darbības (kursa programmas) ilgums	Kursu programma tika piedāvāta dalībniekiem kā 15 kontaktstundu programma, pēc kuras dalībnieki īstenoja savu darbības pētījumu projektu 3-4 mēnešus ilgā laika posmā, un 5. mēnesī rakstīja atskaites. Kopumā kursu ilgums bija 3-6 mēneši. (sākums 01/2010, noslēgums 06/2010).
Kopējais ilgums	Labā prakse tika izveidota 2010, tātad tās īstenošanas laiks ir

	mazāk par 2 gadiem.
Instrumenti	Daudzveidīgi: 15 stundu darba seminārs, dalībnieku konsultēšana un vadīšana DP projektu īstenošanas laikā, kursa dalībnieku apmeklējums viņu darba vietā, ko veica treneris; nepārtraukta konstruktīva atgriezeniskā saite dalībniekiem par viņu projektiem, ieskaitot dažādus instrumentus (stundu plāni, mācību materiāli), lai īstenību mācību aktivitātes, lai savāktu īstenošanas procesa apstiprinājumus, lai analizētu materiālus un aprakstītu sava pētījuma rezultātus ziņojumos, kas būtībā ir raksti, kurus publicēs organizācijas elektroniskajā profesionālajā žurnālā. Dalībniekiem visā procesa gaitā tika nodrošināta konkrēta atgriezeniskā saite. Bez tam dalībnieki tika nodrošināti ar instrumentiem refleksijas veikšanai.
Detalizēts apraksts	<p>Darbības pētījuma process (3 stundas)</p> <p>1.1 Skolotājs pētnieks</p> <p>1.2 Darbības pētījuma process: definīcija, posmi.</p> <p>Darbības pētījumu projekti atšķiras no parastās pētniecības, jo tos inicē un kontrolē skolotāji, kuri sadarbojas ar citiem praktiķiem. Kursu dalībnieki izprot, kāda ir pozitīvā ietekme, ja darbības pētījumā iesaistās praktiķi. Viņi analizē darbības pētījumu procesa jēdzienu, kā arī tā galvenās iezīmes: cikliskums, piedalīšanās, kvalitatīvs un orientēts uz refleksiju. Tad viņi definē darbības pētījumu procesa posmus un apraksta katru no tiem.</p> <p>2. tēma: Darbības pētījumu projekts (6 stundas)</p> <p>2.1 Darbības pētījumu projekti: sadarbība starp skolotājiem, lai īstenotu darbības pētījumu projektus.</p> <p>2.2 Darbības pētījumu projekta posmi.</p> <p>2.3. Atsevišķi gadījumi: darbības pētījumu projekti</p> <p>Skolotāju darbības pētījumu projekti ietver kritisku pētījumu, kas veikts atbilstoši noteiktai struktūrai. Lai noteiktu laba darbības pētījuma projekta iezīmes, dalībniekiem jāanalizē un jāsalīdzina divus darbības pētījumus.</p> <p>3. tēma: Darbības pētījumu projektu izstrāde (6 stundas)</p> <p>3.1 Virzīta prakse – darbības pētījuma projekta uzmetuma izveide.</p> <p>3.2. Ieviešanas plānošana.</p> <p>Skolotāji- kursu dalībnieki analizē savu darbību klasē un izstrādā savu darbības pētījuma projektu, kura mērķis ir mācīšanās uzlabošana. Viņi izstrādā arī īstenošanas plānu. Izstrādātie plāni tiek apspriesti visā grupā. Dalībniekiem ir jāsniedz atgriezenisko saiti par kolēģu izstrādātajiem ieviešanas plāniem.</p> <p>Faktiski šeit beidzas mācīšana – seko pasniedzēju atbalsts. Šo atbalstu dalībnieki saņem, kad treneri ierodas viņu darba vietās, kā arī sniedzot atgriezenisko saiti par iesniegtajiem materiāliem.</p>
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	2 treneri
Finansēšanas avoti	Privāts finansējums – Atvērtās sabiedrības institūta fonds [Foundation Open Society Institute (Zug)]

Sadarbība ar citām organizācijām	Skolas, kurās kursu dalībnieki strādā, sniedza palīdzību skolotāju izstrādāto darbības pētījumu projektu īstenošanā.
Pieejamība	Izglītojošais pasākums ir pieejams visiem interesentiem.
Grūtības	Līdzīgi kā jebkurš nozīmīgs mācīšanās process, arī šis prasa laiku. Lai gan kursu programmas mērķis nebija attīstīt dalībnieku akadēmiskās rakstīšanas prasmes, darbības pētījuma projektu ziņojumu sagatavošanas procesā, dalībniekiem bija nepieciešams liels atbalsts, kas palielināja treneru slodzi.
Atbalsta/mācību materiāli	Skat. http://www.alsdgc.ro/proiecte/view/id/29/lang/en , kur atrodami projekta laikā izveidotie resursi, ieskaitot rokasgrāmatu, ka arī brīvi pieejama interesentiem.
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	Mūsuursos iesaistījās 7 dalībnieki, kuri pabeiguši Kritiskās domāšanas attīstīšanas kursus, skolotāju tālākizglītības Aktīvās mācīšanās kursu. Skolotāji bija dažādi: <ol style="list-style-type: none"> viņi pārstāvēja dažāda profila skolas : mākslas un amatniecības skolu, tehnikumu (profesionālo vidusskolu), privātu pamatskolu, sporta skolu; viņi pārstāvēja dažādus mācību priekšmetus: tehnoloģijas (inženierzinātnes) skolotājs, rumāņu valodas un literatūras skolotāji, sociālo zinību skolotājs, skolas konsultants, franču valodas (svešvalodas) skolotājs un pamatskolas skolotāja; viņi māca dažādu vecumposmu skolēnus: vidusskolēnus (5 skolotāji), pamatskolas (1) un sākumskolas (1) skolēnus. Visi skolotāji strādā pilsētas skolās un visi paši izvēlējās piedalītiesursos.
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	Sākumā septiņi, beigās seši. Viena skolotāja nepabeidza kursu kopumā, viņa izstājās pēc teorētiskās apmācības, saņemto pirmo atgriezenisko saiti par savu izstrādāto darbības pētījuma projekta ieviešanas plānu. Viņas darbības pētījumu projekts netika pabeigts.
Ekonomikas sektors	LB izmēģināja uz skolotājiem, taču to faktiski var pārnest uz jebkuru profesionālās darbības jomu.
Ietekmes ariāls	Projekta, kurā tika attīstīta LP, produkti, galvenokārt domāti Rumānijai, taču tos var izmantot arī Lasīšana un rakstīšana kritiskās domāšanas attīstīšanai [Reading and Writing for Critical Thinking (RWCT)] kopienai. Dalībnieki pārstāvēja trīs Rumānijas pilsētas (Cluj-Napoca, Baia Mare, Suceava), kas atrodas dažādos Rumānijas rajonos (Cluj, Maramures, Suceava). Projekta rezultāti tiek plaši izplatīti Rumānijā un RWCT starptautiskajai kopienai.

Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	<p>LP faktiski pārbaudīja skolotāju kompetenču <i>autentisko vērtējumu</i>, kas izstrādāts skolotāju tālākizglītības programmās. Dalībnieku izstrādātie darbības pētījumu projekti tik uztverti kā vērtēšanas metodes.</p> <p>LP pēc savas būtības ir inovācija Rumānijā, jo <i>autentiska vērtēšana ir jēdziens</i>, ar kuru Rumānijas skolotāji nav pazīstami ne teorijā, ne praksē. LP sekmē <i>darbības pētījumu kā autentiskās vērtēšanas līdzekli</i>. Ja darbības pētījumi zināmā mērā tiek izmantoti Rumānijā, tad to izmantošana autentiskās vērtēšanas mērķiem ir pilnīgi jauns aspekts (kā to parādīja arī atgriezeniskā saite, ko saņēmām no projekta, kurā īstenota LP, rokasgrāmatas un citu produktu lietotājiem).</p>
Orientācija uz praksi	<p>LP uz praksi orientētie elementi, īstenojot darbības pētījumus, bija sākot no reāliem ar darbu saistītiem jautājumiem, kas skolotājiem kā praktiķiem rada grūtības. Risinājumi, ko skolotāji izstrādāja, lai tiktu galā ar identificēto problēmu, tika īstenots praksē, monitorējot risinājumu un to izvērtējot (skolēnu mācīšanās rezultāti) bija ļoti praktiski. Ziņojuma rakstīšana (process, rezultāti, rezultātu interpretācija, secinājumi) bija vēl viens praktisks aspekts, kas palīdzēja pilnveidot skolotāju akadēmiskās rakstīšanas prasmes.</p>
Pārnēsāmība un dalīšanās pieredzē	<p>LP var pielāgot jebkuras valsts kontekstam, runājot par izglītības sistēmu un skolotāju izglītību (tālākizglītība vai sākotnējā izglītība). Ir nepieciešama elastīga pieejas izmantošana. Tomēr programma neprasa izmaiņas.</p> <p>Tā kā programma ir veidota, ņemot vērā to profesionāļu vajadzības, kas piedalās programmā, un kuri arī virza šo programmu, un tā pilnībā balstās uz jaunu paņēmienu izmantošanu, lai darbā sasniegtu labākus rezultātus, tad LP var pārnest uz citām profesionālajām jomām, it īpaši tām, kurās ir darbs ar cilvēkiem. Mēs to iesakām pieaugušo izglītošanai.</p>
Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni	<p>Metodika balstās uz darbnīcas (radošā seminārā) pieeju, it īpaši pēc pamata jēdzienu interaktīvas apgūšanas (darbības pētījums, darbības pētījuma process un projekti), izmantojot kooperatīvās mācīšanās stratēģijas, treneri piedāvāja darbības pētījumu projektu piemērus, tad dalībnieki noskaidroja problēmjautājumus savā ikdienas darbā. Viņi izstrādāja darbības pētījuma plānu, iepazīstināja citus ar to un saņēma atgriezenisko saiti, pēc kuras pilnveidoja savu plānu, tad īstenoja to, saņemot treneru atbalstu. Dalībnieki vāca pierādījumus; visa procesa laikā tika rosināta dalībnieku refleksija un kad projekti bija pabeigti, dalībnieki aprakstīja rezultātus, ar kuriem iepazīstināja citus profesionāļus,</p>

	un saņēma atbalstu no treneriem (konstruktīva atgriezeniskā saite visā rakstīšanas procesa laikā).
Piedalīšanās/ Iesaistīšanās/ Iedrošinājums /	LP necenšas sasniegt kvantitatīvus rādītājus, bet drīzāk gan tā ir labā prakse, runājot par mācīšanās dziļumu un profesionālās pilnveides ilgspēju (kas līdz šim izmēģināta uz skolotājiem). Tā bagātina skolotājus, tāpēc lēmumi, ko viņi pieņem par savas profesionālās karjeras pilnveidi, ir pārdomāti. Mēs esam devuši savu ieguldījumu, lai viņi kļūtu atbildīgāki un prasmīgāki skolotāji, kuriem ir profesionālās cieņas izjūta, kas rodas no apziņas, ka viņi klasē dara labāko iespējamo.
Dalībnieku pilnveide	Programma ir sociāli iekļaujoša, jo skolotājiem ir dažāda iepriekšējā pieredze – viņi pārstāv dažādas skolas un skolēnus. Tā visos veidos sekmē kritisko domāšanu – sākot ar jautāšanu, līdz analīzei, sintēzei, izvērtēšanai, pilnveidotu pieeju izmantošanu savā darbā klasē. Tā balstās uz sadarbību starp dalībniekiem, dalībniekiem un treneriem, dalībniekiem ar cilvēkiem, ar kuriem viņi strādā (skolēniem, citiem skolotājiem). Konstruktīva atgriezeniskā saite ir saņemama visas programmas laikā. Interese vai zinātkāre ir būtiskas pētniecībā, tāpēc darbības pētījumi patiešām veicina dalībnieku zinātkāri.
Rezultāti/guvumi /	<i>Skat. 1.tabulu.</i>
Treneru profesionalitāte	Viena no treneriem pati ir pieredzējusi skolotāja pētniece. Abas treneres ir pieredzējušas pieaugušo tālākizglītotājas, kurām ir pieredze izstrādāt un īstenot pētījumus izglītībā, un pieredze skolā balstītas profesionālās pilnveides nodrošināšanā.
Pakalpojuma personalizēšana	Visā īstenošanas laikā tika nodrošināts personisks/individualizēts mentorings.
Ilgspēja un attīstība nākotnē	Mēs plānojam akreditēt šo programmu Rumānijas Skolotāju tālākizglītības nacionālajā centrā, lai arī turpmāk varētu šo programmu piedāvāt skolotājiem, kuri par šīs programmas pabeigšanu varētu iegūt profesionālās pilnveides apliecinājumu.
Cita būtiska informācija	Skat. http://www.alsdqc.ro/proiecte/view/id/29/lang/en
Papildinājumi/komentāri/ piebildes	nav
Datums	2010.gada 2. jūlijs

Pielikums. 1. tabula Rezultāti/leguvumi

Sekojošie ieviešanas rādītāji tika izmantoti projekta monitoringā un izvērtēšanā. Lai iegūtu pārbaudītu rezultātus ilgtermiņā, ir nepieciešams ilgāks laiks dalībnieku izglītošanai (projekts beidzās 2010.gada jūnijā)

Rādītājs	Plānotais	Reālais
Skolotāju skaits, kas izglītoti darbības pētījuma projekta izstrādē un īstenošanā	10 izglītoti skolotāji	7 izglītoti skolotāji
Skolēnu skaits, kas iesaistīti pilotposmā	250 skolēni	135 skolēni
Īstenoto darbības pētījumu projektu skaits	5 īstenoti darbības pētījumu projekti	6 īstenoti darbības pētījumu projekti
Darbības pētījumu plānu kvalitāte	Labā kvalitāte (skaidri formulēta problēma, skaidri izvirzīti jautājumi, skaidri aprakstīts risinājums, kā tikt galā ar izvirzīto problēmu, dažādi vērtēšanas instrumenti, lai novērtētu uzlabojumus, iespēja īstenot 3-4 mēnešos, utt.)	3 izcilas kvalitātes darbības pētījumu plāni 2 labas kvalitātes darbības pētījumu plāni 1 apmierinošas kvalitātes darbības pētījumu plāns
Darbības pētījumu īstenošanas veids	Nepārtraukta pilnveide, balstoties uz rezultātiem	Nepārtraukta pilnveide, balstoties uz rezultātiem
Skolotāju refleksiju un sagatavoto ziņojumu kvalitāte	Labā kvalitāte (pārdomātas refleksijas, pārdomas par dažādiem problēmas aspektiem un skaidrs ziņojums, procesa apraksts un izcelti rezultāti, iedvesma citiem skolotājiem)	3 izcilas kvalitātes skolotāju refleksijas un ziņojumi par rezultātiem; 2 labas kvalitātes skolotāju refleksijas un ziņojumi par rezultātiem; 1 apmierinošas kvalitātes skolotāja refleksijas un ziņojums par rezultātiem.
Sasniegtais skolotāju izglītības nodrošinātāju skaits	vismaz 50 skolotāju tālākizglītības nodrošinātāji (skolotāju izglītības koledžās, NVO, reģionālie skolotāju izglītības centri)	60 skolotāju tālākizglītības nodrošinātāji (skolotāju izglītības koledžās, NVO, reģionālie skolotāju izglītības centri)
Sasniegtais RWCT IC dalībnieku skaits (materiāli angļu valodā)	vismaz 10 RWCT International Consortium dalīborganizācijas, kā arī vismaz 20 individuālie Kritiskās domāšanas kopienas dalībnieki, praktiķi.	20 RWCT International Consortium dalīborganizācijas un 20 individuālie Kritiskās domāšanas kopienas dalībnieki, praktiķi.
Rumānijas Skolotāju tālākizglītības nacionālā centra informēšana	Rumānijas Skolotāju tālākizglītības nacionālajam centram tika iesniegtas rekomendācijas izglītības politikas jomā par to, kā vērtēt skolotāju kompetenci pēc akreditētas programmas pabeigšanas un Ziņojums <i>Esošās situācijas skolotāju kompetences vērtēšanā pēc akreditētas skolotāju</i>	Rumānijas Skolotāju tālākizglītības nacionālajam centram tika iesniegtas rekomendācijas izglītības politikas jomā par to, kā vērtēt skolotāju kompetenci pēc akreditētas programmas pabeigšanas un Ziņojums <i>Esošās situācijas skolotāju kompetences vērtēšanā pēc</i>

Rādītājs	Plānotais	Reālais
	<i>tālākizglītības programmas pabeigšanas Rumānijā analīze (Analysis of the current situation in assessing teachers' competences upon completion of accredited in-service teacher training programs in Romania)</i>	<i>akreditētas skolotāju tālākizglītības programmas pabeigšanas Rumānijā analīze, rokasgrāmata Autentiskas vērtēšanas rokasgrāmata skolotāju tālākizglītības nodrošinātājiem</i>

4.1.2. Neuro-lingvistiskā programmēšana

2. tabula "Neuro-lingvistiskā programmēšana", Neuro-lingvistiskās programmēšanas biedrība

NEIROLINGVISTISKĀ PROGRAMMĒŠANA - Rumānija	
Pamatinformācija	Apraksts
Nosaukums	Neirolingvistiskās programmēšanas apgūšana un tematiskie kursi
Saīsinājums	
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	Neuro-lingvistiskās programmēšanas biedrība, Cluj-Napoca
Adrese	RO- 400062 Cluj-Napoca, 26, Bolintineanu Street, Cluj county
Telefons	0040-(0)723-368889 (Dana Porumbu); or 0040-(0)723-560757 (Carmen Moiescu) or 0040-(0)721-857199 (Cristina Varo)
Fakss	
E-pasta adrese	office@nlpro.org
Mājas lapas adrese	www.nlpro.ro
Juridiskais statuss	non-profit organization
Kontaktpersona	Dana Porumbu 0040-(0)723-368889
Labās prakses piemērs	
Mērķi	Misija: NLP ir veids, kā no „kāpēc?” pāriet pie „kā?”, iemācīties, kā sasniegt savus mērķus. Ilgtermiņa mērķi: atklāt un arvien vairāk integrēt savā dzīvē savas vērtības un savus resursus. Īstermiņa mērķi: vērtību materializācija maziem soļiem mūsu ikdienas dzīvē.
Programma	Neirolingvistiskās programmēšanas apgūšana
Izglītošanas veids	Tālākizglītība
Darbības (kursa programmas) ilgums	Kursa ilgums – 1 gads
Kopējais ilgums	Organizācija tika dibināta 2003. gadā. Programma tiek piedāvāta kopš 2005. gada
Instrumenti	Semināri – radošās darbnīcas Praktiskā apmācība Materiāli: baltā papīra tāfele, marķieri, piezīmju bloki, krītiņi, krāsainais papīrs, grieznes, dabas materiāli, CD atskaņotājs, CD ar deju vai relaksācijas mūziku, augļi.
Detalizēts apraksts	Neirolingvistiskās programmēšanas apgūšana 1. PRAKTIKA līmenis: NLP pamata elementi, struktūra: 8 moduļi,

	<p>katrs ilgst 3 dienas visa gada garumā.</p> <p>2. MEISTARA līmenis: ļauj pilnveidot zināšanas, prasmes NLP paņēmieni izmantošanā. Ilgums: 1 gads, 4 moduļi, katrs ilgst 5 dienas.</p> <p>3. KONSULTANTA līmenis balstās uz konsultēšanas paņēmieni un problēmrisināšanas paņēmieni apguvi.</p> <p>4. TRENERA līmenis: īpaši tiem, kuri vēlas strādāt ar grupām – mērķis attīstīt trenera prasmes. Ilgums: 1 gads, 4 moduļi, katrs ilgst 5 dienas. Lai apgūtu šo līmeni, pirms tam jāapgūst Praktiķa un meistara līmeņi.</p> <p>B Tematiskie kursi – nedēļas nodalies kursi un semināri Biznesa un Personiskās pilnveides kursu sērijas ietvaros. Mērķis – atsevišķu NLP elementu un paņēmieni apgūšana konkrētu mērķu sasniegšanai.</p>
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	12
Finansēšanas avoti	Kursi notiek par maksu (dalības maksa)
Sadarbība ar citām organizācijām	Kutschera Communication Institute, Vienna /Austria (www.kutscheracommunication.com) sagatavoja pirmos trenerus, kuri pēc tam nodibināja organizāciju (kā filiāli, bet kura darbojas patstāvīgi) Kutschera Communication Institute, Vienna/Austria pārrauga organizācijas darbību.
Pieejamība	Kursi darbojas uz pašfinansējumu, uz dalībnieku maksu. Kursi domāti interesentiem ar augstāko izglītību. Organizācija piedāvā arī cita veidus kursus, kas pieejami ikvienam.
Grūtības	<p>Grūtības atrast finansu resursus, lai uzturētu pilnu apmācību kursu.</p> <p>- Pārmaiņu, kas notiek ikdienas dzīvē integrēšanas grūtības. Kursu dalībniekiem jāpieliek pūles, lai izmainītu savu dzīvi vai arī viņi nav pietiekami elastīgi, lai pieņemtu kursus apgūtās jaunās zināšanas.</p> <p>- Kursu laikā dalībnieki uzņem daudz enerģijas un spēj to uzturēt dienām vai nedēļām ilgi, bet ne mēnešiem vai gadiem.</p> <p>Saskaroties ar grūtībām, dalībniekiem ir tendence atgriezties pie savas ierastās uzvedības, kas nes līdzīgu stresu un neapmierinātību.</p>
Atbalsta/mācību materiāli	<p>Materiāli domāti iekšējai lietošanai, ne publiskai pieejai, bet tikai tiem, kuri piedalās kursā, tomēr ir publikācijas (ieskaitot Internetā), kas piedāvā informāciju (organizācijas mājas lapa).</p> <p>Kursu dalībniekiem ir tikai atsevišķi atbalsta materiāli, kurus veido darba lapas, piezīmes.</p> <p>Konsultanta līmenim ir konsultanta rokasgrāmata, kas pieejama kursu dalībniekiem.</p>
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	Dažādu augstskolu studenti vai absolventi. Gan sociālo zinātņu, gan tehnisko zinātņu jomas. Cilvēki, kurus interesē personiskā attīstība un izcilība dažādās personiskās un profesionālās dzīves

	jomās. Cilvēki, kuriem ir saskarsmes grūtības ar sevi un citiem cilvēkiem, tie kuri vēlas mainīties.
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	Apmēram 80%-85% ir regulārie dalībnieki. Atbirums vērojams kursu sākumā, dažkārt kursu laikā galvenokārt finansiālu apsvērumu dēļ.
Ekonomikas sektors	Vairums: sociālās zinātnes.
Ietekmes ariāls	Kļuža, Brašova (Transilvānija), Arada (Banat rajons), Bukareste (Muntēnia) – pilsētas
Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	<p>Sistēmiskās pieejas, kuras pievēršas personiskai un profesionālai dzīvei, ķermenim, garīgais un mentālais. Programma integrē seno kultūru modeļus. Programma izmanto paātrinātās mācīšanās metodes, integrējot apzinātu mācīšanos ar subliminālā līmeņa mācīšanos. Grupas ir heterogēnas gan attiecībā uz vecumu, profesiju, dzīves vietu (kultūru). Dalībnieki augstu vērtē nodarbības dabā.</p> <p>Attiecībā uz metodoloģiju, visoriģinālākā apmācības iezīme ir mācīšanās caur spēlēm un mācību interaktivitāte. Pateicoties tam, ka informācija, ka saņem dalībnieki, ir bagāta un ir pakāpeniski uztverama, spēles un humors atvieglo tās apgūšanu.</p> <p>Runājot par dalībnieku grupu, tā tiek veidota tā, lai saņemto informāciju varētu veiksmīgi apgūt. Treneri veiksmīgi piedāvā palīdzību ikvienam, taču nevis piedāvājot "recepti" vai noslēpuma atslēgu: tās jāatrod katram pašam. Treneri ir elastīgi un piemērojas situācijām un notikumiem kursu laikā, viņiem ir augsta empātijas pakāpe, tāpēc katrs dalībnieks jūtas saprasts, pieņemts un īpašs.</p>
Orientācija uz praksi	<p>Kursi notiek nedēļas nogalēs: 24 stundu apmācība. Katra diena sākas ar iekšējā stāvokļa vingrinājumiem, kam seko iepazīšanās ar teorētiskajiem modeļiem, demonstrējumiem, vingrinājumi grupās pa 2, 3, 4 cilvēkiem. Pēcpusdienā notiek integrēšanās (telpās vai laukā), vakarā ir relaksējoši vingrinājumi vai grupas dinamiku optimizējoši vingrinājumi. Individuālās meditācijas aktivitātēm seko mazo grupu aktivitātes, tad izvērtējums visā grupā.</p> <p>Informācijas nodošanas interaktīvās metodes (80% praktiskais, 20% teorija).</p> <p>-„Eklektiskā” pieeja.</p> <p>- Informācijas nodošana, izmantojot modernās mācību metodes un paņēmienus, oriģināli un inovatīvi (piemēram, spēles).</p> <p>Mācīšanās procesa īstenošana ir ļoti interaktīva un izklaidējoša.</p> <p>-Aktivitātes tiek veidotas komandas darba rezultātā.</p> <p>-Mācīšanās process tiek sasniegts galvenokārt caur pieredzi.</p>
Pārnesamība un dalīšanās pieredzē	Humānisms. Cilvēks, viņa integritāte un viņa spēja pašam pilnveidoties ir pamata principi. Pozitīva, nepiespiesta attieksme

	<p>pret dalībniekiem.</p> <p>Konstruktīvisms. Mācīšanās process veidojas no pieredzes, ko katrs dalībnieks ienes grupā, saikne ar dabu un ar vecākiem vai jaunākiem pasaules modeļiem.</p> <p>Fenomenoloģiska pieeja – dalībnieku subjektīvā uztvere ir svarīga, tas, ko viņi domā vai jūt attiecībā uz sevi un visu, kas viņiem apkārt.</p>
Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni	<p>Pāreju uz praksi nodrošina mācīšanās caur pieredzi un integratīvajiem paņēmieniem.</p> <p>1. Integrācija starp prātu, afektu un darbību Mērķis ir harmonizēt mūsu domas ar mūsu ķermeni un darbībām, lai mēs justos kā vienots veselums.</p> <p>2. Globālās metodes</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jaunākos atklājumus komunikācijā, psiholoģijā, valodā un par centrālo nervu sistēmu (CNS) var apgūt un tos var izmantot, lai materializētu spriedumu un darbību, kas ir orientēti uz mērķi. - Sava pieredze tiek uztverta caur visām maņām un izteikta verbāli. - Apgūtā iekšējā pārliecība un vērtējumi tiek atzīta un to var izmainīt. <p>3. Slēptās pārliecības atklāšana (nospraust robežas starp saturu un struktūru) Slēptās vērtības un pārliecību, kas neapzināti vada uzvedību, var noskaidrot un pārvērtēt/ akcentēt.</p> <p>4. Sistēmisko nozīmju atpazīšana un līdzsvara starp profesionālo un personisko dzīvi atklāšana. Tādējādi paplašinās un integrējas sociālā, kultūras un globālā pārliecība, tāpēc mēs to uztveram kā bagātināšanos, nevis šķērslī.</p> <p>5. Dažādu lomu atklāšana un izdzīvošana attiecībās ar citiem un sevi <u>Rezonanse</u> nozīmē būt saskaņā ar sevi un vidi. „Rezonances attiecības” līdzinās futbola komandai. Futbola komandā ir svarīgi, ka katrs spēlētājs izmanto savas spējas cik labi vien iespējams īstajā vietā un laikā, lai panāktu organisku vienotību. Šis ir nosacījums, lai iesistu vārtus un uzvarētu. Patiess prieks un māksla rodas, atrodot kopīgu tempu, un tas nav iespējams, ja spēlētāji spēlē pret sevi. Trenera kvalitāti pastiprina tas, kā viņš vai viņa spēj atklāt vislabāko katrā un sajūsmināt /elektrificēt ikvienu tieši spēles momentā.</p>
Piedalīšanās/ Iesaistīšanās/ Iedrošinājums /	<p>Daži dalībnieki piedalās visosursos, jo viņus aizrauj eksperimentālā mācīšanās stratēģija un vēlme pilnveidot kompetences.</p>
Dalībnieku pilnveide	<ul style="list-style-type: none"> - Kursi paaugstina dalībnieku personiskās vērtības, neatkarības un personiskās atbildības apzināšanos, kopā ar piederības izjūtu pie dažādām sistēmām: viņi pieder pie ģimenes, sociālās un profesionālās kopienas. - dalībnieki atklāj savu mērķi un velta sevi augstākiem mērķiem, kuri ietver arī citus cilvēkus. Viņi dalās ar citiem tajā, ko ir iemācījušies, izjūtot, ka viņi ir saņēmuši vairāk. Viņi iesaistās kā brīvprātīgie projektos. Viņi organizē konferences par dažādām

	<p>tēmām, kurās viņi informē sabiedrību par to kā, piemēram, tu vari atklāt/ no jauna atklāt „ dzīvošanas prieku”!</p> <p>Galvenās kompetences:</p> <ul style="list-style-type: none"> - viņi mācās ātrāk un vieglāk; - viņi pieklūst saviem apzinātajiem un neapzinātajiem resursiem; - viņi komunicē brīvi; - iekšējā stāvokļa, pārlicības, ierobežotu uzskatu un nevēlamas uzvedības kontrole; - viņi bauda dzīvi, brīvu gribu un savstarpējo atkarību; - viņi uzņemas atbildību par savu attīstību un savu dzīvi; - viņi atklāj līderības īpašības; - viņi mācās vadīt un ļauj sevi vadīt.
Rezultāti/guvumi /	<ul style="list-style-type: none"> - personiskās un citu cilvēku domāšanas un izteiksmes izpratne; - verbālās un neverbālās komunikācijas māksla; - aktīva un kompetenta konfliktu risināšana; - māksla izvirzīt un sasniegt piemērotus mērķus; - jaunu stratēģiju apzināšanās, modelēšana vai mācīšanās (panākumu, mācīšanās, motivācijas stratēģiju, utt. asimilēšana). - nevēlamās uzvedības un jūtu pārvēršana pozitīvās; - elastīgas uzvedības attīstīšana; - intuīcija un radošums; - pašpārliecinātības pilnveide un personisko un profesionālo attiecību izpratne; - prasmīgums visā, ko darām.
Treneru profesionalitāte	Viņi izgājuši visas apmācības pakāpes, ir pieredze darbā ar grupām.
Pakalpojuma personalizēšana	Dalībnieku profesionālā pilnveide no viena apmācību līmeņa uz citu. Treneri dažādos kontekstos tiek ar bijušajiem dalībniekiem un uzzina par viņu sasniegumiem un plāniem.
Ilgspēja un attīstība nākotnē	Apmācības programmas marketinga tiek veikts profesionāli. Programma izsniedz atbilstošu institūciju sertifikātu: Nodarbinātības ministrija, Psihologu koledža, Medicīnas koledža. Projekti, kuri var finansēt jauniešu vai dažādu profesionāļu, kuriem ir ierobežoti finansu resursi (skolotāji, sociālie darbinieki, medmāsas un citi), apmācību.
Cita būtiska informācija	
Papildinājumi/komentāri/ piebildes	
Datums	30.06.2010

4.1.3. Uzņēmējdarbības prasmes

3. tabula “Uzņēmējdarbības prasmes” SC Learn&Vision SRL

UZŅĒMĒJDARBĪBAS PRASMES -Rumānija	
Pamatinformācija	Apraksts
Nosaukums	Uzņēmējdarbības prasmes
Saīsinājums	UP
Kursu nodrošinātājs	

Pilns nosaukums	SC Learn&Vision SRL
Adrese	Str. Observatorului, no. 123, ap. 9, Cluj-Napoca, 400352, Jud. Cluj, Romania
Telefons	+40-264-480224
Fakss	-
E-pasta adrese	office@learnandvision.ro
Mājas lapas adrese	www.learnandvision.ro
Juridiskais statuss	Privāts
Kontaktpersona	Simona-Elena Bernat
Labās prakses piemērs	
Mērķi	<p>Uzņēmējdarbības prasmju programma paredz dalībnieku kompetenču attīstīšanu, piedāvājot 9 dažādu moduļu kombināciju apgūšanu, lai rosinātu cilvēku uzņēmējdarbību.</p> <p>Dalībniekiem tiek dota iespēja attīstīt nepieciešamās prasmes, lai realizētu profesionālajā praksē apgūtās idejas, nodrošinot iniciatīvu, radošumu, projektu plānošanu un īstenošanu organizācijās komandu darbā, karjeras menedžēšanā un prasmīgā laika menedžēšanā, lai realizētu personiskos vai organizācijas attīstības mērķus.</p> <p>Programmas mērķi ir izteikti profesionālajās kompetencēs:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prasmīgi savākt, apstrādāt un lasīt informāciju; 2. Profesionālajā darbībā izmantot dažādu un bagātīgu radošuma paņēmienu klāstu; 3. Noskaidrot profesionālās attīstības vajadzības, karjeras menedžmenta prasmes un faktorus, kā arī ego marketinga paņēmienus, kas ir nepieciešami nodarbinātībai; 4. Darbs komandā (komandas uzdevumu plānošana un īstenošana, komandas darba faktoru analīze, konfliktu menedžēšana, komandas darbošanās); 5. Stratēģiskais menedžments (stratēģiskās pārmaiņas, metodes inovācijas rosināšanai, ilgspējīgas attīstības izmantošana organizācijā); 6. Organizācijas stratēģiskā plānošana (projekta ideju attīstīšana un pārbaudīšana, kvalitatīva projekta izstrāde, projekta saskaņotības nodrošināšana, īstenošana, koordinēšana, monitorings un izvērtēšana); 7. Organizācijas kultūras analīze un prasmes, kas nepieciešamas sarunām un sarunu prasmju pielāgošana specifiskajai organizācijas kultūrai; 8. Laika menedžments un sanāksmju plānošana; 9. Vadīšana (motivācija un komandas koordinēšana, zināšanu menedžments).
Programma	Uzņēmējdarbības prasmes
Izglītošanas veids	Tālākizglītība un apmācība, atvērta izglītošana
Darbības (kursa	ES programma kopumā sastāda 195 kontaktstundas, 135 no tām

programmas) ilgums	ir praktiskās nodarbības un 60 teorijas apguve. Programmas ilgums variē atbilstoši moduļu kombinācijai, kurus dalībnieki ir izvēlējušies. Piemēram: 03/2010 – 03/2010 Radošuma attīstīšanas paņēmieni 06/2010 – 06/2010 Stratēģiskā plānošana un projekta menedžments. (SPPM)
Kopējais ilgums	Mazāk par 2 gadiem. ES programmas īstenošanu Pieaugušo profesionālās izglītības nacionālā padome uzticēja īstenot 2009.gada martā un pirmās nodarbības sākās 2010.gadā.
Instrumenti	Daudzpusēji, ieskaitot a) seminārus- radošās darbnīcas, b) pašizglītšanās materiālus (mācību grāmatas, PowerPoint prezentācijas, kā arī vajadzību analīzi un turpinājuma aktivitātes katrai dalībnieku grupai.
Detalizēts apraksts	ES programma ietver 9 moduļus: <ol style="list-style-type: none"> 1. Informācijas savākšana un apstrāde; 2. Radošuma attīstīšanas paņēmieni 3. Karjera un ego marketing; 4. Komandas darbs;; 5. Stratēģiskā menedžmenta izmantošana. Inovācijas un ilgtspējīga attīstība; 6. Organizācijas stratēģiskā plānošana, balstoties uz projektiem; 7. Organizācijas kultūra. Sarunu stratēģijas. Attiecību un partnerības stratēģijas; 8. Laika menedžments un prasmīgas sanāksmes; 9. Līderība. <p>Šos moduļus var apgūt visus, tikai kādu atsevišķi vai arī jebkurā kombinācijā. Lai apmierinātu dalībnieku gaidas, katra moduļa sākumā tiek veikta vajadzību analīze un balstoties uz to tiek bagātināts un pielāgots saturs. Lai palīdzētu pārnest apmācību uz darbību, tiek īstenotas turpinājuma aktivitātes. Pateicoties dalībnieku īpašām prasībām 2010. gadā tika pievienots jauns modulis Stratēģiskā plānošana un projekta menedžments, kuru vēl Pieaugušo profesionālās izglītības nacionālā padome nav akceptējusi.</p>
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	8 treneri (viens no tiem programmas direktors) 1 menedžera vietnieks
Finansēšanas avoti	Finansējums ir privāts. Nacionālā asociācija ir nopirkusi apmācību saviem vietējiem koordinatoriem, kas ietver arī skolotājus no maznodrošinātiem rajoniem.
Sadarbība ar citām organizācijām	Programmu pieprasīja organizāciju vadītāji.
Pieejamība	Apmācība tiek piedāvāta par maksu. Apmācība ir atvērta

	ikvienam, kuru interesē uzņēmējdarbības prasmju attīstīšana.
Grūtības	<p>Dažas no grūtībām, ar kurām dalībnieki saskaras pirms programmas uzsākšanas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Piedalīšanās maksa (SPPM privāts donors samaksāja par 20 dalībniekiem); - Transports (apmācība notika Slobozijā; nodarbības ilga 6 stundas, kam sekoja sociālā programma); - Negatīvas gaidas, ko radīja skolotāju piedalīšanās valsts institūciju (īpaši Skolotāju izglītības centrs) piedāvātā apmācība. <p>Pēc tam grūtības bija apgūt specifisko valodu un saprast kur un kā jaunās zināšanas var pielietot. Tāpēc apmācība akcentēja zināšanu ieviešanu un daudz uzmanības veltīja refleksijai.</p>
Atbalsta/mācību materiāli	Mācību materiāli ir iekļauti mācību maksā un vairums no tiem nav pieejami publiskam lietojumam. Mācību materiāli ietver: kursu grāmata, izdales materiāli, PowerPoint prezentācijas, uzziņu materiāli (piem., <i>Financing opportunities map</i> projektu menedžmentam).
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	Dalībnieku vecums 30+, vairums sievietes, 90% ar universitātes grādu. Vairums dalībnieku strādā izglītības sistēmā kā skolotāji, bet viņi arī veic nacionālās asociācijas uzdevumus un daļa šo aktivitāšu ietver vietējo koordinēšanas darbu dažādos Rumānijas rajonos.
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	16 Radošuma attīstīšanas paņēmieni modulī 20 Stratēģiskā plānošana un projekta menedžmenta modulī Neviens dalībnieks nav izstājies
Ekonomikas sektors	Administrācija Izglītība un kultūra Finanses Sociālā palīdzība Veselība
Ietekmes ariāls	Nacionāls
Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	ES programma ir jauna programma, kuru ekspertu komanda izstrādāja 2008.gadā. Uzņēmējdarbība ir per se relatīvi jauna joma Rumānijā, bet jaunums šajā konkrētajā programmā ir līdzsvarota jēdzienu mācīšanās ar personisko attīstību. Jēdzienu

	<p>mācīšanās daļa palīdz apgūt specifiskās jomas vārdu krājumu un attīsta prasmi pielietot zināšanas praksē. Personiskā attīstība atbilst tam, ko pedagoģijā parasti dēvē par „attieksme un vērtības” un tās prasa nozīmīgu laika daudzumu, lai tās sasniegtu. Programmas dalībnieki par oriģinālu uzskatīja arī veidu, kā tiek strukturēts saturs, interaktīvā un mācīšanās atklājot pedagoģija un „treneri kā modeļi”.</p>
Orientācija uz praksi	<p>“Jā”. 2/3 no apmācības notiek praktisko mācību veidā: komandas un individuālie uzdevumi ar tūlītēju atgriezenisko saiti, turpinājumiem, projektiem.</p>
Pārnesamība un dalīšanās pieredzē	<p>Pateicoties personisko un profesionālo prasmju kombinācijai, ES programmu var īstenot arī citās ES valstīs. Saturā ir tikai nedaudz elementu, kas ir specifiski valstī esošajiem likumiem, kas būtu jāpārskata. Par pievienoto vērtību var kalpot fakts, ka Eiropas strukturālo fondu apgūšana Rumānijā ir sākusies un programma pieskaras arī šim aspektam. Daudzās citās valstīs Eiropas strukturālo fondu apgūšana ir sākuma posmā vai izvirza izaicinājumus, tāpēc programma var noderēt, lai atbildētu uz jau esošajām vajadzībām citās valstīs</p>
Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni	<p>Apmācība notiek, balstoties uz interaktīvo pedagoģiju.: diskusijas, komandu un pāru darbs, atgriezeniskā saite pēc katras nodarbību dienas, e-pasti un telefonu sarunas un vajadzību analīze.</p> <p>Kooperatīvā mācīšanās tiek plaši izmantota, gandrīz katrā nodarbībā darbinieki darbojas kopā, lai izstrādātu produktu, balsoties uz apgūto.</p> <p>Kolba mācīšanās modelis tiek izmantots katras nodarbības plānošanā: uzvedums vai spēle, iztirzājums un refleksija, iepazīstināšana ar teoriju un jēdzienu apgūšana; pielietojamības savā darba vietā vai personiskajā darbībā apzināšanās.</p> <p>Tiek izmantotas daudz spēles un atsevišķu gadījumu izpēte. Dalībnieku skaits ir mazs, 20 dalībnieki un 2 treneri darbojas pāros, lai dalībniekiem būtu pietiekami daudz iespēju saņemt atgriezenisko saiti.</p>
Piedalīšanās/ iesaistīšanās/ ledrošinājums /	<p>Dalībnieku skaits pieaug. Dalībnieki novērtēja iespēju darboties jaunās grupās: finansētāji un konsultanti; viņi bija sagatavotāki risināt vietējās kopienas dažādas problēmas un viņi atzīmēja, ka kurss palīdz viņiem izvirzīties karjerā vai iegūt jaunu darbu.</p>
Dalībnieku pilnveide	<p>Programma izmanto kooperatīvo mācīšanos, kritisko, radošo un stratēģisko domāšanu Apmācības laikā domāšanas veids „sistēma iznīcina visu” tika modelēts virzienā uz „iespējams”. Dalībniekus rosināja saskatīt „visu bildi” plānošanā un arī domāt par savas darbības ilgtspēju. Līderības prasmes tika attīstītas gandrīz katrā nodarbībā. Dalībnieki saņēma arī daudz konstruktīvas atgriezeniskās saites saistībā ar jauno apgūto</p>

	zināšanu ieviešanu ikdienas praktiskajā darbībā. Katra moduļa beigās katrs dalībnieks izstrādāja mācīšanās ieviešanas plānu, tāpēc viņiem bija skaidra doma ar ko sākt, atgriežoties mājās.
Rezultāti/guvumi /	Mērķi tika sasniegti. Mēs izmantojam izvērtēšanas anketu katra moduļa beigās un dažreiz uzdotie jautājumi ir tieši saistīti ar jautājumiem, kas uzdoti vajadzību izpētē, tāpēc mēs varam novērtēt pēc kursa apguves sasniegto progresu. Dalībnieki SPPM modulī novērtēja saturu, metodiku un trenerus kā „ļoti labi” un „izcili”. Labs mācīšanās kvalitātes rādītājs ir atgriezeniskā saite, ko mēs saņemam pēc 3 nedēļu SPPM kursa apguves: viena dalībniiece mums jau ir atsūtījusi informāciju par savu iesaistīšanos, rakstot 3 projekta pieteikumus.
Treneru profesionalitāte	Visi treneri ir vadījuši mācības pirms iesaistīšanās šajā programmā, tāpēc viņiem ir gan atzīti sertifikāti, gan labas prasmes darbā ar pieaugušajiem. Tāpat viņiem ir grāds un iepriekšēja izglītība jomā, kurā notiek apmācības. Starp 8 treneriem 2 ir vairāk nekā 8 gadu pieredze, 3 ir vairāk par 3 gadu pieredzi un 3 ir vairāk par 2 gadu pieredzi darbā ar pieaugušajiem.
Pakalpojuma personalizēšana	“Jā”. Vajadzību izpētes un turpinājuma aktivitāšu laikā tiek piedāvāta komunikācija viens pret vienu ar treneri. Mācību saturs tiek pielāgots katrai dalībnieku grupai.
Ilgspēja un attīstība nākotnē	“Jā”. Programma ir plānota 4 gadiem. Izglītošanās pasākuma sniedzēji arī paši attīstās. Kopējā kvalitāte, praktiskā pieeja un satura pielāgošana katrai dalībnieku grupai nodrošina ES programmas ilgspēju. Programma ir pašfinansējoša.
Cita būtiska informācija	Daži rezultāti, kas iegūti pno izvērtējuma anketas pēc SPPM moduļa pabeigšanas. Attiecībā uz saturu, viena trešdaļa dalībnieku uzskata, ka kursam ir laba struktūra, tas ir skaidrs un precīzs. Dažiem dalībniekiem bija neskaidrības un jautājumi par izskatāmo jautājumu aspektiem, taču treneri uz tiem veiksmīgi atbildēja. Tādējādi kursa saturu uzskatīja par inovatīvu un interesantu, kas pārspēja dalībnieku gaidīto. Attiecībā uz metodēm, kuras izmantoja kursa apmācībā, vairāk nekā puse dalībnieku novēroja un novērtēja mācīšanās caur spēli metodi un citas interaktīvās metodes. Viena trešdaļa dalībnieku arī norādīja komandu darbu kā vienu no metodēm, kas viņiem patika vislabāk. Jautāti par treneriem, kopējais iespaids bija kā par ļoti labi sagatavotiem profesionāļiem, kas spēj ātri piemēroties dalībnieku vajadzībām. Gandrīz viena trešdaļa dalībnieku augsti vērtēja treneru saskarsmes spēju un atvērtību.

	Gandrīz puse dalībnieku izteica priekšlikumu uzturēt komunikāciju ar kursu nodrošinātāju, lai iegūtu informāciju par citām programmām, kas tiks piedāvātas.
Papildinājumi/komentāri/ piebildes	Nav
Datums	2010.gada 7. jūlijs

4.2. Vācija

4.2.1. Uz uzdevumiem balstītas mācības

4. tabula "Uz uzdevumiem balstītas mācības", Logo Sprachenschule

Uz uzdevumiem balstītas mācības – Vācija	
Pamatinformācija	Apraksts
Nosaukums	Uz uzdevumiem balstītas mācības
Saīsinājums	
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	Logo Sprachenschule
Adrese	Wichertstr. 67, 10439 Berlin, Germany
Telefons	0049-30-4464852
Fakss	0049-30-4464852
E-pasta adrese	paumgh@yahoo.de
Mājas lapas adrese	http://www.logosprachenschule.de/
Juridiskais statuss	privāts
Kontaktpersona	Paula Gomez, paumgh@yahoo.de
Labās prakses piemērs	
Mērķi	<ul style="list-style-type: none"> • Primārais mērķis: Spāņu valodas un kultūras mācīšana augstākajā līmenī • Kopējais mērķis: komunikācijas prasmju sekmēšana • Stratēģija/ Metode: uz uzdevumiem balstītas mācības
Programma	Spāņu valoda, kursa līmenis B1 atbilstoši Kopīgajai Eiropas Valodu struktūrai /Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)/ 6 līmeņos A1,A2, B1, B2, C1, C2
Izglītības veids	Neformāla, brīvprātīga izglītība
Darbības (kursa programmas) ilgums	Valodas apguves kurss: apmēram 1 gads
Kopējais ilgums	<ul style="list-style-type: none"> • Valodas apguves kurss: apmēram 2 gadi • Mācību metode: kopš 1990iem gadiem

Instrumenti	<p>Projekta darbs</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komandas darbs vai individuālais darbs • Pašizvēlētas projekta tēmas • Pašizvēlēts pētījums un materiālu vākšana • Noslēguma projekts nodarbībā;: lomu spēle (reālu situāciju simulācija)
Detalizēts apraksts	<p><u>Uzdevumi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dalībniekiem jāizvēlas tēmas atbilstoši savām interesēm, piem., tūrisms, kultūras, vēstures vai sociālās tēmas. • Tēmu izvēle ir process, kurš balstās uz sarunām, ideju apmaiņu un sava viedokļa un izvēles pamatojuma. • Dalībnieki mājās vāc informāciju un materiālu (ieskaitot tekstus, fotoattēlus, dziesmas, utt.), bieži izmantojot Internetu kā ieguldījumu izvēlētajam projektam. • Nākošajā nodarbībā lomu spēlē soli pa solim tiek izspēlētas reālas situācijas • Beigās visus mazos uzdevumus var izmantot noslēguma projektā. <p>Piemērs: izvēlēta tēma “Cilvēki un brīvais laiks”</p> <p>Mazie uzdevumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vienošanās par tikšanos • Citu cilvēku ielūgšana • Telefona saruna • Pārdomas par saviem un citu cilvēku hobijiem • Saruna par savākto materiālu, piem., filmas, tūrisma ceļveži, utt. • Noslēguma projekts: Dalībnieki kopā organizē ceļojumu uz Madridi (lome spēle)
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	1 valodas skolotājs
Finansēšanas avoti	Privāta valodu skola
Sadarbība ar citām organizācijām	Nav
Pieejamība	<ul style="list-style-type: none"> • Valodas apguves kurss: pieejams ikvienam, kurš sasniedzis B 1 līmeni atbilstoši Kopīgajai Eiropas Valodu struktūrai (CEFR) 6 līmeņos A1,A2, B1, B2, C1, C2 • Izmantotā studenta grāmata ir pieejama ikvienam

	<ul style="list-style-type: none"> Uz uzdevumiem balstītas mācības var izmantot ikviens daudzos dažādos kontekstos
Grūtības	<ul style="list-style-type: none"> Pašlaik ļoti liela klientu apmierinātība Vienīgās iespējamās problēmas varētu būt saistībā ar izmaiņām personiskajos plānos un kursa laikos vai finansiālas problēmas. Visumā elastība ir nopietns jautājums un valodu kursu augstākajā līmenī trūkums.
Atbalsta/mācību materiāli	<ul style="list-style-type: none"> Ernesto Martín Peris, Neus Sans Baulenas, Julia Caballero: "Gente 1&2: Curso comunicativo basado en el enfoque por tareas" ("Cilvēki1&2: studenta grāmata ar CD: Komunikatīvais kurss, kas veidots uz uzdevumiem balstītām mācībām) Grāmata ir pieejama sabiedrībai, bet izmantojama tikai valodas apgūvē (tomēr metode ir pārnesama) Grāmatu var izmantot, bet tā nav nepieciešamība
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	<ul style="list-style-type: none"> Pašlaik vecums 45-54 Izglītība: universitātes grāds/lietišķo zinātņu universitātes grāds Profesijas : eksperts/ bankas darbinieks (nodarbināts) Kopumā: galvenokārt nodarbināti cilvēki (piem., sekretāres, banku darbinieki, pasniedzēji, strādnieki celtniecībā) dažkārt studenti vai pensionāri.
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	2-4, pašlaik 2
Ekonomikas sektors	<ul style="list-style-type: none"> Pašlaik : finanses Kopumā: galvenokārt nodarbināti cilvēki (piem., sekretāres, banku darbinieki, pasniedzēji, strādnieki celtniecībā) dažkārt studenti vai pensionāri
Ietekmes ariāls	Berlīne (vietējs)
Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu,	

domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	<p>Uz uzdevumiem balstītas mācības metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pateicoties metodes ļoti komunikatīvajai un pašizvēlētajai pieejai dalībnieki ir ļoti motivēti • Personiskā interese kā sākuma punkts un pašnoteikta izpēte • Uz uzdevumiem balstītas mācības plaši izmanto valodu apgūvē • Metode ir komunikatīvās valodu mācīšanas pilnveidojums
Orientācija uz praksi	<p>Jā, tā ļoti mērā ir orientēta uz praksi, jo dalībnieki sagatavo un simulē reālas situācijas, kas ir nozīmīgas viņu pašu dzīves realitātei.</p>
Pārnesamība un dalīšanās pieredzē	<ul style="list-style-type: none"> • Pieeju var izmantot jebkuras citas valodas apgūvē • Tā ir pārnesama uz citiem tematiskajiem līmeņiem, jo tā veicina komunikāciju, domu apmaiņu un reālu dzīves problēmu risināšanu, kuras var izmantot arī, piemēram (starp)kultūru izglītībā, komandas veidošanā, vai pat kulinārijas nodarbībās. • Tas ir galvenokārt, pateicoties projektu darbam un pieejas izteikti komunikatīvajam raksturam • Tāpēc trenerim ir jānodrošina tēmu klāsts, kas ir piemērots apgūstamajām tēmām un dalībniekiem. Tad dalībnieki veic projektu darbu, sākumā izvēloties tēmu, vācot informāciju un simulējot situāciju nodarbībā vai prezentējot ziņojumu (rakstiski vai mutiski).
Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni	<ul style="list-style-type: none"> • Uz uzdevumiem balstītas mācības attīstītas un komunikatīvās pieejas pamata. • Tā akcentē autentiskas valodas lietojumu un liek dalībniekiem izpildīt jēgpilnus uzdevumus, izmantojot valodu, kuru viņi apgūst. • Šādi uzdevumi ietver ceļojuma plānošanu, sazināšanās ar klientiem vai dzīvokļa iekšējā interjera izveidi. • Uz uzdevumiem balstītas mācības ir populāras, jo pievērš uzmanību rezultātam un labai uzdevumu izpildei nevis vienmēr lietot pareizu valodu. Šādā veidā valodas plūdumu var sasniegt daudz vieglāk un studentu pārlicība pieaug. • Bieži komunikācija ir jēgpilna un to bieži var izmantot praktiskai papildus lingvistisko prasmju veidošanai. <p>Kā minēts, tā sastāv no vairākiem apakšuzdevumiem:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Treneris vai nu ierosina uzdevumu vai modelē uzdevumu • Studenti izpilda uzdevumu, parasti mazās grupās => pasniedzēja loma parasti ir ierobežota-novērotājs vai konsultants • Studenti simulē situāciju vai sagatavo rakstisku vai mutisku ziņojumu, ko prezentēt nodarbībā; pasniedzējs var vadīt aktivitāti vai sniegt atgriezenisko saiti • Uzmanība atgriežas pie pasniedzēja, kurš pārrunā, kas notika uzdevumā attiecībā uz valodu • Noslēgumā pasniedzējs var dot studentiem iespēju vēlreiz pavigrināties tajā, ko viņi ir iemācījušies
Piedalīšanās/ iesaistīšanās/ ledrošinājums /	<ul style="list-style-type: none"> • Dalībnieku skaits nav palielinājies, bet patreizējie dalībnieki ir piedalījušies kopš iesācēja līmeņa (gandrīz 2 gadi). Abi ir ļoti motivēti (viens uzskata sevi par vidēji motivētu). Pasniedzējs uzskata, ka tas ir iekšēju apsvērumu dēļ, jo interese par kultūru apvienojumā ar ceļošanu uz spāniski runājošām valstīm ir regulāra. • Cits faktors ir nodarbību elastība, kas nozīmē, ja dalībniekiem mainās plāni, viņi var pārcelt nodarbību. Taču tas ir iespējams tikai, ja ir ļoti maza grupa.
Dalībnieku pilnveide	<ul style="list-style-type: none"> • Dalībnieki gūst iespējas, mācoties valodu, mazāk profesionāli, vairāk personiski. Interese par spāņu valodu un kultūru jau bija sākotnēji, bet uz uzdevumiem balstītas mācības to pastiprina. • Komandas darbs sekmē arī kooperatīvo darbu; ikviens var mācīties no citiem patīkamā atmosfērā un personiskos šķēršļus var mazināt. • Kritisko domāšanu rosina starpkulturālie jautājumi => dalībniekiem jāreflektē par savu un citu valstu kultūru. • Ļoti motivējošs faktors ir pašizvēlētās tēmas (tā ir ļoti studenta centrēta metodika), kas parasti ir svarīga dalībniekiem. Tādējādi dalībnieki vairāk iesaistās, kas vēl vairāk motivē viņus apgūt valodu. • Pasniedzējs rosina dalībniekus turpināt kurss augstākā līmenī, sniedzot piemērus par nākošajām tēmām un projektiem.
Rezultāti/guvumi /	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuālais rādītājs ir B1 līmeņa kursu pabeigšana • Šajā pieejā izmērīt personiskās prasmes ir grūtāk.
Treneru profesionalitāte	Atbildīgais pasniedzējs ir ļoti pieredzējis (vairāk nekā 10 gadu pieredze) valodu mācīšanas jomā.

Pakalpojuma personalizēšana	Tā kā grupas izmērs ir ļoti mazs, mācībām ir personiskas konsultēšanas ievirze.
Ilgspēja un attīstība nākotnē	Ļoti iespējams, ka dalībnieki turpina kursu, jo viņiem ir augsta iekšējā un ārējā motivācija.
Date	19.07.2010

4.2.2 No līdzāspastāvēšanas uz sadarbību

5. tabula. "No līdzāspastāvēšanas uz sadarbību", Thüringer Volkshochschulverband e.V.

NO LĪDZĀSPASTĀVĒŠANAS UZ SADARBĪBU- VĀCIJA	
Pamatinformācija	Apraksts
Nosaukums	NO LĪDZĀSPASTĀVĒŠANAS UZ SADARBĪBU
Saīsinājums	-
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	Thüringer Volkshochschulverband e.V.
Adrese	Konrad-Zuse-Straße 3, 07745 Jena, Germany
Telefons	0049 53423- 10
Fakss	0049 53423- 23
E-pasta adrese	wolfgang.volkmer@vhs-th.de
Mājas lapas adrese	http://www.vhs-th.de/miteinander/
Juridiskais statuss	Finansē Tīringenā iekšlietu ministrija
Kontaktpersona	Wolfgang Volkmer (projekta koordinators)
Labās prakses piemērs	
Mērķi	<ul style="list-style-type: none"> - Valodu mācīšana - integrācija - Amata prasmju un kvalifikācijas paaugstināšana - Valodas prasmju pilnveide saistībā ar darba tirgu - Profesionālā orientācija - Kompetences un prasmju novērtēšana
Programma	Pārneses projekts
Izglītošanas veids	Sākotnējo integrācijas kursu veido 600 mācību vienību vācu valodā kā otrā valodā un 45 mācību vienības, tā sauktais orientācijas kurss. Orientācijas kurss ietver nodarbības par Vācijas vēsturi, politisko sistēmu, reliģiju, sociālo uzvedību, utt. Migrantiem, kuri vēlas naturalizēties, ir jāapmeklē šie kursi, ja viņiem nav pietiekamas vācu valodas zināšanas, kā arī viņi nepārzina iepriekš minētās orientācijas kursa tēmas. LP no „līdzāspastāvēšanas uz sadarbību” papildina šo kursu ar 6 nedēļu ilgu stažēšanos, kā arī 2 nedēļu ilgu potenciālo arodprasmju analīzi.
Darbības (kursa programmas) ilgums	645 mācību vienību (7 mēneši) + 6 nedēļu ilga stažēšanās
Kopējais ilgums	Kopš 2005.gada Migrācijas un bēgļu federālā ministrija ir ieviesusi valodas integrācijas kursus. Kursi ir obligāti cilvēkiem, kuri vēlas naturalizēties Vācijā. Projekts „No līdzāspastāvēšanas uz sadarbību” ir pieaugušo izglītības centra Apolda pilotprojekts.

	Pirmo reizi tas tika īstenots 2007.gadā. 2008.gadā Tīringenā Pieaugušo izglītības centru asociācija projektu pacēla jaunā līmenī. Tātad Labā pieredze tiek īstenota 3 gadus.
Instrumenti	<ul style="list-style-type: none"> - Mazo grupu darbs - Individuālais darbs - Stažēšanās (6 nedēļas) - "Profil pass" (arodprasmju novērtēšana un dokumentēšana) - Eiropas valodu portfelis - Projektu darbs - izvērtēšana
Detalizēts apraksts	<p>Migrantu integrēšana sabiedrībā ir izaicinājums. Projekts „No līdzāspastāvēšanas uz sadarbību” tika izveidots, balstoties uz likumā noteiktajiem integrācijas kursiem (600 mācību vienību vācu valodā + 45 mācību vienību “orientācija”).</p> <p>Parasta integrācijas kursa laikā motivācija mācīties vācu valodu ievērojami samazinās pēc trim mēnešiem. Dalībnieki sev uzdod jautājumu „Kāpēc viņiem jāmacās valoda? Ko es ar savām vācu valodas zināšanām iesāksu pēc tam?”</p> <p>Tieši šeit iesaistās projekts. Pēc 3 mēnešiem valodas kurss tiek pārtraukts un dalībniekiem ir iespēja veikt stažēšanos vietējā uzņēmumā, piemēram, restorānā vai bērnudārzā. Stažēšanās laikā viņiem ir iespējas pilnveidot savas vācu valodas zināšanas, iegūt informāciju par iespējamo profesionālo karjeru, utt. Tas paaugstina vispārējo motivāciju par valodas apguvi un integrāciju. Stažēšanās notiek sociālo pedagogu vadībā.</p> <p>Pēc tam valodas apguves kurss turpinās un dalībnieki to pabeidz. Pēc tam iestājas nākošais posms – profesionālā orientācija un kvalifikācija. Šo posmu sauc par potenciālo analīzi. Šajā posmā uzmanības centrā ir dalībnieku stiprās un vājās puses attiecībā uz nodarbinātības perspektīvām, kā arī esošās un trūkstošās arodam nepieciešamās kvalifikācijas.</p> <p>Noslēguma prezentācija ir kursu noslēgums. Šajā prezentācijā dalībniekiem ir iespēja iepazīstināt ar un pārrunāt savu pieredzi ar potenciālajiem darba devējiem. Tiek uzaicināti stažēšanās organizāciju pārstāvji, kā arī prese un vietējie politiķi, lai izveidotu sadarbības tīklojumus.</p>
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	33 štata personāls (pasniedzēji, sociālie darbinieki, administratīvais personāls), kas darbojas 9 Tīringenā pieaugušo izglītības centros
Finansēšanas avoti	Tīringenā iekšlietu ministrija
Sadarbība ar citām organizācijām	Projektu izstrādāja Apoldas pieaugušo izglītības centrs sadarbībā ar Tīringenā pieaugušo izglītības centru asociāciju. Apmācība notika 9 dažādos pieaugušo izglītības centros visā Tīringenā. Lai sekmētu stažēšanos, bija nepieciešama sadarbība

	ar vairākiem reģionālajiem uzņēmumiem. Starp šiem uzņēmumiem ir bērnudārzi, maizes ceptuve, viesnīcas, restorāni, utt.
Pieejamība	Ar šo projektu cilvēki ir iepazīstināti vairākkārt gan Tīringenā, gan Vācijā. Informāciju par projektu var atrast mājas lapā: www.vhs-th.de . Pēc programmas beigām dalībnieki tiek lūgti piedalīties noslēguma prezentācijā. Prezentācijā piedalās vietējās preses pārstāvji, politiķi un uzņēmumu pārstāvji, kuri piedāvāja stažēšanos.
Grūtības	<p>Vislielākās grūtības LP īstenošanā ir stažēšanās vietu atrašana vietējos uzņēmumos. Tāpēc ir nepieciešams labs sadarbības tīklojums vietējā ekonomikas sektorā, kā arī ar iesaistītajiem pieaugušo izglītības centriem.</p> <p>Likt uzņēmumiem apzināties, ka dalībnieks atrodas uzņēmumā, lai iemācītos vācu valodu, tāpēc viņu jāiekļauj ikdienas darba procesā, kā arī sociālajos procesos.</p> <p>Apmācības personāls vēlētus specifisku materiālu par darba dzīves situācijām, lai migranti varētu mācīties, kā tikt galā/uzvesties konkrētās situācijās, piemēram, brokastu vai pusdienu pārtraukumos, darba devēja un darba ņēmēja tiesības un pienākumi.</p>
Atbalsta/mācību materiāli	<ul style="list-style-type: none"> - "Profil Pass" (arodprasmju novērtēšana un dokumentēšana) - Eiropas valodu portfelis - Xpert Culture Communication Skills (Xpert CCS) materiāli pasniedzējam - Grāmatas un darba lapas - Lomu spēles/valodas spēles - Attēli - Darba un mācīšanās dienasgrāmata - Video (par darba intervijām...) - CD - PC - Internets(iemācīties, kā meklēt darba piedāvājumus, utt.) - Ikdienas dzīves materiāli, piemēram, darba līgumi, laikraksti, slimības lapa, bankas norēķini, utt.)
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	<p>Kursi domāti migrantiem ar vājām vācu valodas zināšanām vai bez tām. Mērķis ir panākt, lai viņi varētu nokārtot B1 līmeņa vācu valodas eksāmenu un naturalizēties, lai kļūtu par Vācijas pilsoni. Arī tie dalībnieki, kuri vēlas iekļauties Vācijas darba tirgū.</p> <p>Dalībnieki ir no visas pasaules. Šo daudzveidību var uzskatīt par grūtību, bet arī iespēju mācīties un integrēties. Dalībnieku vecums ir no 16 līdz 60 gadiem.</p>

Dalībnieku skaits sākumā un beigās	<ul style="list-style-type: none"> - 1. kurss- 2008.gadā 120 dalībnieki mācījās 8 pieaugušo izglītības centros. - 2. kurss – 2009.gadā 93 dalībnieki mācījās 9 pieaugušo izglītības centros. <p>Līdz šim neviens nav pametis mācības, taču daži ir mainījuši stažēšanās vietu starpkultūru pārpratumu un maldīgu gaidu dēļ (gan no darba devēju, gan ņēmēju puses).</p>
Ekonomikas sektors	neviens
Ietekmes ariāls	Mācību kurss ir orientēts uz migrantiem. Tas balstās uz Migrantu un bēgļu federālās ministrijas izveidoto mācību kursu.
Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	<ul style="list-style-type: none"> - Kombinācija starp valodu kursu un stažēšanos (lai pilnveidotu jau apgūto valodu, kā arī uzlabotu valodas prasmes saistībā ar darbu un ikdienas dzīvi) - Personalizētas vērtēšanas izmantošana, pievēršot uzmanību dalībnieku prasmēm un kompetencēm, piemēram, valodas prasmes (dzimtā valoda), utt. - Tematisko valodas apguves, stažēšanās (arodprasmju pilnveide) un prasmju un kompetenču novērtēšanas kombināciju var uzskatīt par inovāciju, jo vairums kursu akcentē tikai valodas apguvi bez tiešas sasaistes ar ikdienas un darba dzīvi. Kurss piedāvā labākas migrantu integrācijas iespējas vietējā darba tirgū.
Orientācija uz praksi	Kursa laikā dalībnieki var tieši pārbaudīt savas valodas zināšanas konkrētās situācijās, piemēram, konsultācijās ar sociālo pedagogu, kā arī stažēšanās un noslēguma prezentācijas laikā. Arī IKT un mediju, piemēram, TV, video vai CD piedāvā plašas iespējas vingrināties un apgūt valodu.
Pārnesamība un dalīšanās pieredzē	Šī kursa metodiku var noteikti pārnest uz citām mērķgrupām, piemēram, analfabēti vai jaunieši ar zemu izglītības līmeni. Mācīšanās un arodprakses kombinācija, kā arī pašnovērtēšana dalībniekiem ir ļoti pievilcīgas un motivējošas.
Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni	Kursa plānojums ir sekojošs: <ol style="list-style-type: none"> 1. 500 mācību vienības vācu valodā kā otrā valodā 2. 6 nedēļu stažēšanās + reizi nedēļā tikšanās (supervīzija) ar grupu un sociālo darbinieku, lai pārrunātu stažēšanos, grūtībām, pozitīvos un negatīvos aspektus, jaunapgūto vārdu krājumu, utt. 3. 100 mācību vienības vācu valodā kā otrā valodā 4. 45 mācību vienību "orientēšanās kurss ar akcentu uz Vācijas sociālo sistēmu, vēsturi, politisko sistēmu

	<p>5. 2 nedēļu potenciāla analīze + darba interviju apmācības, mācības, kā rakstīt iesniegumus, pieteikšanos darbā, lietot Internetu, lai atrastu darba piedāvājumus, utt.</p> <p>6. dalībnieku prezentācijas – paša organizēta noslēguma aktivitāte (preses, vietējo politiku, iesaistīto uzņēmumu uzaicināšana).</p> <p>Daži no mācību centriem izmainīja kursu- valodas kurss notika nepārtraukti un beigās bija stažēšanās. Tas notika dalībnieku vajadzību un centra iespēju rezultātā.</p>
Piedalīšanās/ iesaistīšanās/ ledrošinājums /	<p>Lai kļūtu par pilntiesīgu Vācijas pilsoni, migrantiem jāsasniedz B1 vācu valodas līmenis, kā arī jānokārto naturalizācijas pārbaudījums. Ļoti ieteicams, lai šajosursos piedalītos dalībnieki ar vājām vācu valodas zināšanām.</p> <p>Pēc pasniezdēju novērojumiem, jāsaka, ka pārsteidzoši daudz dalībnieku nevēlas piedalīties projektu darbā, jo daudzi baidās, ka viņu vācu valodas zināšanas nav pietiekošas. Citi, īpaši tie, kuri jau savā valstī ieguvuši arodizglītību, atsakās doties stažēties uz kādu no uzņēmumiem.</p>
Dalībnieku pilnveide	<p>Mācību kurss noteikti rosina dalībniekus mācīties vācu valodu. Tas iedrošina dalībniekus domāt un izmēģināt darba tirgu, kā arī par savu nākotni un iespējamo karjeru. Viņi iegūst pašpārliecinātību un valodas pieredzi, apgūst ikdienas darba pieredzi, kā piedalīties darba intervijā, kā pieteikties darbam, utt.</p>
Rezultāti/guvumi /	<p>2008.gadā kursa izvērtēšana parādīja, ka :</p> <ul style="list-style-type: none"> - 50% dalībnieku mutiskajos eksāmenos sasniegta rezultātu, kas bija augstāks par vidējo - Katra dalībnieka profesionālās kvalifikācijas pilnveide, pateicoties stažēšanās un kompetenču analīzei - Integrācijas vietējā kopienā uzlabošanās - 20% no uzņēmumiem, kuros strādāja stažieri, izrādīja interesi nodarbināt arī turpmāk šo cilvēku
Treneru profesionalitāte	<p>Visi treneri ir pieredzējuši, mācot vācu valodu kā otro valodu. Turklāt viņi paši mācījās, lai izmantotu “profil pass” un Eiropas valodu portfeli. 2008.gada kursa rezultātā treneriem un sociāliem darbiniekiem bija iespēja piedalīties Xpert CCS (culture communication skills- kultūra, komunikācijas prasmes) mācībās. Turklāt projekta koordinators apmeklēja katru pieaugušo izglītības centru, lai pārbaudītu kursu norisi un pārrunātu svarīgus jautājumus. Tika organizētas arī projekta sanāksmes, kurās piedalījās visi mācībās iesaistītie treneri/ pasniezdēji /sociālie darbinieki, lai dalītos pieredzē, pārrunātu dažādus aktuālus jautājumus.</p>
Pakalpojuma personalizēšana	<p>Personalizētās metodes, piemēram, darba dienasgrāmata, individuālas konsultācijas, mentoringa tika sekmēti visa kursa</p>

	laikā.
Ilgspēja un attīstība nākotnē	Kursi notiek arī šajā gadā (2010). Balstoties uz šo kursu, izstrādāti vairāki citi kursi. Pašlaik koordinators gaida pieteikšanās rezultātus.
Cita būtiska informācija	nav
Papildinājumi/komentāri/ piebildes	nav
Datums	2010.gada 19. jūlijs

4.2.3. Integrētā mācīšanās

6. tabula "Integrētā mācīšanās", Iberika

INTEGRĒTĀ MĀCĪŠANĀS– Vācija	
Pamatinformācija	Apraksts
Title	Integrētā mācīšanās
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	Berufsschule für Tourismus (Tūrisma profesionālā skola)
Adrese	Kleiststr. 23-26, 10787 Berlin, Germany
Telefons	0049-30 -214 733 66
Fakss	info@schule-tourismus.de
E-pasta adrese	http://www.berufsschule-tourismus.de
Mājas lapas adrese	Privāts
Juridiskais statuss	Paula Gomez, paumgh@yahoo.de
Labās prakses piemērs	
Mērķi	<ul style="list-style-type: none"> • Mācīties spāņu valodu • Pilnveidot komunikācijas prasmes • Pilnveidot jaunu mediju izmantošanu • Praktizēt uzstāšanos
Programma	Spāņu valodas vidējā līmeņa kurss kā daļa no profesionālās izglītības „Starptautiskais tūrisma asistents”
Izglītības veids	Profesionālā, formālā
Darbības (kursa programmas) ilgums	Spāņu valodas kurss, 12 mēneši
Kopējais ilgums	Integrētā mācīšanās kopš 1990iem gadiem
Instrumenti	<ul style="list-style-type: none"> • E- mācīšanās kombinēšana ar tiešo kontaktmācīšanos • iespējama vadīšana, izmantojot - mācīšanās platformu
Detalizēts apraksts	<p>Veids, kā pasniedzējs izmanto Integrēto mācīšanos valodu nodarbībās:</p> <p>Mācības sastāv no četrām nodarbībām:</p> <p>Apakšuzdevumi</p>

	<p>1) Tēmas izvēle</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pasniedzējs vai dalībnieks izsaka ierosinājumu par tēmu (piem., valsts, kultūra, ziņas, utt.) projekta izstrādei • Pasniedzējs nodrošina dalībniekus ar tūrisma specifisko vārdu krājumu <p>2) Pētījums: Dalībnieki veic pētījumu, izmantojot Internetu nodarbībā. Aplūkojot spēju mājas lapas, viņiem apgūst jaunus vārdus un iegūst vairāk informācijas par dažādām valstīm, kultūrām, utt.</p> <p>3) Pasniedzējs nodrošina komandas darba struktūru.</p> <p>4) Dalībnieki sāk darbu pie projekta grupās, tāpēc viņi var izmantot pasniedzēja doto struktūru un vārdu krājumu.</p> <p>5) Mājas darbs</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ja nepieciešams dalībnieki turpina komandas darbu/pētījumu mājās • Pasniedzējs var uzdot papildus gramatikas vai leksikas uzdevumus, lai padziļinātu to, ko dalībnieki ir jau iemācījušies. Šeit var izmantot e- mācīšanās platformu. <p>6) Prezentācija nodarbībā</p> <ul style="list-style-type: none"> • Katra grupa prezentē savu grupas darba rezultātu: IT-balstīts, plakāts, utt. • Pasniedzējs un pārējie dalībnieki sniedz atgriezenisko saiti, viedokļu apkopojums, refleksija par apgūto. • Vingrinājumi, lai nostiprinātu vārdu krājumu un jaunās struktūras, ko dalībnieki apguvuši diskusijā, no tekstiem, utt.. <p>Kombinējot pašmācīšanās posmu (IT- balstīta un tiešā mācīšana) pasniedzējs var vienlaicīgi darboties ar divām grupām).</p>
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	1 pasniedzējs
Finansēšanas avoti	privāti
Sadarbība ar citām organizācijām	Nav
Pieejamība	<ul style="list-style-type: none"> • Valodas nodarbības: tikai profesionālās apmācības studentiem <p>Formālās prasības: Vācijas vidusskolas diploms ar tiesībām studēt augstākās izglītības iestādē</p> <ul style="list-style-type: none"> • Integrēto mācīšanos var izmantot ikviens <p>Prasības: dators (mājās vai ideālā variantā nodarbībā); ideālā variantā e-mācīšanās platforma</p>
Grūtības	Publisko piedāvājumu trūkums (šīnī gadījumā profesionālā apmācība ir privāta), nepieciešamais tehniskais aprīkojums
Atbalsta/mācību materiāli	<ul style="list-style-type: none"> • Profesionālā izglītība. Mājas lapa: http://www.berufsschule-tourismus.de/bft/berufsausbildung/staatlich-anerkannter-

	<p>touristikassistent un brošūras</p> <ul style="list-style-type: none"> Integrētā mācīšanās: <p>Visumā: daudz informācijas atrodama www Blended learning platform: tikai Profesionālās Tūrisma skolas lietotājiem; faktiski ir pieejama brīvas pieejas programmatūra (piem. Moodle).</p>
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	20-25 gadus jaunas sievietes, Vācijas vidusskolas diploms ar tiesībām studēt augstākās izglītības iestādē
Dalībnieku raksturojums	3 dalībnieki
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	tūrisms
Ekonomikas sektors	<ul style="list-style-type: none"> Kursi notiek Berlīnē, Vācija Dalībnieki iespējams stažēsies Spānijā, pateicoties valodas zināšanām E-mācīšanās posma laikā pasniedzējs studentiem var sniegt palīdzību faktiski no jebkuras vietas
Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	<p>Integrētā mācīšanās</p> <ul style="list-style-type: none"> E-mācīšanās un tiešās mācīšanās kombinācija ir jauninājums, jo tiek izmantoti jaunie mediji kā alternatīva (tiek izmantotas abu pieeju pozitīvās iezīmes) Jauno mediju izmantošana palīdz mācīšanās individualizācijai, jo tie piedāvā studentiem iespēju uztvert saturu no dažādiem avotiem ne tikai lineāri. Šajā konkrētajā gadījumā: pateicoties tehniskajam nodrošinājumam skolā Integrēto mācīšanos var izmantot ideālā veidā.
Orientācija uz praksi	<ul style="list-style-type: none"> Valoda: Jā, ir cieša saikne ar praksi, jo studenti var izmantot to savā darbā/stažēšanās tūrisma sektorā. Integrētā mācīšanās: datora un komunikācijas prasmju pilnveide (pateicoties grupu darbam, tiešajai mācīšanai).
Pārnēsamība un dalīšanās pieredzē	<p>Integrēto mācīšanos var izmantot dažādos kontekstos.</p> <p>Prasības:</p> <ul style="list-style-type: none"> E-mācīšanās nodrošinātājam vai vismaz studentiem jābūt datoriem ar Interneta pieslēgumu Ideālā variantā e-mācīšanās platforma Pasniedzējam nepieciešams nodrošināt studentiem vadīšanu un atbalstu e-mācīšanās laikā
Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni	<ul style="list-style-type: none"> Metode ideāli apvieno e-mācīšanās un tiešās mācīšanās

	<p>pozitīvās iezīmes, piemēram, līdzsvarojot pozitīvo, ko sniedz e-mācīšanās rosināta komunikācija, kurai pietrūkst sociālā saskarsme, ko savukārt sniedz tiešā mācīšanās</p> <ul style="list-style-type: none"> • Divas metodes jāsavieno atbilstoši izglītojošam mērķim • Lai sasniegtu ideālu rezultātu, pasniedzējam un studentiem jāvienojas par atbildības proporcionalitāti starp diviem mācīšanās veidiem. • Turklāt, lai gūtu panākumus, ir jārada patīkama, ērta un labi aprīkota mācīšanās vide • Integrētā mācīšanās tikai tad būs efektīva, ja dalībnieks ir iekšēji motivēts un izpilda mācīšanās nosacījumus
Piedalīšanās/ Iesaistīšanās/ Iedrošinājums /	<ul style="list-style-type: none"> • Vai studenti uzskatīs ilgāk, dotajā gadījumā nevar pateikt, jo struktūra jau ir piedāvāta šajā profesionālās apmācības programmā • Dalībnieki ir ļoti motivēti, pateicoties pašizvēlētiem tēmām un darba procesam, un priekšrocību saskaņošanai (spāņu valoda darba vajadzībām)
Dalībnieku pilnveide	<ul style="list-style-type: none"> • Tā ir sociāli iekļaujoša, jo sniedz iespēju komunicēt ar citiem citās valodās, pilnveido nodarbinātības iespējas • Tā sekmē kritisko domāšanu, jo dalībnieki vairāk iemācās par dažādām kultūrām • Tā veicina kooperatīvo mācīšanos, pateicoties komandas darbam • Tā motivē dalībniekus, jo e-mācīšanās posmā viņi uzņemas atbildību par savu mācīšanos
Rezultāti/guvumi /	<ul style="list-style-type: none"> • Vai sasniegti rezultāti, vēl nevar pateikt, jo nodarbības vēl notiek • Studenti ir ļoti motivēti un vēlas veikt stažēšanos Spānijā • Intervijās studenti slavē integrētās mācīšanās iespējas un iesaka to izmantot citos pieaugušo izglītības piedāvājumos
Treneru profesionalitāte	Pasniedzējam ir 10 gadu pieredze, mācot valodas un apmēram 2 gadu pieredze, strādājot ar integrētās mācīšanās metodi
Pakalpojuma personalizēšana	Nav īpašas konsultācijas, bet pasniedzējs visā mācību procesa laikā nodrošina atbalstu
Ilgspēja un attīstība nākotnē	<ul style="list-style-type: none"> • Valodu mācīšanās: Globalizācijas un Eiropas kopienas saplūšanas laikā tā kļūs arvien nozīmīgāka • Integrētā mācīšanās: Tās izmantojums droši vien papalielināsies, jo tā apvieno e-mācīšanās un tiešās mācīšanās pozitīvos faktorus.
Date	21.07.2010

4.3. Spānija

4.3.1. e-prasmju attīstīšana nodarbinātībai

7. tabula “e-prasmju attīstīšana nodarbinātībai” Instituto de Formación Integral

E-PRASMJU ATTĪSTĪŠANA NODARBINĀTĪBAI -Spānija	
Pamatinformācija	Apraksts
Nosaukums	e-prasmju attīstīšana nodarbinātībai
Saīsinājums	KEMP (Keep employment by developing e-skills)
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	KEMP PROJECT PARTNERSHIP
Adrese	C/ Alcalá, 21, 3º Der. 28013, Madrid, Spain
Telefons	0034 91 531 21 00
Fakss	0034 91 595 06 03
E-pasta adrese	e.martin@ifi.com.es
Mājas lapas adrese	http://www2.spi.pt/kemp/welcome.htm
Juridiskais statuss	GRUNDTVIG project
Kontaktpersona	Pedro Costa, SPI (Project Coordinator) Emilia Martín, IFI Michaela Calabrese, TK Formazione
Labās prakses piemērs	
Mērķi	Šī apmācības kursa mērķis ir : <ul style="list-style-type: none"> • Sekmēt mūžizglītības svarīgumu senioriem • Pilnveidot senioru darbinieku e-prasmes, it īpaši IKT līdzekļi/risinājumi un internets profesionālajā un izglītības/apmācības kontekstā • mazināt senioru darbinieku pretestību pret IKT-līdzekļu un pakalpojumu ikdienas izmantošanu darbā un personiskajā dzīvē • celt aktīvāko senioru darbinieku apziņu par to, kā IKT un Internets var atvieglot viņu ikdienas dzīvi, it īpaši profesionālo dzīvi • Apmainīties pieredzē ar kolēģiem no citām valstīm
Programma	GRUNDTVIG PROGRAMMA
Izglītības veids	Strādājošo tālākizglītība
Darbības (kursa programmas) ilgums	32 stundas
Kopējais ilgums	Pilotkurss: Spānijā no 23/03/2009 līdz 27/03/2009 Pirmais kurss: Florencē no 5/10/09 līdz 9/10/09 On-line: KEMP e-mācīšanās kurss
Instrumenti	Viena veida vai daudzpusēji, ieskaitot a) seminārus –radošās darbnīcas, b) praktisko apmācību; c) pārbaudījumus; d) pašmācīšanās materiālus (rokasgrāmatas/grāmatas/ mācību CD, utt.)
Detalizēts apraksts	Kurss strukturēts 6 apmācības moduļos, katrs no tiem pievēršas tēmai, kas saistīta ar tehnoloģiskajām prasmēm un Internetu, lai pilnveidotu pakalpojumu sektorā strādājošo darbinieku kompetenci.

	<p>Kursa saturs un apjoms: Apmācības moduļi. Ilgums:</p> <p>1.modulis – Profesionālā orientācija 6 stundas 2. modulis - E-komunikācija 11 stundas 3. modulis - E-mācīšanās 6 stundas 4. modulis - E-bankas 3 stundas 5. modulis - E-darījumi 3 stundas 6. modulis - E-pārvalde 3 stundas Kopā 32 stundas</p> <p>Katra apmācības moduļa ilgumu nosaka tā saturs, kā arī tematiskā grūtības pakāpe, nozīme kursa mērķu sasniegšanai un lai mērķgrupa gūtu vislielāko labumu, un visbeidzot, katrā no tiem ietvertās praktiskās aktivitātes.</p> <p>Katrs modulis sniedz pārskatu par to, kāpēc tēmas ir svarīgas, kā informācija tiek izmantota reālajā pasaulē. Katrs modulis ir sadalīts nodarbībās. Vairums nodarbību ietver uz praksi orientētu materiālu un daudzus praktiskus vingrinājumus, un reālu atsevišķu gadījumu izpēti. Šie vingrinājumi sniedz dalībniekiem iespēju izmantot apgūstamās prasmes. Katra nodarbība noslēdzas ar nelielu kopsavilkumu, pasniedzējs atkārtoti pamata jēdzienus, piedāvā interesantas saites un atsauces, kas būs noderīgas, lai saprastu tēmu.</p>
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	4
Finansēšanas avoti	75% Grundtvig un 25% pašu finansējums
Sadarbība ar citām organizācijām	<p>Sociedade Portuguesa de Inovação Pedro Costa e-Mail: pedrocosta@spi.pt URL: http://www.spi.pt</p> <p>E.N.T.E.R Petra Kampf e-Mail: petra.kampf@enter-network.eu URL: http://www.enter-network.eu/</p> <p>TEMPO Martin Koval e-Mail: koval@tempo.cz URL: http://www.tempo.cz/</p> <p>ReFIT Swetlana Dominnik Sass e-Mail: s.dominnik-sass@refit.de URL: http://www.refit.de/</p> <p>IFI Emilia Martin</p>

	<p>e-Mail: emiliamartin@unihost.org URL: http://www.ifionline.com/Principal/paginas.asp</p> <p>TK Formazione Gianluca Milanese e-Mail: g.milanese@tkformazione.it URL: http://www.tkformazione.it/</p> <p>WSHE Marcin Podogrocki e-Mail: mpodogrocki@wshe.lodz.pl URL: http://www.wshe.lodz.pl/</p>
Pieejamība	Brīva pieeja. Divi moduļi ir pieejami tālmācībā, ievietoti mājas lapā. Dalībniekiem jāatbilst mērķgrupas prasībām un labi jāprot angļu valoda.
Grūtības	Dalībnieki nebija pazīstami ar IKT kultūru, viņi nezināja, kā tās var ietekmēt vai palīdzēt viņiem profesionālajā un personiskajā dzīvē. Dažreiz pieaugušajiem ir grūtības atzīt, ka viņiem trūkst zināšanas.
Atbalsta/mācību materiāli	Visi materiāli ir publiski pieejami, ieskaitot: <ul style="list-style-type: none"> • Kurša brošūra • Trenera grāmata • Dalībnieku grāmata • Kurša īstenošanas vadlīnijas • Prezentācijas par katru moduli
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	<p>Kurss domāts senioriem darbiniekiem +45:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Administratīvais personāls izglītības iestādēs, privātajās skolās (ieskaitot senioru universitātes), iestādēs, kas nodrošina apmācību, departamentos • Dalībnieki un administratīvais personāls no arodbiedrībām, biznesa asociācijām, NVO, kas iesaistīti apmācībā • Administratīvais personāls, pasniedzēji un vadītāji no profesionāls izglītības iestādēm • Valsts skolu skolotāji
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	15
Ekonomikas sektors	Skat. "dalībnieku raksturojums"
Ietekmes ariāls	Dalībnieki no Spānijas, Itālijas, Polijas, Portugāles, Austrijas un Čehijas pilotkursā un pirmajā kursā. Dalībnieki var būt no jebkuras ES valsts.
Dažādi elementi, kas jāva/ palīdzēja sasniegt	

pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	Šī apmācība ļauj dalībniekiem veselu nedēļu no paša sākuma apgūt, kas ir IKT un kā tās ietekmē viņu dzīvi. Tā ir pilnīga imersija apgūstamajā jomā. Teorijai tiek veltīts maz laika, bet praksei ļoti daudz. Tā dod arī dalībniekiem iespēju praktiski izmēģināt to, ko viņi iemācās profesionālajā un personiskajā dzīvē. Starpkultūru komponente veicināja personisko interesi un nozīmīgumu dalībniekiem.
Orientācija uz praksi	Jā, rokasgrāmata ir ļoti lielā mērā orientēta uz praksi, un par to visi dalībnieki ļoti atzinīgi izsakās. Liela nodarbības daļa tiek veltīta praktiskiem vingrinājumiem.
Pārnesamība un dalīšanās pieredzē	Tā ir pilnībā pārnesama un tas jau ir iepriekš noticis. Tās tas arī tika plānots. To var pielāgot lauku kontekstam vai cilvēkiem sociālās izolēšanas riska grupā vai strādājošiem, kam ir grūtības integrēties darba tirgū.
Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni	Kurss veidots 6 apmācības moduļos, katrs no tiem pievēršas tēmai, kas saistīta ar tehnoloģiskajām prasmēm un Internetu, lai pilnveidotu pakalpojumu sektorā strādājošo darbinieku kompetenci. Katra apmācības moduļa ilgumu nosaka tā saturs, kā arī tematiskā grūtības pakāpe, nozīme kursa mērķu sasniegšanai un lai mērķgrupa gūtu vislielāko labumu, un visbeidzot, katrā no tiem ietvertās praktiskās aktivitātes. Katrs modulis sniedz pārskatu par to, kāpēc tēmas ir svarīgas, kā informācija tiek izmantota reālajā pasaulē. Katrs modulis ir sadalīts nodarbībās. Vairums nodarbību ietver uz praksi orientētu materiālu un daudzus praktiskus vingrinājumus, un reālu atsevišķu gadījumu izpēti. Šie vingrinājumi sniedz dalībniekiem iespēju izmantot apgūstamās prasmes. Katra nodarbība noslēdzas ar nelielu kopsavilkumu, pasniedzējs atkārtoti pamata jēdzienus, piedāvā interesantas saites un atsaucis, kas būs noderīgas, lai saprastu tēmu.
Piedalīšanās/ iesaistīšanās/ ledrošinājums /	Dalībnieku skaits ir palicis nemainīgs, kopš kursa sākuma. Piedalīšanās ir bijusi ar lielu atdevi. Neviens nav izstājies. Vienīgais, kas varēja samazināt piedalīšanās līmeni, ir dalībnieku valodas zināšanas (angļu valodas zināšanas).
Dalībnieku pilnveide	Saskarsme starp grupas biedriem ir nepārtraukta. Dalībnieki augstu vērtē saskarsmi ar cilvēkiem no dažādām valstīm vai kultūrām. Ir palielinājusies dalībnieku pārliecība par savām prasmēm strādāt multikulturālā komandā.
Rezultāti/guvumi /	Kursa noslēgumā, dalībniekiem jāspēj: <ul style="list-style-type: none"> • Lietot IKT līdzekļus/ risinājumus un Internetu gan profesionālā, gan personiskā kontekstā • Apzināties Interneta lietošanas un informācijas apmaiņas,

	<p>izmantojot jaunās IKT, priekšrocības.</p> <ul style="list-style-type: none"> Uzlabot savu darba situāciju un iekļauties informācijas sabiedrībā. <p>Visi dalībnieki atzīst, ka viņu profesionālās un personiskās prasmes ir pilnveidojušās. Tika veikta iekšējā un ārējā izvērtēšana, kas uzrādīja programmas labus rezultātus. Tika izvērtēts arī katrs modulis, kā arī gan treneri, gan dalībnieki aizpildīja kopējo izvērtēšanas anketu.</p>
Treneru profesionalitāte	Pieredzējuši treneri un IKT speciālisti
Pakalpojuma personalizēšana	Nē, bet grupas bija mazas
Ilgspēja un attīstība nākotnē	Nākošais kurss: 2010.gada oktobris
Cita būtiska informācija	
Papildinājumi/komentāri/ piebildes	
Datums	

4.3.2 ROMFASHION

8. tabula "ROMFASHION" Asociación de Mujeres ROMI-Serseni

ROMFASHION - Spānija	
Pamatinformācija	Apraksts
Nosaukums	Roma sieviešu apmācība
Saīsinājums	ROMFASHION
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	Asociación de Mujeres Gitanas ROMI Serseni
Adrese	C/ Avenida de Orcasur, 49-40 Local, 28041 Madrid
Telefons	00 34 913178236
Fakss	
E-pasta adrese	
Mājas lapas adrese	http://www.romiserseni.com/
Juridiskais statuss	Bezpeļņas organizācija
Kontaktpersona	Amara Montoya Gabarri
Labās prakses piemērs	
Mērķi	<p>Motivēt Romus, īpaši jaunas Romu sievietes un dot tām iespēju aktīvi iesaistīties apmācības procesos, kuru mērķis ir paaugstināt viņu dzīves kvalitāti.</p> <p>Pilnveidot Roma sieviešu prasmes un kompetences, lai veicinātu viņu integrāciju darba tirgū.</p>

	<p>Dot savu ieguldījumu, lai pakāpeniski Roma sievietes nostiprinātos kā mājrāžotājas vai kopienas ražotājas, kas izmainīs viņu tēlu sabiedrībā un uzlabos viņu sociālo un ekonomisko situāciju.</p> <p>Veicināt starpkultūru dialogu, jo galvenais mērķis ir sekmēt sociālās grupas dzīves apstākļu uzlabošanu, kura tiek uzskatīta par nelabvēlīgu galvenokārt esošo negatīvo stereotipu dēļ, kas bieži noved pie diskriminācijas un sociālās izslēgšanas.</p>
Programma	Mūžizglītības programma
Izglītības veids	Neformālā profesionālā izglītība
Darbības (kursa programmas) ilgums	400 stundas. No 13/11/2009 līdz 30/04/2010.
Kopējais ilgums	400 stundas. No 13/11/2009 līdz 30/04/2010.
Instrumenti	Viena veida: darbnīcas, ieskaitot praktiskās darbības uz vietas nodarbībā
Detalizēts apraksts	<p>Apmācības moduļi tēmas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Programmas sākums: iepazīšanās 2. Iepazīšanās ar modelēšanas pamatiem, tradicionālā Romu apģērba šūšanu 3. Sieviešu flamenco stila kleitu veidi 4. Paņēmieni –Metodes- Apģērba piegriešanas principi un sistēmas – Šūšana 5. Apģērba piegriešanai – šūšanai nepieciešamie darba rīki. 6. Dizainēšana 7. Nepieciešamie materiāli- Audumi 8. Marketings – Menedžments- Pašnodarbinātība 9. Pieeju meklējumi un darba meklējumi 10. Veselība un darba drošība <p>Kurss pievēršas sieviešu apģērba dizaina sistēmā, tā piegriešanai un šūšanai. Dalībniecēm tika izskaidrots, kā lietot piegriešanas un šūšanas darba rīkus, ņemot vērā viņu zemo izglītības līmeni, lai nodrošinātu dalībnieču homogēnas zināšanas par šiem aspektiem.</p> <p>Tika izskaidroti arī dizaina galvenie principi, sieviešu apģērba piegriešana un šūšana, materiāli, audumi, darba rīki, kā arī atšķirības starp Roma tradicionālo apģērbu un rotājumiem. Roma dalībnieces veidoja Roma apģērba dizainu un pēc balsošanas, dalībnieces izvēlējās noslēguma flamenco kleitas dizainu, un visa kursa laikā darbs pie tās motivēja dalībnieces</p>
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	8
Finansēšanas avoti	75% Leonardo un 25% pašu finansējums
Sadarbība ar citām organizācijām	ROMFASHION partnerība sadarbojās, izveidojot mācību programmu un izstrādājot organizatoriskos uzdevumus, bet apmācību īstenoja ROMI-Serseni.

Pieejamība	Dalībniecēm bez maksas. Dalībnieces tika atlasītas ar intervijas starpniecību. Šajā atlasē procesā tika ņemta vērā Roma sieviešu motivācija un apņēmība, kā arī viņu bezdarba situācija.
Grūtības	Rūpes par bērniem un mājas pienākumu veikšana bija galvenās grūtības, uz kurām norādīja dalībnieces. Bez tam arī skaitīšanas prasmju trūkums vairumam dalībnieču radīja grūtības saprast mērījumus un veikt piegriešanu.
Atbalsta/mācību materiāli	Tika izdota brošūra. Vienīgie sagādātie atbalsta materiāli bija audumi un citi šūšanai nepieciešamie materiāli.
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	ROMA sievietes, bezdarbnieces, ar zemu izglītības līmeni (sākumskola) vecumā no 16 līdz 30 gadiem
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	15 dalībnieki. 3 tika aizstātas apmācības perioda laikā
Ekonomikas sektors	Rokas izstrādājumi un mākslinieciskā darbība.
Ietekmes ariāls	Madride, taču tādi pati apmācība tika organizēta Grieķijā, Turcijā, Slovākijā un Čehijā.
Dažādi elementi, kas jāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	Šīs mācības rosināja dalībnieces, kuras parasti netiek iesaistītas apmācībā un kurām ir zems izglītības līmenis, aktīvi piedalīties šajā kursā, un ņemot vērā apgūtās prasmes, iespēju iekļauties darba tirgū. Tās saistīja profesionālo attīstību ar kultūras komponenti, jo viņas modelēja tradicionālās Romu kleitas.
Orientācija uz praksi	Jā, tās bija pilnībā orientētas uz praksi. 90% apmācības bija veltītas šūšanas apgūšanai.
Pārnesamība un dalīšanās pieredzē	Tādu pašu apmācību īstenoja Grieķijā, Turcijā, Slovākijā un Čehijā ar tādu pat mērķgrupu un izmantojot to pašu metodiku. Atbilstoši vietējai specifikai tika izdarītas dažas izmaiņas.
Specifiska metodika/	Apmācība balstās uz ikdienas šūšanas apguvi. Atbilstoši

mācīšanās paņēmieni	<p>sniegunam, tika veidotas dalībnieču grupas, kas sastāvēja no divām vai trim dalībniecēm. Dalībnieces, kam bija labi panākumi, strādāja grupā ar dalībniecēm, kam bija sliktāks sniegums. Savstarpējās mācīšanas paņēmieni tika izmantoti ikdienā. Fakts, ka treneris arī ir Romu kopienas pārstāvis, sekmē komunikāciju un nodarbību gaitu.</p> <p>Kursa sākumā vai katras nodarbības sākumā treneris nesniedz teoriju. Treneris izskaidro teoriju, kamēr dalībnieces darbojas, šuj.</p> <p>Kursa sākumā visas dalībnieces vienojās par kleitām, kas tiks sašūtas.</p> <p>Noslēguma darbi ļoti cieši ir saistīti ar dalībnieču kultūru, tāpēc starp dalībniecēm un apgūstamo saturu izveidojās ļoti personiska saite.</p> <p>Apmācības sasniegumu taustāmais raksturs palīdzēja dalībniecēm saskatīt katru šūšanas posmu un savu progresu.</p>
Piedalīšanās/ Iesaistīšanās/ Iedrošinājums /	<p>Dalībnieču skaits ir bijis līdzīgs no sākuma līdz beigām. 3 sievietes personisku iemeslu dēļ, kas saistījās ar kultūras vai sociālajiem jautājumiem Romu kopienā, aizstāja 3 citas sievietes.</p>
Dalībnieku pilnveide	<p>Apmācības ārkārtīgi paaugstināja mērķauditorijas interesi par mācībām vispār un it īpaši par šūšanu ne tikai personiskajām vajadzībām, bet arī kā par profesiju.</p>
Rezultāti/guvumi /	<p>Šīs apmācības noslēgumā dalībniecēm bija jāiesniedz 4 tradicionālās Romu kleitas.</p> <p>Pēc apmācības perioda beigām tika organizēta modes skate, lai izrādītu dalībnieču veikumu. Sadarbībā ar dažādām sociālajām organizācijām tiks noorganizētas vairākas izstādes.</p>
Treneru profesionalitāte	<p>Treneris un sociālais darbinieks- mediators bija atbildīgi par mācību īstenošanu. Viņi abi pieder Romu kopienai, tāpēc viņiem ir lieliskas zināšanas par mērķgrupu. Mediators kalpoja par saikni starp dalībniecēm, kopienu un mācību nodrošinātājiem, atbalstot viņu personisko un profesionālo attīstību un viņu integrēšanos darbā.</p> <p>Treneris un mediators Romu sieviešu integrēšanas jomā darbojas jau 15 gadus.</p>
Pakalpojuma personalizēšana	<p>Lai gan mācības notika mazā grupā, ja bija nepieciešamas, tika organizētas papildus individuālas nodarbības, lai dalībniecēm būtu homogēns līmenis un lai veicinātu dalībnieču mācīšanās</p>

	procesu, motivāciju un līdzdarbošanos visa mācību perioda garumā.
Ilgtspēja un attīstība nākotnē	Šis kurss ir beidzies un vēl nav plānots jauns kurss. Dažas dalībnieces ir ieguldījušas savus līdzekļus šujmašīnu iegādē turpmākai profesionālai pilnveidei un tas nodrošinās projekta ilgtspēju.
Cita būtiska informācija	
Papildinājumi/komentāri/ piebildes	
Datums	2010. gada 2. jūlijs

4.4 Itālija

4.4.1. Mācīšanās caur kultūru

9. tabula "Mācīšanās caur kultūru" Centro Studi ed Iniziative Europeo

MĀCĪŠANĀS CAUR KULTŪRU - Itālija	
Pamatinformācija	Apraksts
Nosaukums	Mācīšanās caur kultūru (Learning About Us Through Culture)
Saīsinājums	LAUTC
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	CE.S.I.E - Centro Studi ed Iniziative Europeo
Adrese	Via B.Leto 1, 90400 – Trappeto (PA)
Telefons	+39-0916164224
Fakss	+39-0916230849
E-pasta adrese	cesie@cesie.org
Mājas lapas adrese	www.cesie.org
Juridiskais statuss	bezpeļņas NVO
Kontaktpersona	Marie Marzloff
Labās prakses piemērs	
Mērķi	Galvenie mērķi ir: <ol style="list-style-type: none"> 1. iesaistīties vai no jauna iesaistīties izglītībā; 2. novērtēt savu kultūras mantojumu; 3. ieviest mūžizglītības iespējas (izmantojot stratēģijas un metodiku, kas efektīvi ir pārbaudītas dažādos kontekstos, tādējādi kļūstot par labu pieredzi), kas adaptēta dalībnieku starpkultūru mācīšanās vajadzībām; 4. veicināt sociālo vienotību, uzlabojot interpersonālās, starpkultūru un sociālās kompetences. <p>Turklāt projekts parādīs, ka starpkultūru prasmju attīstīšana</p>

	<p>Eiropas vietējās kopienās ir nepieciešama, lai radītu iekļaujošu Eiropas identitāti, sekmētu kopīgu kultūras mantojumu un kultūras daudzveidības nozīmi. „<i>Ir būtiski saprast Eiropas sabiedrību multikulturālās un sociāli ekonomiskās dimensijas un kā nacionālā kultūras identitāte mijiedarbojas ar Eiropas identitāti</i>”. (Eiropas parlamenta un Eiropas padomes rekomendācijas par Mūžizglītības pamata kompetencēm).</p> <p>Tas ir šī pētījuma mērķis.</p>
Programma	Mūžizglītības programma
Izglītības veids	neformālā
Darbības (kursa programmas) ilgums	1 gads
Kopējais ilgums	2 gadi 2007. gada 1. decembris – 2009.gada 30. novembris
Instrumenti	LAUTC izstrādāts trīs posmos: (1.posms) Starpkultūru mācīšanās vajadzību analīze un kultūras pasākumu ES līmeņa stratēģijas un metodoloģijas izveide; (2.posms) ES kultūras pasākumu “parcours” īstenošana, izmantojot izstrādāto stratēģiju un metodoloģiju; (3. posms) Izvērtēšana un izstrādātās stratēģijas un metodoloģijas izplatīšana labajos piemēros, radot materiālus un īstenojot ES līmeņa semināru.
Detalizēts apraksts	<p>Šī Eiropas projekta sirds bija izveidot kultūras pasākumu karti, atbildot uz starpkultūru mācīšanās vajadzībām, kas īstenotas katrā no 5 partnervalstīm.</p> <p>LAUTC ir atbilde uz iepriekšējo situāciju, kuru raksturo: 1) sociālās iekļaušanas arvien pieaugošā problēma marginalizētajā Eiropas pilsētvidē ar augstu imigrācijas līmeni; 2) „kopienas” izjūtas trūkums, pozitīvu savas kultūras identitātes tēlu trūkums, starpkultūru attīstību grūti sasniegt; 3) otrās paaudzes migrantu starpkultūru mācīšanās vajadzības netiek apmierinātas, viņu izpratne vienam par otru ir vāja un pilsoniskais gars viņu kopienās ir zems.</p> <p>Citas problēmas, ko saskatīja un kuras centās risināt šis projekts, bija: (1) Pretrunas starp kultūras pasākumiem, kas veicina starpkultūru attīstību un mērķgrupas starpkultūru mācīšanās vajadzībām; (2) kultūras pasākumu elites un nepieejamības koncepcija; (3) fakts, ka to izmantojamība ir izglītojošs un starpkultūru līdzeklis nav skaidra vai to pilnībā neizprot.</p> <p>Tādējādi, bija nepieciešamība pēc ES stratēģijas un metodoloģijas, lai dotu iespēju cilvēkiem no šīm kopienām iesaistīties vai no jauna iesaistīties izglītībā, izvērtēt savu kultūras mantojumu; ieviest mūžizglītības iespējas (izmantojot stratēģijas un metodiku, kas efektīvi ir pārbaudītas dažādos kontekstos, tādējādi kļūstot par labu pieredzi), kas adaptēta dalībnieku starpkultūru mācīšanās vajadzībām; un veicināt sociālo vienotību, uzlabojot interpersonālās, starpkultūru un sociālās kompetences.</p> <p>Turklāt projekts parādīja, ka starpkultūru prasmju attīstīšana Eiropas vietējās kopienās ir nepieciešama, lai radītu iekļaujošu</p>

	Eiropas identitāti, sekmētu kopīgu kultūras mantojumu un kultūras daudzveidības nozīmi.
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	20
Finansēšanas avoti	Eiropas Komisija DG izglītība un kultūra Mūžizglītības programma
Sadarbība ar citām organizācijām	IT - <u>Centro per lo Sviluppo Creativo « Danilo Dolci »</u> UK - <u>OAKE - Europe Ltd</u> DE - <u>CJD Frechen</u> GR - <u>Mediterranean SOS Network</u> FR - <u>Pistes Solidaires</u>
Pieejamība	Kursā iesaistījās 20 pieaugušie, migranti (4 no valsts): otrās paaudzes migranti, kas dzīvo marģinalizētā Eiropas pilsētvidē, un 20 pieaugušie autohtoni (4 no valsts): no tās pašas marģinalizētās vides.
Grūtības	<p>Vislielākās grūtības bija likt dalībniekiem saprast apmācības kursa lietderību, uzturēt dalībnieku interesi kursa laikā; dalībnieku izteiksmes un izpratnes grūtības viņu atšķirīgās izcelsmes un kultūras dēļ.</p> <p>Grūtības, ar kurām saskārās organizācijas, kas veicināja starpkultūru dialogu, izmantojot kultūras pasākumus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pretrunas starp kultūras pasākumiem, kas veicina starpkultūru attīstību un mērķgrupas starpkultūru mācīšanās vajadzībām; 2. kultūras pasākumu elites un nepieejamības koncepcija 3. fakts, ka to izmantojamība ir izglītojošs un starpkultūru līdzeklis nav skaidra vai to pilnībā neizprot.
Atbalsta/mācību materiāli	Par LAUTC projektu ir brošūras un grāmatas, kas pieejamas visiem partneriem un tiešsaistē. Mājas lapā var atrast sadaļu „Resursi un materiāli”. Viss ir pieejams plašai sabiedrībai.
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	<ul style="list-style-type: none"> • 20 pieaugušie, migranti (4 no valsts): otrās paaudzes migranti, kas dzīvo marģinalizētā Eiropas pilsētvidē. Nepieciešamība labāk integrēties vietējā kopienā. • 20 pieaugušie autohtoni (4 no valsts): no tās pašas marģinalizētās vides. Kopīgās vajadzības: lauzt stereotipus un veidot pozitīvu starpkultūru dialogu. Valorizēs cilvēki, kas no viņiem mācīsies, izsakot savas domas un kultūru.
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	160/140
Ekonomikas sektors	Izglītība, kultūra

letekmes ariāls	Projekts tika īstenots 5 Eiropas valstīs: Palermo (Itālija), Marseļa (Francija), Frechena (Vācija), Mančestera (LB) un Atēnās (Grieķija).
Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	Visoriģinālākais apmācības kursa aspekts bija izmantotā metodoloģija: fokuss grupas un 4 izglītības balsti, kombinācijā ar konkrēto mērķgrupu. Izmantotā metodoloģija ir oriģināla mūžizglītības jomā. Šī metodoloģija piedāvā ikvienam piekļuvi kultūras aktivitātēm. Projekta inovācija Eiropas līmenī galvenokārt ir saistīta ar kultūras pasākumu izveidi un stratēģijām, kuras izmanto, lai veidotu saistīto pasākumu tīklojumu dažādās Eiropas valstīs un cilvēku tīklojumu, kam ir tādi paši mērķi.
Orientācija uz praksi	Viens no izglītības balstiem šajā apmācības kursā piedāvāja praksē izmantojamo: Mācīšanās darot – grupas piedalīsies darbības pētījumā, pielietojot stratēģijas (balstoties uz vajadzību analīzi) kultūras pasākumiem un izstrādājot pedagoģiskos materiālus, tādējādi apgūstos personiskās un profesionālās prasmes.
Pārnēsamība un dalīšanās pieredzē	Šo metodiku var veiksmīgi izmantot citās jomās. Projektu pārbaudīja 5 dažādās Eiropas Savienības valstīs. Balstoties uz LAUTC tika izstrādāti citi projekti: ALCE (Mūžizglītība – Inovāciju pārnese) šis projekts tika izstrādāts kā LAUTC turpinājums; SLOW MED (ENPI med) arī balstās uz starpkultūru izpratnes jēdzienu, kas izstrādāts LAUTC projektā; Divi LAUTC projekta dalībnieki, darbojoties projektā, uzrakstīja savas disertācijas.
Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni	Metodoloģija: 4 izglītības balsti <u>Mācīšanās zināt</u> – darba grupas (migranti, autohtoni un personāls, kas strādā pie starpkultūru dialoga jautājumiem), kurus atbalstīja pedagogi un kultūras pārstāvji, analizē starpkultūru mācīšanās vajadzības un starpkultūru dialoga procesā iegūst interpersonālās un starpkultūru kompetences, vienlaicīgi veicinot katra indivīda personisko pedagoģisko metodiku. <u>Mācīšanās darot</u> – grupas piedalās darbības pētījumā, izmantojot stratēģijas (balstoties uz vajadzību analīzi) kultūras pasākumiem un izstrādājot pedagoģiskos materiālus, tādējādi apgūstos personiskās un profesionālās prasmes. <u>Mācīšanās dzīvot kopā</u> – ES starpkultūru dialoga stratēģija, kas izstrādāta un izplatīta caur kultūras pasākumiem veicina neformālās mācīšanās, veidojot sociālo viendabīgumu. <u>Mācīšanās būt</u> – Starpkultūru dialogs sekmē refleksiju par savu

	identitāti un par kopīgo Eiropas identitāti un mantojumu kultūrā un starp kultūrām.
Piedalīšanās/ Iesaistīšanās/ Iedrošinājums /	Dalībnieki kursa laikā bija ļoti motivēti un aktīvi, visu projekta laiku notika monitorings. Dalībnieku iesaistīšanās: to varētu palielināt, ja tiktu atmaksāta dalības maksa.
Dalībnieku pilnveide	Jā, piedalīšanās mācībās ļauj izmantot dalībnieku milzīgo dzīves pieredzes kontekstu. Tas palīdz viņiem arī labāk izziņāt sevi un sniedz pašpārliecinātību starpkultūru kontekstā, jo šajā kontekstā var iegūt kompetences pilsoniskā un sociālajā līmenī. Bez tam dalībniekiem bija noderīgi attīstīt savu pašapziņu un izteikšanās prasmes.
Rezultāti/guvumi /	Mērķi tika sasniegti. Apmēram 50 % dalībnieku nākošajā gadā piedalījās jaunās mācību aktivitātēs. Visā LAUTC laikā tika veikta izvērtēšana, ko veica dalībnieki, saskatot pārmaiņu attīstību (t.i. zināšanas, attieksmes, prasmes un uzvedība), kas parādās izvērtējumā. Izvērtēšanas procesā mūs interesēja kopīgās intereses starp tiem, kuri veica projekta darbu (projekta dalībnieki un nodrošinātāji), lai iegūtu viendabīgus secinājumus. Lai to panāktu, datu savākšanai un labās prakses rādītāju izveidošanai, tādējādi kopīgai ES stratēģijai, tika izmantota kvalitatīva aptauja.
Treneru profesionalitāte	Treneri ir pieredzējuši pieaugušo izglītotāji, kuriem ir pieredze pētījumu izstrādē un īstenošanā starpkultūru dialoga jomā.
Pakalpojuma personalizēšana	Jā. Visiem dalībniekiem palīdzēja treneri, pedagogi un kultūras pārstāvji.
Ilgspēja un attīstība nākotnē	Viens no dalībniekiem pēc kursa piedalījās stažēšanās kursā Ce.S.I.E. Trīs citi dalībnieki sagatavoja „Jaunatne darbībā”: pieteikumu. Balstoties uz LAUTC tika izstrādāti citi projekti: ALCE (Mūžizglītība – Inovāciju pārnese) šis projekts tika izstrādāts kā LAUTC turpinājums; SLOW MED (ENPI med) arī balstās uz starpkultūru izpratnes jēdzienu, kas izstrādāts LAUTC projektā; Divi LAUTC projekta dalībnieki, darbojoties projektā, uzrakstīja savas disertācijas.
Cita būtiska informācija	http://www.lautc.eu
Papildinājumi/komentāri/ piebildes	
Datums	2010.gada 12. jūlijs

4.4.2 Reālā un virtuālā tekstūra

10. tabula "Reālā un virtuālā tekstūra", Centro Studi ed Iniziative Europeo

REĀLĀ UN VIRTUĀLĀ TEKSTŪRA -Italy	
Pamatinformācija	Apraksts
Nosaukums	Reālā un virtuālā tekstūra (Real and Virtual Texture)
Saīsinājums	RAVT
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	CE.S.I.E - Centro Studi ed Iniziative Europeo
Adrese	Via B.Leto 1, 90400 – Trappeto (PA)
Telefons	+39-0916164224
Fakss	+39-0916230849
E-pasta adrese	cesie@cesie.org
Mājas lapas adrese	www.cesie.org
Juridiskais statuss	Bezpeļņas NVO
Kontaktpersona	Maria Antonietta Sansalone
Labās prakses piemērs	
Mērķi	<p>Mērķi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivizēt profesionālās inovācijas procesus, lai sekmētu sociālo iekļaušanu, invalīdu aktīvu pilsoniskumu un piedalīšanos demokrātiskajos procesos • Veicināt sadarbību starp dažādām profesijām, balstoties uz sadarbības dimensiju, izmantojot datoru • Atbalstīt metodikas un strukturālas inovācijas izglītībā un apmācībā, arī tālmācībā • Dot dalībniekam iespēju piekļūt izglītošanās procesiem, kas balstās uz līdzekļu, modeļu un darbību izveidi, izmantojot IKT un iespēju samazināt traucējumu un sekmēt invalīdu piedalīšanos • Individuāli un profesionāli apzināties pārmaiņu lomu un izmantot izglītojošus modeļus <p>Uzdevumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zināšanu un prasmju apguve attiecībā uz Informācijas Komunikācijas tehnoloģijām • Apzināties attiecības starp mācīšanu un mācīšanos tiešā saskarsmē un tālmācībā • Izstrādāt līdzekļus saistībā ar satura nozīmīgumu un subjekta kognitīvajiem stiliem • Lēmumu pieņemšanas un plānošanas prasmju, propagandas, salīdzināšanas un mācību menedžmenta prasmju, izvērtēšanas un sevis izvērtēšanas prasmju un attīstīšana, kā arī prasmi būt par starpnieku starp tehnoloģiju un telemātikas infrastruktūru • Spēju un procesu attīstīšana, lai cilvēks sevi izglītotu,

	<p>izmantojot Internetu un pasniedzēja atbalstu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetenču apguve, lai atbalstītu un monitorētu mācīšanos virtuālā klasē, forumā un citās komunikācijas/ mācīšanās formās, izmantojot telemātiku
Programma	GRUNDTVIG apmācības kurss
Izglītošanas veids	Neformālā
Darbības (kursa programmas) ilgums	1gads
Kopējais ilgums	2005 -2007
Instrumenti	Integrētā e-mācīšanās pieeja izmanto IKT un multimedijus kā līdzekļus.
Detalizēts apraksts	<p>RUVT (Reālā un virtuālā tekstūra) ir domāta izglītotājiem, darbiniekiem un asociāciju vadītājiem četros dažādos ģeogrāfiskos, kultūras un sociālajos kontekstos: Itālijā, Latvijā, Polijā un Lielbritānijā. Mēs izstrādājam apmācību modeli, kuru var izmantot ikvienā ES valstī.</p> <p>RUVT smēlies iedvesmu no pastāvošajiem pretējiem viedokļiem par nepieciešamību reāli izmantot ES principus (aktīvs pilsoniskums, integrācija un funkciju decentralizācija) un dažādās pieejas invaliditātei un it īpaši pieaugušo invaliditātei. Faktiski ES dalībvalstis politiski juridiskajā, sociālajā un apmācības pieejās ir tālu no viena integrēta modeļa un pastāv dažādas grūtības, lai apmierinātu pieaugušo, invalīdu vajadzības šajā Eiropas sabiedrībā – virzoties arvien vairāk uz kognitīvu un tehnoloģisku ekonomiku.</p> <p>RUVT apmācības sistēma, izmantojot integrēto e-mācību pieeju, pieņem IKT un multimedijus par līdzekļiem, lai risinātu invalīdu sociālās izolētības un marģinalizācijas jautājumus, un atvērtu viņiem iespējas uzlabot savas dzīves kvalitāti.</p> <p>Šī projekta mērķis ir veicināt pedagoģiski atvērtu dialogu, nepārtrauktu un atvērtu konfrontāciju, lai iemācītos sociālās, pedagoģiskās un ētiskās prasmes, par pieaugušo invaliditāti un IKT Eiropas kontekstā.</p> <p>RUVT ir domāts izglītības profesionāļiem (asociāciju un institūciju vadītājiem, treneriem un pedagoģiskajam personālam, no četrām partnervalstīm, kas strādā ar pieaugušajiem invalīdiem). Šodien no šīm profesijām prasa ne tikai ieguldījumu tiesību īstenošanā attiecībā uz vienādām iespējām, bet arī un it īpaši, darbību, lai atbalstītu invalīdus sociālajā un produktīvajā sistēmā.</p>

	<p>Apmācību kurss ir sadalīts 3 moduļos:</p> <p>1. modulis– Pieejamība un multimediji</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.1 Struktūru un tīmekļa valodu (ikonas, grafika, skaņa, mūzika) analīze • 1.2 Izmantošanas līdzekļi, metodes; tīmekļa lingvistisko struktūru kritiska analīze • 1.3 e-mācīšanās platformas prezentācija un izmantošana • 1.4 e-mācīšanās platformas lietošana <p>2. modulis – Programmatūra invalīdiem</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.1 attiecības starp IKT un invaliditāti • 2.2 Praktisko gadījumu analīze • 2.3 Kā lieto e-mācīšanās platformu • 2.4 e-mācīšanās platformas administrēšana <p>3. modulis – Kooperaīvā mācīšanās un Teledarbošanās</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3.1 Teledarbošanās caur kooperatīvo un sadarbības mācīšanos • 3.2 Teledarbošanās praktiskais izmantojums
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	15
Finansēšanas avoti	<p>Eiropas Komisija DG izglītība un kultūra Socrates Programma GRUNDTVIG1.1</p>
Sadarbība ar citām organizācijām	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Centro Danilo Dolci</u> <p>Bezpeļņas organizācija, kas pastāv desmit gadus un kuru veido jaunieši un pieaugušie, kuri darbojas dažādās izglītības pakāpes jomās. Asociācija radās, pateicoties Danilo Dolci un viņa līdzbiedru sociālā un izglītojošā darba pieredzei, kas aizsākās rietumu Sicīlijā 1950s gados.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Danmar Computers</u> <p>Danmar Computers ir mācību un konsultāciju kompānija, kas atrodas Ržešovā, Polijā</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>e2000 International</u> <p>e2000 ir Lielbritānijas sociālais uzņēmums, kas darbojas visā pasaulē, lai attīstītu demokrātiju un sekmētu jauniešu sociālo</p>

	<p>līdzdalību, izmantojot jaunās tehnoloģijas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Toucan Europe</u> <p>Toucan ir bezpeļņas organizācija, kas darbojas zinātnes un attīstības jomā, sniedzot tehnisko palīdzību, menedžmentu un apmācību organizācijām Eiropas Savienībā un jaunattīstības valstīs.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Tukums Centre</u> <p>Galvenās aktivitātes ir tehniskā palīdzība invalīdiem, rehabilitācijas pakalpojumi, pakalpojumi diabētiķiem, psiholoģiskā palīdzība bērniem un pieaugušajiem vardarbības upuriem, sociālā palīdzība aklām un kurliem cilvēkiem, atbalsta grupas audžu ģimenēm un sievietēm invalīdēm, sociālās palīdzības administrēšana, koordinēšanas darbs Tukuma rajonā.</p>
Pieejamība	<p>Šī ir mācību aktivitāte treneriem, kuri darbojas ar mērķgrupu un ne tieši ar mērķgrupu. Apmācības kurss ir domāts arī tiem, kuriem jau ir IKT pamata zināšanas (e-pasti, Word, utt.)</p>
Grūtības	<p>Lielākā problēma ir laika trūkums, lai izpildītu visas aktivitātes. Cita grūtība ir tā, ka nav dalības maksa. Faktiski mums ir divu veidu grūtības.</p> <p>Formatīvās un informatīvās grūtības</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sliktas zināšanas par reālajām iespējām, ko kompānijas un privātās un publiskās organizācijas piedāvā teledarbošanās jomā, attiecībā uz invalīdu integrēšanu un produktivitāti. • Vājas zināšanas par jaunajām programmatūrām, izmaksām un sazināšanās problēmas <p>Šķērslī, ko rada stereotipi un aizspriedumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzskats, ka invalīdi nav produktīvi • Uzskats, ka invalīdu izglītošana ir neefektīva • Uzskats, ka cilvēkiem invalīdiem ir nepieciešama palīdzība • Invalīdi sagādā grūtības attiecībā uz darba elastību un teledarbošanos • Vājas citu valodu zināšanas nozīmē neatvērtību Eiropas darba tirgum
Atbalsta/mācību materiāli	<p>Ir brošūras un grāmatas par RUVT projektu, kas pieejamas visās partneru organizācijās un internetā. Attiecībā uz mācību materiāliem, vissvarīgākā ir e-mācīšanās platforma (Moodle).</p>

	Visi šie elementi ir publiski pieejami, ieskaitot e-mācīšanās platformu, jo tā ir atvērta avots.
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	Pieaugušo izglītotāji, darbinieki un asociāciju vadītāji, kas strādā ar invalīdiem. Nepieciešamā prasība – pirmā līmeņa datorprasmes.
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	48/ 45 (12dalībnieki no katras partnervalsts)
Ekonomikas sektors	Invalīdi
Ietekmes ariāls	Četri dažādi ģeogrāfiskie, kultūras un sociālie konteksti: Itālija, Latvija, Polija un Lielbritānija
Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	Inovatīvais aspekts ir e-mācīšanās metode. Elektroniskās platformas izmantošana ir ļoti rosinoša pieaugušajiem.
Orientācija uz praksi	Jā. Apmācību kurss balstās uz mācīšanās darot metodi, nodrošinot lielāko aktivitāšu daļu praktiski.
Pārnesamība un dalīšanās pieredzē	Projekts VOIP (Apmācība tiem, kam pāri 50, projekts izstrādāts Mūžizglītības programmas ietvaros– Leonardo da Vinci – Inovāciju pārnese, un piedāvās apmācības moduļu sēriju) tika izstrādāts, balstoties uz RUVT projektu un citā jomā. RUVT projekts tika īstenots 4 ES valstīs, vienlīdz veiksmīgi, pateicoties tā spējai adaptēties dažādiem kontekstiem un situācijām, un izmantotajai metodei.
Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni	Izmantotā metodika ir mācīšanās darot. Šī metodika ir ļoti piemērota pieaugušajiem, jo mēs sākam ar darbību, nevis izglītošanu. Metodoloģiskā struktūra ir konstruktīvisms. Tas nozīmē, ka dalībnieki paši veido savu apmācību; tā ir teorija, kas norāda, ka cilvēki ģenerē zināšanas un nozīmi no savas pieredzes.
Piedalīšanās/ iesaistīšanās/	Tikai viens dalībnieks (Itālijā) apmācības laikā tika aizstāts ar citu. Līdzīgi bija arī citās valstīs. Iemesls bija laika trūkums.

Iedrošinājums /	<p>Vismaz 50% dalībnieku bija iesaistīti jaunā apmācības kursā par šiem jautājumiem.</p> <p>Dalībnieki bija motivēti un aktīvi kursa laikā. Tas bija, pateicoties labai sākotnējai atlasei.</p>
Dalībnieku pilnveide	<p>Jā. Tā ir sociāli iekļaujoša, jo Internets ir labs līdzeklis sociālai līdzdalībai, kas rosina sociālās attiecības arī reālajā dzīvē. Dalībnieki iesaistījās kooperatīvās un sadarbības mācīšanās aktivitātēs nodarbībās un tiešsaistē.</p>
Rezultāti/guvumi /	<p>Mērķi tika sasniegti.</p> <p>Projekts piedāvāja izvērtēšanas struktūru, kas izmantojot izvērtēšanas anketu, dod būtisku atgriezenisko saiti par projekta virzību.</p> <p>Pēc projekta beigām bija svarīgi saglabāt attiecības starp dalībniekiem, lai iegūtu atgriezenisko saiti par kursā gūto zināšanu un prasmju izmantošanu viņu profesionālajā un privātajā dzīvē.</p>
Treneru profesionalitāte	<p>Treneri ir pieredzējuši treneri, kuriem ir pieredze pētījumu izstrādē un īstenošanā izglītībā.</p>
Pakalpojuma personalizēšana	<p>Jā.</p> <p>Visiem dalībniekiem palīdzēja treneri un koordinatori.</p>
Ilgspēja un attīstība nākotnē	<p>Jā.</p> <p>Pēc projekta beigām bija centieni izveidot organizāciju, kas aktīvi darbotos ar invalīdiem</p> <p>Uz šī projekta bāzes izstrādāts cits projekts VOIP.</p>
Cita būtiska informācija	<p>http://www.ravt.org/site/</p>
Papildinājumi/komentāri/ piebildes	
Datums	2010.gada 9. jūlijs

4.5 Latvija

4.5.1. Pilsoniskā izglītība

11.tabula. "Pilsoniskā izglītība", Izglītības attīstības centrs

PILSONISKĀ IZGLĪTĪBA- Latvija	
Pamatinformācija	Apraksts
Nosaukums	Pilsoniskās izglītības iespējas skolām un vietējai sabiedrībā
Saīsinājums	
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	Izglītības attīstības centrs (IAC) Education Development center
Adrese	Dzirnavu iela 34a -8, Rīga, Latvija, LV-1010
Telefons	+371 67503730
Fakss	+371 67503729
E-pasta adrese	iac@latnet.lv
Mājas lapas adrese	www.iac.edu.lv
Juridiskais statuss	NVO/ biedrība
Kontaktpersona	Iveta Verse
Labās prakses piemērs	
Mērķi	<p><u>Misija</u> - sniegt ieguldījumu izglītotas, demokrātiskas sabiedrības attīstībā, sekmējot indivīdu profesionālo kapacitāti, konkurētspēju, sadarbību un pilsonisko līdzdalību mūsdienu mainīgajā pasaulē</p> <p><u>Uzdevumi</u> - stiprināt pilsonisko sabiedrību un veicināt sabiedrības integrāciju, palielinot pilsoniskai līdzdalībai un vietējās politikas ietekmēšanai apmācītu cilvēku loku, kuri spēj efektīvi sadarboties savas un sabiedrības dzīves kvalitātes uzlabošanā un sniegt teorētisku un praktisku atbalstu izglītības satura un metožu pilnveidošanai un dažādošanai, kvalitātes veicināšanai visās izglītības pakāpēs un mūžizglītībā.</p> <p><u>Stratēģija</u> – apmācīt pedagogus, jauniešus un iedzīvotājus, kā nodrošināt bērniem un jauniešiem nepieciešamās zināšanas un prasmes savstarpējai sadarbībai un pilsoniskai līdzdalībai; kā identificēt problēmas vietējā sabiedrībā un kā atrisināt tās, piesaistot publiskās varas institūcijas un plašāku pilsonisko sabiedrību.</p>
Programma	Pilsoniskās izglītības iespējas skolām un vietējai sabiedrībā
Izglītošanas veids	Tālākizglītība, formālā un neformālā
Darbības (kursa programmas) ilgums	3-6 mēneši un ilgāk par 6 mēnešiem, atkarībā no klienta izvēlētās programmas. 02/2010 – 05/2010
Kopējais ilgums	Ilgāk par 2 gadiem
Instrumenti	Semināri-radošās darbnīcas; praktiska izglītošana; akcijas; metodiskie materiāli, internetresursi, dokumenti.
Detalizēts apraksts	Pilns programmas cikls paredz teorētiskās zināšanas par valsts un pašvaldību pienākumiem un atbildību iedzīvotāju dzīves

	<p>kvalitātes nodrošināšanā, kā arī par pilsoniskās sabiedrības struktūru tiesībām un iespējām ietekmēt dažādu varas institūciju lēmumus. Prasmju daļā informācija par dažādām līdzdalības formām, praktiski treniņi pilsoniskās līdzdalības aktivitāšu un akciju organizēšanā skolā. Apgūtās zināšanas un prasmes pēc noteikta plāna tiek ieviestas ikdienas darbā, dalībnieki procesā izvērtē un sniedz atgriezenisko saikni nākošajā apmācības reizē.</p> <p>Dalībnieki programmas apguves laikā paaugstina savas prasmes plānot dažādu pilsonisko aktivitāšu īstenošanu un tālākās apmācības citās mērķauditorijās. Apgūstot programmu, uzlabojas dalībnieku līderības prasmes, tiek apgūtas zināšanas, kā strādāt ar sabiedrību, masu medijiem. Pēc katras apmācības dalībnieki saņem teorētiskus materiālus, ko iespējams pielietot ikdienas darbā. Veidojot kursu teorētiskus materiālus, tiek respektētas dalībnieku profesionālās vajadzības. Dalībnieki paplašina savus profesionālos kontaktus un iegūst sadarbības partnerus citos reģionos. Pieaugušajiem ir iespēja ar savu pieredzi iepazīstināt plašāku sabiedrību un meklēt kopīgus risinājumus līdzīgu problēmu risināšanā.</p>
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	<p>Iesaistītais personāls – 5 cilvēki 3-6 mēnešu programmās – līdz 25 dalībnieki. Ilgākās par 6 mēnešiem- līdz 50 dalībnieki.</p>
Finansēšanas avoti	Vietējais, reģionālais, sabiedriskais, projektos piesaistītie granti.
Sadarbība ar citām organizācijām	Vietējās pašvaldības, izglītības pārvaldes, skolas. Izglītības un zinātnes ministrija, Aizsardzības ministrijas Jaunsardzes centrs.
Pieejamība	Izglītības pasākumi mērķgrupai ir bezmaksas, ja finansējums piesaistīts caur projektu grantiem vai pašvaldības finansēts. Ja programma īstenoja pēc valsts pasūtījuma, tad to finansē pasūtītājs. Piemēram, IZM vai AM, arī tad dalībniekiem tā ir bezmaksas.
Grūtības	<p>Pieaugušajiem grūtības var rasties darbavietās, lai izbrīvētu laiku un ierastos uz apmācībām. Nereti grūtības var rasties, redzot sabiedrības noskaņojumu un nevēlēšanos neko mainīt savā dzīvē. Nereti, īstenojot pilsoniskās līdzdalības pasākumus, ko māca programma, jāsaduras ar valsts amatpersonu pasivitāti. Būtisks traucēklis var būt ekonomiskās krīzes rezultātā mazinājušies ienākumi un līdz ar to depresīvais un pasīvais noskaņojums cilvēkos.</p> <p>Lai veicinātu pieaugušo iesaistīšanos, nodarbības jāorganizē viņiem izdevīgā laikā un vietā, jāsniedz psiholoģisks un emocionāls atbalsts, jāsniedz zināšanas par to, kā strādāt ar daudzveidīgu sabiedrību.</p>
Atbalsta/mācību materiāli	Katras programmas ietvaros sagatavotas: prezentācijas, teorētiskie un metodiskie materiāli, atbalsta materiāli kursa dalībniekiem.

	Programmas gaitā tiek veidoti pieredzes materiāli, kuri pēc programmas apguves nonāk plaša interesentu redzeslokā. Programmas materiāli ir pieejami IAC mājas lapā.
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	Visu vecuma pieaugušie, nodarbinātie. Vidējā izglītība, augstākā, pedagoģiskā izglītība.
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	Neatšķiras.
Ekonomikas sektors	Vēlams mērķgrupu veidot pēc komandas darba principa – lai vairāki dalībnieki nāk no vienas apdzīvotas vietas un/vai darba kolektīva (skolas, pašvaldības, NVO u.c.). Tas pēc apmācību programmas beigām ļauj efektīvāk ieviest praksē apgūtās zināšanas.
Ietekmes ariāls	Skola, kopiena/pilsēta, valsts.
Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	Mācību programmu uzsākot, paredzēta dalībnieku vajadzību izzināšana, daļēji programmas piedāvājums tiek koriģēts, reaģējot uz dalībnieku aktuālām mācīšanās vajadzībām. Nodarbību satura saikne ar aktuālām politiskām un sociālām norisēm valstī, vietējo pašvaldību līmenī. Pieaugušie apgūst jaunas zināšanas praktiski darbojoties. Būtiskais ieguvums pieaugušo auditorijā ir dalībnieku metodisko prasmju uzlabošana. Dalībnieki paaugstina savas prasmes plānot dažādu aktivitāšu īstenošanu un tālākās apmācības citās mērķauditorijās. Uzlabojas dalībnieku līderības prasmes, tiek apgūtas zināšanas, kā strādāt ar sabiedrību, masu medijiem. Pēc katras apmācības dalībnieki saņem teorētiskus materiālus, ko iespējams pielietot ikdienas darbā. Veidojot kursu teorētiskos materiālus, tiek respektētas dalībnieku profesionālās vajadzības. Dalībnieki paplašina savus profesionālos kontaktus un iegūst sadarbības partnerus citos reģionos. Pieaugušajiem ir iespēja ar savu pieredzi iepazīstināt plašāku sabiedrību un meklēt kopīgus risinājumus līdzīgu problēmu risināšanā.
Orientācija uz praksi	Jā. Interaktīva metodika, zināšanu pielietojums praksē. Visi metodiskie un atbalsta materiāli tiek „izmēģināti” praksē – nodarbību laikā vai kā mājas darbi. Daudzveidīgas metodiskās pieejas un paņēmieni – lekcija, situāciju analīze, aktivitātes, kurās mainās zināšanu, prasmju vai vērtību akcents.
Pārnēsamība un dalīšanās	Salīdzinoši lielai pilsoniskās izglītības daļai ir internacionāls

<p>pieredzē</p>	<p>saturs, metodiskajā aspektā šī programma ir lietojama jebkurā valstī gandrīz simtprocentīgi. Satura aspektu būtu nepieciešams piemērot lokālajam kontekstam.</p> <p>Pilsoniskās izglītības kompetences lielā mērā ir saistītas arī ar vērtībuzglītību, starpkultūru izglītību, globālo izglītību un citām izglītošanās jomām</p> <p>Šāda apmācība ir iespējama citā jomā. To var pielietot gan mācot citu saturu, gan citu mērķauditoriju. Noteikti šādas apmācības pieejas iespējamās citā sociālā vidē, jo tiek respektētas cilvēku vajadzības, intereses un apmācība ir balstīta uz dalībnieku pieredzes pielietošanu.</p> <p>Mācīšanās pieejas elementi, kas izmantojami citur ir: dalībnieku pieredzes respektēšana, interaktīva apmācība, zināšanu nostiprināšana praktiskā darbībā, mācību materiālu izstrāde, kas pielietojama praktiskajā darbā pēc programmas apguves</p>
<p>Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni</p>	<p>Programmā tiek ievērotas vairākas pieejas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interaktīvs mācību process, kas paredz dalībnieku aktīvu iesaistīšanos mācību procesā, - dalībnieku priekšzināšanu un pieredzes respektēšana, - aktuālu tēmu un dzīves situāciju iekļaušana apmācībā, - jaunāko zinātnes atziņu saistīšana ar praksi un ikdienas dzīvi, - dalībnieku viedokļu un pieredzes cienīšana, - kritiskās domāšanas principu izmantošana, - pilsonisko akciju simulācijas, - pilsonisko akciju īstenošana vietēja sabiedrībā.
<p>Piedalīšanās/ iesaistīšanās/ ledrošinājums /</p>	<p>Dalībnieku skaits ar katru gadu ir pieaudzis. Visi, kas iesāk programmu, to ir beiguši.</p>
<p>Dalībnieku pilnveide</p>	<p>Programma ir sociāli iekļaujoša, atvērta visiem, kuriem ir interese par šiem jautājumiem.</p> <p>Tā rosina dalībnieku kritiskās domāšanas attīstību, jo nodarbībās daudz laika veltīts diskusijām, viedokļu apmaiņai, lēmumu pieņemšanai.</p> <p>Tā noteikti sekmē sadarbību, jo dalībnieki bieži veic uzdevumus grupās.</p> <p>Programmā iesaistītie pedagogi iesaistījušies profesionālās pilnveidesursos katrs savā mācību priekšmetā, ja ir bijusi nepieciešamība paaugstināt kvalifikāciju atbilstoši valsts noteiktajām prasībām.</p> <p>Jaunieši ir iesaistījušies vides projektos.</p> <p>Daudzi kursu dalībnieki turpina iesaistīties citās līdzīgās programmās, kuru veidošanā piedalos kopā ar citiem programmas veidotājiem, piemēram, programmā par likumības nostiprināšanu un programmā par ilgtspējīgu attīstību un globalizāciju.</p> <p>Cittautieši, kuri Latvijā ieradušies no citām valstīm, izteikuši vēlmi turpināt apmācību citās programmās, kuras īstenosim nākotnē.</p> <p>Lielākā daļa pilsoniskās izglītības programmu dalībnieku izteikuši</p>

	gatavību piedalīties arī citās IAC organizētās aktivitātēs, piemēram, starpkultūru izglītībā, attīstības izglītībā u.c.
Rezultāti/guvumi /	<p>Interaktīva metodika, ar kuras palīdzību tiek apgūts dalībnieku vajadzībās balstīts mācību programmas saturs.</p> <p>Līdzsvars starp teorētiskām un praktiskām nodarbībām, dalībnieku pieredzes aktualizēšana. Nodarbību plānojumā atvēlēts laiks dalībniekiem savstarpējās pieredzes un ideju apmaiņai.</p> <p>Programma sasniedz mērķi, jo uzlabojas dalībnieku profesionālo dzīvi: dalībnieki iegūst zināšanas par jaunāko savā nozarē, iepazītas ar jaunākajām zinātniskajām atziņām nozarē, dalībnieki iegūst un nostiprina profesionālos kontaktus, dalībnieki apgūst metodiku daudzveidīgu pasākumu īstenošanai, dalībnieki uzzina, kur meklēt atbalstu un informāciju par dažādām tēmām, tiek mazināta profesionālā „izdeģšana”.</p> <p>Mācības uzlabo dalībnieku personisko dzīvi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dalībnieki saņem psiholoģisku un emocionālu atbalstu, - dalībnieki paplašina savu redzesloku, gūst jaunu kultūras pieredzi, - uzlabojas komunikācijas un sevis prezentēšanas prasmes, - piedalās diskusijās par vērtību jautājumiem, kas veicina domāšanu un ētisku rīcību, - dalībnieki nostiprina atziņu, ka ikviens cilvēks tiek novērtēts un cienīts.
Treneru profesionalitāte	Ingūna Irbīte, Daina Zelmene – augsta profesionalitāte, dalībnieku augstu novērtētas.
Pakalpojuma personalizēšana	Jā, sadarbībā ar IAC starptautiskajiem partneriem.
Ilgspēja un attīstība nākotnē	Jā, programma turpināsies līdz ar demokrātiskas sabiedrības attīstību un pilnveidošanos. Programmas ilgspēju nosaka valsts un demokrātiskas sabiedrības vajadzības un izglītības politikas nostādnes. Individu dzīvē programmas ilgspēju nosaka tas, ka tā piedāvā praktiskus veidus, kas rāda, kā cilvēkiem darboties, lai uzlabotu savu dzīvi. Dalībnieki, kuri apguvuši programmu, saprot, ka vērtības un attieksmes sabiedrībā mainās lēni, ka nepieciešams turpināt izglītot arī citus par likumību, taisnīgumu un tiesiskumu pilsoniskā sabiedrībā.
Cita būtiska informācija	
Papildinājumi/komentāri/ piebildes	
Datums	01.06. 2010.

4.5.2. Bezdarbnieku un darba meklētāju izglītošana Kuldīgā

12. tabula. "Bezdarbnieku un darba meklētāju izglītošana Kuldīgā", Kuldīgas novada Pieaugušo izglītības centrs

BEZDARBNIEKU UN DARBA MEKLETAJU IZGLĪTOŠANA KULDĪGĀ - Latvija	
Pamatinformācija	Apraksts
Nosaukums	Bezdarbnieku un darba meklētāju izglītošana Kuldīgā, Kuldīgas novada Pieaugušo izglītības centrā
Saīsinājums	
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	Kuldīgas novada Pieaugušo izglītības centrs
Adrese	Pilsētas laukums 2, Kuldīga, Latvia, LV 3301
Telefons	+ 371 29130297
Fakss	+ 371 63320351
E-pasta adrese	inara@kuldiga.lv
Mājas lapas adrese	www.kuldiga.lv
Juridiskais statuss	Pašvaldības iestāde
Kontaktpersona	Ināra Oļena
Labās prakses piemērs	
Mērķi	<p>Misija ir izglītēt darba meklētājus un bez darba palikušos Kuldīgas novada iedzīvotājus, lai paaugstinātu viņu konkurētspēju darba tirgū, attīstot šim mērķim nepieciešamās profesionālās prasmes un personīgās īpašības.</p> <p>Izmantojot pieeju <i>Mācīšanās darot</i> kursa dalībniekiem tiek dota iespēja iegūtās teorētiskās zināšanas reāli izmantot praktiskos uzdevumos un sasniegt vēlamu rezultātu, kā arī saņemt tūlītēju atgriezenisko saikni par savu veikumu.</p> <p>Piedāvājuma paketē ietilpst šādas kursu programmas: Projektu vadība bez priekšzināšanām, Aukles programma, Datorzinības (bez priekšzināšanām), Angļu valoda (bez priekšzināšanām)</p> <p>Kursa „Projektu vadība” mērķis – nodrošināt kursa klausītājus ar teorētiskām un praktiskām zināšanām par projektu vadīšanas metodēm, tehniku un instrumentiem, kas nepieciešamas projektu izstrādei un vadīšanai.</p>
Programma	Projektu vadība bez priekšzināšanām
Izglītošanas veids	neformālā
Darbības (kursa programmas) ilgums	120 stundas 1 – 1,5 mēneši
Kopējais ilgums	Programma tiek īstenota ilgāk par 2 gadiem
Instrumenti	Programmas īstenošanā tiek izmantoti dažādi instrumenti, ieskaitot seminārus, kuros apgūst nepieciešamās teorētiskās zināšanas, praktiskie darbi, kurus dalībnieki sagatavo mājās, šo darbu prezentācija un vērtēšana, reāla projekta pieteikuma sagatavošana konkursam, izdales materiālu pakete, kuru veido katrs dalībnieks programmas apguves laikā.

Detalizēts apraksts	<p>Kursa programma ir vērsta uz praktisko darbu un sadarbību ar kursa dalībniekiem – gan darbs grupās, gan individuāls darbs, meklējot informāciju internetā, to apstrādājot, gatavojot prezentācijas kursa gaitā un noslēgumā. Kursa sākumā tiek noskaidrotas dalībnieku vajadzības un personīgie mērķi, iesaistoties šajā programmā, pēc tam ir seminārs, kurā dalībnieki apgūst teoriju un to modelē praktiskos uzdevumos, strādājot grupās vai individuāli. Kursa programmas ietvaros tiek apgūtas šādas tēmas: projekta mērķi un uzdevumi, problēmas definēšana, SVID analīze un problēmkokss, grāmatvedības pamati projektā, loģiskā ietvara struktūras metode, projekta izstrāde un pieteikuma sagatavošana, utt. Programmā pēc dalībnieku vēlēšanās ir iekļautas tēmas par biznesa plāna veidošanu, salīdzinājums projekts/biznesa plāns, kā arī lietišķā spēle <i>Rotaļlietas izgatavošana</i> un praktiskais darbs <i>Banka</i>, kas veicina teorētisko zināšanu nostiprināšanu praktiskā darbībā. Papildus dalībnieki sagatavo mājas darbus, piem., veicot SVID analīzi u.c.</p> <p>Programmas noslēgumā dalībnieki sagatavo projekta pieteikumu kādam no izsludinātajiem konkursiem, šajā gadījumā Hipotēku bankas konkursam. Konkursa vadlīniju prioritātes ietvēra jomas, kuras tiks atbalstītas – apkārtnes labiekārtošana, kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana, sabiedriskā labuma vairošana, novada tēla veidošana, patriotisku jūtu audzināšana. Kursu dalībnieku sagatavotie un iesniegtie projekti atbilda šīm prioritātēm.</p>
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	4-6
Finansēšanas avoti	Programmu finansē no ESF līdzekļiem
Sadarbība ar citām organizācijām	Sadarbība ar Kuldīgas novada nodarbinātības valsts aģentūru, Kuldīgas novada padomi
Pieejamība	Tas ir bezmaksas pasākums, kursu dalībnieki mācību laikā saņem stipendiju. Nosacījums – jābūt reģistrētiem nodarbinātības valsts aģentūrā kā bezdarbniekiem
Grūtības	<p>Pasniedzēju profesionalitāte tieši pieaugušo izglītības jomā – ne visi lieliskie skolu pedagogi spēj strādāt ar pieaugušo auditoriju. Risinājums – LPIA ir izstrādāta speciāla programma un augstvērtīgi metodiskie materiāli pieaugušo izglītotājiem.</p> <p>Pieaugušo ietekmē piedāvātais saturs, nodarbību laiks un vieta. Ja pieaugušie paši apmaksā kursu, tad, protams, arī cena.</p> <p>IT izmantošana gados vecākiem dalībniekiem var sagādāt grūtības, jo viņi skolā nav apguvuši datorprasmes.</p> <p>Dažkārt gadās, ka kursu dalībnieki nav disciplinēti.</p>
Atbalsta/mācību materiāli	Prezentācijas ir sagatavotas katram pasniedzējam. Visi pasniedzēji darbā izmanto gan multimediju projektoru, gan dokumentu kameru, gan tāfeli un materiālus, kuri nepieciešami grupu darbam.

	Izdales materiāli ir pieejami visiem kursu dalībniekiem, bet uzskates materiāli ir pasniedzējiem. Nav plānota materiālu iespiešana un izplatīšana.
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	Mērķgrupa ir Kuldīgas novadā reģistrētie bezdarbnieki un darba meklētāji, cilvēki no dažādām profesionālajām sfērām un dažādu izglītības līmeņi, jo prasme sagatavot labu projekta pieteikumu ir nepieciešama jebkuras profesijas pārstāvim. Kuldīgas novada PIC piedāvā kursus arī citiem kaimiņu novadiem.
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	Katrā grupā ir 12 dalībnieki, skaits nemainās.
Ekonomikas sektors	Šo kursa programmu var izmantot jebkurā jomā, elastīgi mainot akcentus, piem., praktiskajos uzdevumos izmantojot jomas specifiku
Ietekmes ariāls	Kursu programma tiek īstenota Kuldīgas novadā (vietēji)
Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	Piedāvājums potenciālajiem kursu dalībniekiem sadalīts četros lielos saturiskos blokos (skat. sadaļu <i>Mērķi</i>), visos tiek izmantota interaktīva pieeja <i>Mācīties darot</i> , kas palīdz nostiprināt iegūtās teorētiskās zināšanas praksē, interneta resursu aktīva izmantošana informācijas ieguvē un apstrādē, kritiskās domāšanas prasmju attīstīšana mācību procesā, attīstot dalībnieku prasmes veidot savu argumentāciju un to pamatot. Inovatīvs ir organizētais interaktīvais mācību process, kas nodrošina dalībnieku aktīvu iesaistīšanos, viņu zināšanu un pieredzes izmantošanu, ar uzsvāri uz praktisko darbību, ņemot vērā katra dalībnieka vajadzības, piem., reāla projekta pieteikuma izstrāde finansējuma ieguvei, lai realizētu izvirzītos mērķus. Pieeja <i>Mācīšanās darot</i> ir aizgūta no ziemeļvalstīm, kur pieaugušo izglītošana ir augstā līmenī. Pasniedzēji savu darba stilu veidojuši pamatojoties uz savu pieredzi un zināšanām.
Orientācija uz praksi	Programmā ļoti liels uzsvārs tiek likts uz praktisku dalībnieku darbību: patstāvīgie darbi (SVID analīze), darbs grupās problēmu identificēšanai, reāla projekta pieteikuma izstrāde un iesniegšana konkursam.
Pārnesamība un dalīšanās pieredzē	Šo programmu var izmantot jebkurā līmenī no vietējā līdz reģionālajam un Eiropas līmenim, jo izmantotā pieeja ir elastīga un pieļauj daudzveidīgu metodisko paņēmienu iekļaušanu kursa apgūvē, saturisko tēmu apgūvē arī ir iespējamās korelācijas atbilstīgi dalībnieku interesēm, saglabājot teorētiskos

	<p>pamatuzstādījumus. Lai pielāgotu citiem, būtu nepieciešams izdot drukātu materiālu, bet tāds nav sagatavots.</p>
<p>Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni</p>	<p>Programmas īstenošanas pamatā ir mērķtiecīga satura un metodikas izvēle, lai sasniegtu optimālu rezultātu, kā arī pamatota teorijas un prakses vienotība, pie kam uzsvars ir uz pēdējo. Programmu īstenojot, tiek ievēroti šādi nosacījumi: teorijas un prakses vienotība, dalībnieku vajadzību noskaidrošana, kursa satura un metodikas piemērošana dalībnieku vajadzībām, dalībnieku priekšzināšanu un pieredzes izmantošana un tālākattīstīšana, individuālā un grupu darba izmantošana, reālu projektu pieteikumu sagatavošana reālam izsludinātam projektu konkursam.</p>
<p>Piedalīšanās/ iesaistīšanās/ iedrošinājums /</p>	<p>Kursa programma ir populāra potenciālo dalībnieku vidū, jo atsauksmes par to ir pozitīvas (profesionāli, zinoši pasniedzēji, interesantas darba formas, reāls ieguvums kursu noslēgumā), informāciju nodrošina arī sadarbība ar Kuldīgas nodarbinātības valsts aģentūru.</p> <p>Dalībnieki ir motivēti apmeklēt vēl citus kursus, piem., angļu valodas (no dalībnieku anketām). NVA izstrādātie noteikumi bezdarbnieku apmācībai nosaka katras grupas dalībnieku skaitu un arī apmācības moduļu izmantošanas skaitu gadā vienam bezdarbniekam vai darba meklētājam.</p>
<p>Dalībnieku pilnveide</p>	<p>Programma ir izstrādāta, lai maksimāli veicinātu dalībnieku sadarbību, viņu profesionālo un personīgo izaugsmi, attīstot komunikācijas, kritiskās domāšanas u.c. prasmes. Tā ir sociāli iekļaujoša, jo veicina zinošu un uzņēmīgu iedzīvotāju iekļaušanos kopienas dzīvē un darba tirgū, tā palīdz saglabāt intelektuālo potenciālu Kuldīgas novadā, kā arī veicina inovatīvu pieeju meklēšanu novada problēmu risināšanā.</p> <p>Kursi ir sociāli iekļaujoši. Dalībnieki kursu sākumā atnāk ar dažādu motivāciju un vēlmi mācīties. Diezgan bieži viņi ir negatīvi noskaņoti par to, ka būs katru dienu jānāk mācīties-dalībnieki, īpaši, ja darbs zaudēts nesen, ierodas ar savu sāpi, ar sajūtu, ka visi, kuriem ir darbs, ir vainīgi pie situācijas utt. Pasniedzējam pirmkārt ir jābūt lieliskam psihologam, lai jau pirmajā nodarbībā spētu dalībniekus ieinteresēt un mobilizēt darbam.</p> <p>Savukārt pēdējā nodarbībā tiek izteikta vēlme turpināt mācības, kursu dalībnieki augsti novērtē pasniedzēju darbu un spēju izraisīt zinātkāri, iedrošināt un arī celt pašapziņu.</p>
<p>Rezultāti/guvumi /</p>	<p>Mērķi, kas izvirzīti, vienmēr tiek sasniegti – dalībnieki noslēgumā prezentē savu izstrādāto projektu. Rezultāts ir skaidri izmērāms – izstrādāts projekts.</p> <p>Ja apmācību laiks sakrīt ar kādu no projektu fondu izsludināto projektu konkursa laikiem, tad tas ir ļoti labi- uzreiz var iesniegt</p>

	sagatavoto projektu ekspertu vērtēšanai.
Treneru profesionalitāte	Pieaugušo izglītotāji apgūst metodiku, kā strādāt ar pieaugušo auditoriju, jo viņu meistarība lielā mērā ir garants programmas veiksmīgai īstenošanai, dalībnieku motivēšanai turpmākai izglītībai.
Pakalpojuma personalizēšana	Programmas ietvaros dalībniekiem bija iespējas saņemt individuālas konsultācijas, kā arī informāciju par pieejamajiem resursiem internetā. Katram dalībniekam bija noteikts laiks, kurā viņš saņēma individuālo konsultāciju tieši par savu projektu.
Ilgspēja un attīstība nākotnē	Programma turpināsies, kamēr būs bezdarbnieki un pieejams finansējums viņu izglītošanai. Pēc kursu dalībnieku ierosinājuma ir izstrādāta nākamā pakāpe modulim Projektu vadīšana ar priekšzināšanām, kas būs pirmais solis ceļā uz savas individuālās komercdarbības uzsākšanu.
Cita būtiska informācija	
Papildinājumi/komentāri/ piebildes	
Datums	02.06.2010

4.5.3 Smadzeņu darbība un mācīšanās

13. tabula "Smadzeņu darbība un mācīšanās", Smiltenes novada Izglītības pārvalde

SMADZEŅU DARBĪBA UN MĀCĪŠANĀS - Latvija	
Pamatinformācija	Apraksts
Nosaukums	Smadzeņu darbība un mācīšanās
Saīsinājums	
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	Smiltenes novada Izglītības pārvalde
Adrese	„AMADAS”AMATAS NOV> LV4139
Telefons	+371 29172138
Fakss	+371 41 64707570
E-pasta adrese	Ilze.sulte@smiltene.lv
Mājas lapas adrese	
Juridiskais statuss	Pašvaldības iestāde
Kontaktpersona	ILZE ŠULTE
Labās prakses piemērs	
Mērķi	Labās prakses misija ir veidot mūsdienīgāku izpratni par mācīšanās procesu, balstoties uz jaunākajiem neirozinātnieku atklājumiem par smadzeņu darbību.
Programma	Smadzeņu darbība un mācīšanās
Izglītošanas veids	Neformālā un tālākizglītība.

Darbības (kursa programmas) ilgums	1 - 3 mēneši
Kopējais ilgums	Labā prakse ilgst ilgāk par 2 gadiem
Instrumenti	Nodarbības ar daudzveidīgu metodiku, izmantojot praktiskus seminārus, praktiskas nodarbības un praktiskus uzdevumus. .
Detalizēts apraksts	Programma sākas ar ievadu, kurā dalībniekiem tiek sniegta informācija par jaunumiem neirozinātnes atklājumos, kas saistās ar mācīšanos. Tālāk dalībnieki mācās par neironu darbību, smadzeņu daļām, motivāciju un atmiņu. Īpaša uzmanība tiek veltīta zēnu un meiteņu mācīšanās atšķirībām. Katra tematiskā daļā iekļauta teorija un praktiskās aktivitātes - paplašinātā lekcija, teksta apgūšana ar kritiskās domāšanas paņēmieniem. Daudz vērības tiek piešķirta grupu darbam un refleksijai.
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	Iesaistītie darbinieki -3 200 cilvēki gadā
Finansēšanas avoti	Vietēji, sabiedrisks. Finansē skola vai Izglītības pārvalde
Sadarbība ar citām organizācijām	Nav sadarbības
Pieejamība	Izglītības pasākums bija bezmaksas dalībniekiem un atvērts visiem interesentiem.
Grūtības	Galvenās grūtības bija dalībnieku darba slodze pamatdarba vietā.
Atbalsta/mācību materiāli	Dalībniekiem ir pieejami atbalsta materiāli.
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	Visu vecumu pieaugušie, ar dažādu iepriekšējo izglītību un profesionālo pieredzi; gan nodarbināts, gan bezdarbnieki
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	Skaits neatšķiras
Ekonomikas sektors	Programmā piedalās pedagogi un dažādu profesiju vecāki, jaunieši.
Ietekmes ariāls	Vietējais un reģionālais
Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	

Inovācijas un jauninājums	Jau 5 gadus lektore ir vienīgā, kas šo programmu piedāvā reģionā. LP ir veidota kā pilnīgi jaunus kurss, kurā apvienojas nopietns teorētiskais saturs ar interaktīvu un kooperatīvo pieeju. Daudz uzmanības ir veltīta dalībnieku kritiskās domāšanas prasmju attīstīšanai.
Orientācija uz praksi	Jā, jo programma balstās uz dalībnieku iepriekšējas pieredzes izmantošanu; kursā ir daudz praktiski smadzeņu treniņa elementi un uzdevumi.
Pārnesamība un dalīšanās pieredzē	Programma izmantojama visos līmeņos un var iekļaut vecākiem un sabiedrībai, pedagogiem domātajās programmās.
Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni	Kursa programma balstās uz konstruktīvisma pieeju; tā ir orientēta uz praksi un pamatojas uz darbinieku personiskās un profesionālās pieredzes izmantošanu, lai radītu jaunas zināšanas un prasmes. Visbūtiskākais skolotājiem šajā procesā ir saprast savas kļūdas un, balstoties uz jauno, iegūto informāciju, pielietot jaunus paņēmienus, lai labāk mācītos, un pēc tam dalītos šajā pieredzē. Vecākiem tā ir iespēja padomāt par savu bērnu kā kaut ko unikālu un saprast, ka ir iespējams vadīt un atbalstīt sava bērna attīstību. Jauniešiem šī programma sniedz lielākas iespējas izprast sevi un pasauli sev apkārt, kā arī apgūt dažādus paņēmienus, kurus var izmantot, lai uzlabotu savu mācīšanos.
Piedalīšanās/ iesaistīšanās/ ledrošinājums /	Laika gaitā dalībnieku skaits ir audzis, jo arvien vairāk cilvēku interesē iespēja uzzināt kaut ko vairāk par to kā darbojas smadzenes.
Dalībnieku pilnveide	LPP ir sociāli iekļaujoša. Tā sekmē dalībnieku kritisko domāšanu un sadarbību, kā arī rosina dalībnieku interesi un zinātkāri.
Rezultāti/guvumi /	Mērķi ir sasniegti. Radīta izpratne par mācīšanas un mācīšanās procesa pamatprincipiem un smadzeņu darbību, kā tie ir saistīti smadzeņu darbībā. Pamatojums tam ir dalībnieku programmas noslēgumā aizpildītās izvērtēšanas anketas.
Treneru profesionalitāte	Treneris ir ļoti profesionāls, kuram ir ilga pieredze darbā ar pieaugušajiem.
Pakalpojuma personalizēšana	Nav
Ilgspēja un attīstība nākotnē	Jā, jo gan zinātne, gan sabiedrība attīstās un vienmēr būs cilvēki, kuriem interesēs jaunākie sasniegumi attiecībā uz cilvēku un viņa attīstību.
Cita būtiska informācija	
Papildinājumi/komentāri/ piebildes	
Datums	14.05.2010

4.6 Lietuva

4.6.1. Deportēto ģimenes locekļu integrēšana: pilsoniskās un valodas lasītprasmes nostiprināšana

14. tabula “Deportēto ģimenes locekļu integrēšana: pilsoniskās un valodas lasītprasmes nostiprināšana”, Lietuvas Konfliktu novēršanas asociācija

DEPORTĒTO ĢIMENES LOCEKĻU INTEGRĒŠANA: PILSONISKĀS UN VALODAS LASĪTPRASMES NOSTIPRINĀŠANA - Lietuva	
Pamatinformācija	Apraksts
Title	Deportēto ģimenes locekļu integrēšana: pilsoniskās un valodas lasītprasmes nostiprināšana
Acronym	
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	Lit Lietuvas Konfliktu novēršanas asociācija
Adrese	Žalgirio g. 90-324, Vilnius, LT-009303, Lithuania
Telefons	+370 5 2 779231
Fakss	+370 5 2 779231
E-pasta adrese	samulev@gmail.com ; info@lkpa.lt
Mājas lapas adrese	www.lkpa.lt
Juridiskais statuss	Asociācija
Kontaktpersona	Saulius Samulevičius, Olga Tamošiūnienė
Labās prakses piemērs	
Mērķi	<p>Projekta mērķis bija stiprināt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mērķgrupas pilsonisko izpratni, nepieciešamās zināšanas lietuvu juridiskās un politiskās sistēmas kontekstā, izvērtējot valsts vēsturiskos un kultūras procesus un pilsoniskās līdzdalības motivēšanā; 2. Lietuviešu valodas zināšanas, izmantojot aktīvās valodas mācīšanas metodes; 3. Sociālās prasmes (konfliktu risināšana, sadarbība, pozitīvs pašvērtējums, darba devēju iepazīstināšana ar sevi, utt.) <p>Projekta aktivitātēm, atbilstoši projekta izstrādātājiem, kopā ar citām institūcijām ir jāveicina Lietuvas deportēto un viņu ģimeņu integrācija un tādējādi jāpaaugstina veiksmīgas integrācijas iespējas Lietuvas sabiedrībā. Projekts tika īstenots tikai Lietuvas teritorijā, vispirms Viļņā, jo šeit atrodas atgriezušos trimdinieku izmitināšanas punkts.</p>
Programma	Eiropas Fonds trešās valsts valstspiederīgo Lietuvā 2008. gadā, ikgadējā prioritārā programma „Darbības kopīgo imigrantu integrācijas politikas pamatprincipu īstenošanai Eiropas Savienībā”.

Izglītošanas veids	Neformālā izglītība
Darbības (kursa programmas) ilgums	Vieno moduļa ilgums ir mazāk par 1 mēnesi. Kopā bija 3 moduļi, 50 darba dienas
Kopējais ilgums	Mazāk par 2 gadiem
Instrumenti	Daudzpusēji, ieskaitot seminārus – radošās darbnīcas, pārbaudījumi, pašizglītošanās materiāli (CD un grāmatas).
Detalizēts apraksts	<p>Pēc daudzu lietuviešu valodas mācīšanas materiālu izvērtēšanas tika izlemts nevis izstrādāt jaunu lietuviešu valodas mācīšanas moduli, bet adaptēt esošos lietuviešu valodas mācīšanas materiālus mērķgrupas vajadzībām. Tika izveidots uz moduļiem balstīta vidējā līmeņa programma, kuras mērķis ir valodas attīstība un tās izmantošana ikdienas situācijās, balstoties uz skaidrām rakstu un mutvārdu runas struktūrām. Šīs aktivitātes laikā kā neatņemama adaptētā moduļa daļa tika izveidoti lietuviešu valodas mācīšanās atbalsta līdzekļi, kurus izmantoja gan tie, kuri mācījās, gan pasniedzēji visa projekta laikā.</p> <p>Modulis palīdz apgūt prasmes:</p> <p>Klausīšanās: saprast skaidru un lēnu runu, instrukcijas, ziņojumus, stāstus un sarunas vienkāršā valodā par zināmām tēmām, kā arī autentisku runātu tekstu saturu un nezināmas tēmas specifisku informāciju.</p> <p>Runāšana: saprotama, pat īsa un lēna saruna, runāt tipiskās situācijās par zināmām tēmām, piedalīties neplānotās sarunās, runājot elementārā līmenī.</p> <p>Rakstīšana: rakstīt īsas piezīmes un neformālas vēstules par zināmām tēmām, aizpildīt dažādus pamata dokumentus.</p>
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	Apmācības kursus organizēja un vadīja divi treneri, viens pasniedzējs sagatavoja moduli.
Finansēšanas avoti	Eiropas Fonds trešās valsts valstspiederīgo integrācijai Lietuvā 2008. gadā
Sadarbība ar citām organizācijām	Sadarbība ar Sociālās drošības un nodarbinātības ministrijas Sociālo pakalpojumu uzraudzības departaments
Pieejamība	Apmācība bija bez maksas un atvērta dalībniekiem, kuri atbilda izvirzītajām prasībām
Grūtības	Grūtības, ar kurām dalībnieki saskārās, radīja dalībnieku dažādais prasmju līmenis, grupas lielums, apmācības laiks.

Atbalsta/mācību materiāli	Mācību materiāli dalībniekiem bija bezmaksas un tie bija publiski pieejami. Nav īpašu ierobežojumu materiālu izmantošanai. Mācību materiāli ir : grāmatas, rokasgrāmata, CD.
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	Grupa – dažādi vecumi (no 20 līdz 70 gadiem), dažāda izglītība un profesijas, bezdarbnieki un nodarbinātie, galvenokārt sievietes. Visi dalībnieki bija no deportēto ģimenēm.
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	Apmācības sākumā bija 40 un beigās 43 dalībnieki.
Ekonomikas sektors	LP attiecas uz ekonomikas sektoru, tā ir neformālā izglītība.
Ietekmes ariāls	Kursos piedalījās galvenokārt dalībnieki no Viļņas rajona.
Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	Šie kursi atšķiras no citiem, pateicoties to mērķgrupai. Lietuvā ir ļoti maz iniciatīvu par deportēto izglītošanu. Doma par izglītošanu sākās no pētījuma, kurā piedalījās deportētie, un no viņu mācīšanās vajadzību noskaidrošanas. Pētījums parādīja, ka visbiežāk nosauktā mācīšanās vajadzība ir lietuviešu valodas kursi. Šī informācija par grupu šķita interesanta un tai bija jāpievērš uzmanību.
Orientācija uz praksi	Jā, tā orientējas uz praksi. LP cenšas uzlabot praktiskās valodas prasmes un sociālās prasmes. Gandrīz visas aktivitātes ir orientētas uz praksi.
Pārnesamība un dalīšanās pieredzē	Šīs LP pieredzi var pielāgot vietējā vai nacionālā līmenī. Tāpat šādus kursus varētu vadīt citās ES valstīs, ja ir problēmas ar deportēto mācīšanos un viņu mācīšanās vajadzībām. Tā kā viena šī projekta daļa ir lietuviešu valodas mācīšanās, tas varētu nebūt interesanti citām valstīm, bet tā varētu būt noderīga imigrantu valodas mācīšanā.
Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni	Pasniedzēji darbā izmantoja grāmatu „Ne dienu bez lietuviešu valodas” un īpaši sagatavotus materiālus, kas bija pieņemami mērķgrupai: viegli lasāmi, saprotami un pārdomājami; piemēri balstījās uz ikdienas dzīves piemēriem, vēsturiskiem un kultūras notikumiem. Klausīšanās, runāšanas, lasīšanas un rakstīšanas aktivitātes balstījās uz „Valsts valoda mācību programmu” (Ramoniene,1997) un „Lietuviešu valodu vidējā līmenī” (A2), audio materiāliem.
Piedalīšanās/	Apmācībā piedalījās vairāk dalībnieku nekā sākumā. Šie

Iesaistīšanās/ Iedrošinājums /	dalībnieki piedalījās, jo viņiem bija šī nepieciešamība, viņus iedrošināja arī citi dalībnieki un informācija par apmācību.
Dalībnieku pilnveide	Apmācība ir sociāli iekļaujoša, jo aktivitāšu laikā dalībnieku skaits palielinājās. Mācības veicināja arī kritisko domāšanu un sadarbību, dalībnieku interesi un zinātkāri. Katram no viņiem bija iespēja pārdomāt, izteikt savu viedokli, darboties kopā grupā.
Rezultāti/guvumi /	Mācību sākumā izvirzītie mērķi tika sasniegti. Lai izvērtētu projekta veiksmi, tika veikta aptauja, kura parādīja, ka mērķi ir sasniegti. Bez tam dalībnieki ar teicami novērtēja pasniedzēju darbu, mācību vietu un atmosfēru, piedāvātos materiālus. Pēc mācībām daži dalībnieki kārtoja lietuviešu valodas valsts eksāmenu. Tas parāda, ka mācīšanās bija ļoti rezultatīva.
Treneru profesionalitāte	Visiem treneriem bija jāatbild noteiktām prasībām, piemēram, viņiem bija jābūt atbilstošanai izglītībai, pieredzei, sertifikātiem, utt. Treneriem ir visas prasmes, kas nepieciešamas darbā ar pieaugušajiem. Dalībnieki augstu vērtēja trenerus, viņu profesionālismu un darbu.
Pakalpojuma personalizēšana	Pēc katras nodarbību dienas dalībniekiem bija iespēja reflektēt un saņemt palīdzību mācīšanās problēmu risināšanā. Dažiem dalībniekiem bija nepieciešamas individuālas konsultācijas, piemēram, piepalīdzot psihologam, dalībnieki rakstīja savus CV un nosūtīja tos potenciālajiem darba devējiem.
Ilgspēja un attīstība nākotnē	Jā. Tika izstrādāti moduļi un metodiskās publikācijas, rekomendācijas treneriem, kas strādā ar šādām mērķgrupām-deportēto ģimenes locekļiem. Bez tam ir domāts turpināt pilnveidot apmācības idejas jauniem projektiem, kas domāti šai mērķgrupai.
Cita būtiska informācija	
Papildinājumi/komentāri/ piebildes	nav
Datums	2010-06-10

4.6.2. Komunikācija sareģītās situācijās

15. tabula "Komunikācija sareģītās situācijās", Modernās didaktikas centrs

Komunikācija sareģītās situācijās - Lietuva	
Pamatinformācija	Apraksts
Title	Komunikācija sareģītās situācijās
Acronym	-
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	Modernās didaktikas centrs
Adrese	Didzioji 5-211, 01128 Vilnius, Lithuania

Telefons	+ 370 5 2123623
Fakss	+370 5 2123623
E-pasta adrese	daiva.penkauskiene@sdcentras.lt
Mājas lapas adrese	ww.sdcentras.lt
Juridiskais statuss	privāts
Kontaktpersona	Virģis Pupeikis
Labās prakses piemērs	
Mērķi	Nodrošināt iespēju uzlabot dalībnieku konflikta menedžēšanas un komunikācijas prasmes un gūt lielāku pieredzi, apgūstot dažādas mācīšanās metodes un paņēmienus.
Programma	Komunikācija sarežģītās situācijās
Izglītošanas veids	Tālākizglītība, neformāla
Darbības (kursa programmas) ilgums	18 akadēmiskās stundas
Kopējais ilgums	kopš 2007
Instrumenti	Daudzpusēji, ieskaitot a) seminārus – radošās darbnīcas; b) praktiskas mācības; c) pašizglītojošus materiālus (rokasgrāmatas/grāmatas/ mācību CD, utt.)
Detalizēts apraksts	<p>Labā prakse ir orientēta uz dalībnieku praktisko prasmju attīstīšanu. Apgūtos konflikta menedžēšanas, starpniecības modeļus var viegli izmantot darbā un personiskās dzīves situācijās. Programma palīdz ne tikai saskatīt iespējamus konfliktus, bet arī izvēlēties atbilstošās konflikta risināšanas metodes, izmēģināt tās un pārdomāt tās seminārā, mācību laikā. Konflikta risināšanas modelis ir noderīgs pieaugušajiem, starpniecību (meditāciju) var izmantot gan vidusskolēni, gan universitāšu studenti.</p> <p>Tēmas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kad parādās konflikts? Dažādi konflikta veidi. Vai konflikts vienmēr ir negatīvs? Konflikta atvērtie un slēptie iemesli. Diskusija “Kad un kā ir vērts iesaistīties konfliktā?” 2. Konflikta risināšana. Konflikta risināšanas stili: adaptācija, kompromiss, nepiedalīšanās, dominēšana, sadarbība, utt. Labākā konflikta risināšanas stila izvēle, balstoties uz situāciju. Konflikta dažādās situācijās. Konflikta menedžmenta algoritmi. 3. Efektīva mediācija. Mediācijas modelis. Emocijas konfliktā, to apvaldīšana. 4. Konflikta risināšana, izmantojot mediāciju. Video treniņi. 5. Noslēguma diskusijas un secinājumi. <p>Nodarbības gaita katru reizi tiek pielāgota atbilstoši dalībnieku diskusijām vai nepieciešamībai pēc dziļākas atsevišķu gadījumu analīzes. Katra teorētiskā daļa noslēdzas ar diskusiju vai praktisku aktivitāti, kas palīdz atbildēt uz jautājumu: kāpēc man tas ir svarīgi? Kā es to varu izmantot savā ikdienas dzīvē? Kas</p>

	<p>izmainīsies, ja es izmainīšu savu uzvedību? Praktiskā daļā veidota kā demonstrējumi. Katrs dalībnieks izvēlas individuālu uzdevumu, kas ir vairāk saistīts ar viņa/viņas darba vai dzīves pieredzi, tad atdarina situāciju, izspēlējot konkrētas lomas. Tad demonstrējumu mini-nodarbības tiek izvērtētas un pārrunātas atbilstoši noteiktiem kritērijiem. Katram dalībniekam ir tiesības atkārtot uzdevumu līdz viņš/viņa ir ar to apmierināti. Dažreiz dalībniekiem ir mājas darbi – novērot un saskatīt konflikta situācijas un pārdomāt personisko uzvedību šādās situācijās.</p> <p>Programma veidota, balstoties uz humānisma psiholoģiju un pedagoģiju. Galvenais princips – katrs cilvēks ir brīvs izvēlēties personiskās uzvedības modeļus dažādās situācijās un ir atbildīgs par rezultātiem. Programma pievēršas “uzvara-uzvara” situācijām kā “uzvara-zaude” alternatīvai.</p>
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	1 treneris
Finansēšanas avoti	Labo pieredzi finansē dažādi avoti: privātie un sabiedriskie fondi, individuālās un organizāciju maksas.
Sadarbība ar citām organizācijām	Dažādas organizācijas, kas piedāvā visu programmu vai atsevišķus seminārus; programmu atbalsta izglītības institūcijas – skolas, universitātes un pieaugušo apvienības.
Pieejamība	Apmācība ir bezmaksas, ja to atbalsta ārējie donori; ja nē – tad tas ir maksas pakalpojums.
Grūtības	<p>Galvenais ierobežojums šai un pārējai apmācībai ir tas, ka valsts finansiāli neatbalsta pieaugušo izglītību un neformālā izglītība netiek oficiāli atzīta. Dalībniekiem ir ļoti ierobežots atbalsts, kas ietekmē viņu motivāciju un mācīšanos mūža garumā.</p> <p>Specifiskās grūtības. Resursu trūkums ietekmē programmas ilgumu un grupas lielumu: nepietiekams laiks un pārāk liela dalībnieku grupa. Lai teorija kļūtu par praksi, ir nepieciešams laiks un nepārtraukta, atkārtota mācīšanās. Ne vienmēr tas ir iespējams.</p>
Atbalsta/mācību materiāli	<p>Apmācībā tiek izmantoti sekojoši materiāli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izdales materiālu kopums dalībniekiem; • Video materiāli; • Metodiskais materiāls “Konfliktu risināšana” ; <ol style="list-style-type: none"> 1. Chomentauskas G., Lepeška V. (1996) Basics of practical psychology, Vilnius, Žmogaus studijų centras. / Praktiskās psiholoģijas pamati/ 2. Kasiulis, J. Barvydienė (2001) Management psychology. Kaunas: Technologija. /Menedžmenta psiholoģija/ <ul style="list-style-type: none"> • Robbins S. P. (2003) Principles of organizational behavior. Kaunas: Poligrafija ir informātika / Organizāciju uzvedības

	<p>principi/</p> <ul style="list-style-type: none"> • Baltreniene Z., Penkauskiene D. & all. Training course "ASSIST – Mobilization of Community towards Secure School": Course guide. /Kopienas mobilizēšana skolas drošībai/ kursa grāmata • Baltreniene Z., Penkauskiene D. & all. Training course "ASSIST – Mobilization of Community towards Secure School": Module handbook. /Kopienas mobilizēšana skolas drošībai/ moduļa rokasgrāmata • Baltreniene Z., Penkauskiene D. & all. Training course "ASSIST – Mobilization of Community towards Secure School": Set for students. /Kopienas mobilizēšana skolas drošībai/ Studenta grāmata • Baltreniene Z., Penkauskiene D. & all. Training course "ASSIST – Mobilization of Community towards Secure School": Peer counseling manual/Kopienas mobilizēšana skolas drošībai/ konsultēšanas rokasgrāmata
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	Dažādas vecuma grupas, ar dažādu izglītību un profesijuām, galvenokārt nodarbinātie. Visbiežākā auditorija – skolotāji, sociālie darbinieki, sociālie pedagogi, psihologi, skolu administratori, universitāšu studenti, vecāki.
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	2007-2009: 17 semināri ar 400 dalībniekiem
Ekonomikas sektors	sociālais:izglītība, kultūra
Ietekmes ariāls	Visa valsts
Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	Šai programmai ir 3 būtiskas iezīmes: <ol style="list-style-type: none"> 1- Teorijas un prakses savstarpējā saistība. Katrs teorētiskais apgalvojums balstās uz praktiskiem piemēriem. 2- Orientēšanās uz pedagogiem un skolu administratoriem kā mērķgrupu. Pastāv maldinoša izpratne, ka pedagogiem ir pietiekama kompetence, lai tiktu galā ar dažādām konflikta un komunikācijas situācijām, pateicoties savai darba specifikai. 3- Iepazīstināšana ar alternatīviem uzvedības piemēriem un parādot, kā tie var ietekmēt rezultātu, ietekmē mūsu darbību.
Orientācija uz praksi	Galvenā uzmanība tiek pievērsta praktiskajam pielietojumam. Prakse aizņem visa moduļa trešo daļu. Dalībnieki apgūst zināšanas un prasmes saskatīt, saprast un tikt galā ar sarežģītām komunikācijas problēmām un personisko uzvedību.
Pārnesamība un dalīšanās pieredzē	Programmu var viegli piemērot dažādiem kontekstiem un situācijām. Pat apmācības laikā to var izmainīt. Programma ir

	universāla attiecībā uz dalībnieku vecumu, sociālo un profesionālo jomu, pieredzi un citām individuālām iezīmēm.
Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni	<u>Galvenā metodika</u> : Konflikta menedžmenta modelis apvainojuma situācijā; efektīvs meditācijas modelis konflikta situācijās. <u>Mācīšanās paņēmieni</u> : novērojumi, diskusijas, refleksijas, individuālais un grupu darbs. Modelēšana/ demonstrējumi. Video treniņi.
Piedalīšanās/ iesaistīšanās/ ledrošinājums /	Dalībniekus rosina aktīvi piedalīties programmā jau no paša sākuma. Mācības sākas, kopīgi vienojoties par darba nosacījumiem, uzvedības modeļiem dažādās situācijās. Dalībniekus mudina dalīties ikdienas aktivitāšu personiskajā pieredzē. Personiskās refleksijas izmanto, lai „pārbaudītu” teoriju, kā tā darbojas dažādās situācijās. Dalībnieki paši rada dažādas situācijas, piedalās demonstrējumu nodarbībās, video treniņos.
Dalībnieku pilnveide	Tas bagātina dalībniekus – programma sekmē aktīvu piedalīšanos konflikta menedžmenta situācijās; personisko refleksiju un uzvedības modeļu izmaiņas. Programma lielākajai daļai dalībnieku ir personiski un profesionāli nozīmīga, ja viņi programmas beigās izlemj pielietot apgūtās zināšanas un prasmes.
Rezultāti/guvumi /	Programma/labā prakse ir sasniegusi mērķus attiecībā uz mērķgrupu, kas iesaistījās apmācībā. To apliecina dalībnieku atgriezeniskā saite, anketas, refleksijas, aptaujas rezultāti.
Treneru profesionalitāte	Trenerim ir maģistra grāds, viņam ir skolotāja pieredze, viņš ir mācījis pamatskolā, un tagad ir bērnu mākslas skolas direktors. Trenerim ir arī pieaugušo izglītotāja un konsultanta pieredze. Viņš ir profesionālo rakstu un metodisko materiālu autors/ līdzautors.
Pakalpojuma personalizēšana	Jā, ja labo praksi pielieto skolā vai citā izglītojošā vidē. Tad katrs skolotājs/treneris, saņem konsultācijas.
Ilgspēja un attīstība nākotnē	LP ir ilgtspējīga, jo to pārņēmis Modernās didaktikas centrs. Tai ir milzīgs potenciāls, jo to pieprasa mūsdienu dzīve, domājot par dažādiem vietējiem un globāliem jautājumiem, personiskām un sociālām problēmām.
Cita būtiska informācija	
Papildinājumi/komentāri/ piebildes	
Datums	2010-07-14

4.6.3 Kritiskā domāšana

16. tabula “Kritiskā domāšana”, Modernās didaktikas centrs

KRITISKĀ DOMĀŠANA - Lietuva	
Pamatinformācija	Apraksts
Title	Lasīšana un rakstīšana kritiskās domāšanas attīstīšanai (Reading and Writing for Critical Thinking)
Acronym	LRKDA (RWCT)

Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	Modernās didaktikas centrs
Adrese	Didzioji 5-211, 01128 Vilnius, Lithuania
Telefons	+370 5 2123623
Fakss	+370 5 2123623
E-pasta adrese	daiva.penkauskiene@sdcentras.lt
Mājas lapas adrese	www.sdcentras.lt
Juridiskais statuss	Privāts, NVO
Kontaktpersona	Daiva Penkauskiene
Labās prakses piemērs	
Mērķi	<p>Misija- sekmēt atvērtu, patstāvīgu kritisko domāšanu visu vecumu cilvēkiem</p> <p>Mērķis – iepazīstināt cilvēkus ar kritiskās domāšanas filozofiju un metodiku kā praktisku mācīšanās un mācīšanās līdzekli.</p> <p><u>Uzdevumi:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. iepazīties ar LRKDA shēmu un prast to izmantot praktiski; 2. veidot atvērtu un drošu mācīšanas un mācīšanās vidi; 3. apgūt un izmantot sadarbības paņēmienus; 4. apgūt un izmantot aktīvās mācīšanas un mācīšanās metodes; 5. apgūt un izmantot plānošanas shēmu kritiskās domāšanas aktivitātēm; 6. apgūt un izmantot dažādas vērtēšanas un izvērtēšanas metodes; 7. izmēģināt un lietot aktīvas lasīšanas paņēmienus; 8. izmēģināt un lietot dažādus rakstīšanas paņēmienus; 9. izmantot un pārdomāt dažādus ikdienā, praktiskajā darbā lietotus kritiskās domāšanas paņēmienus; 10. iemācīties izmantot kritiskās domāšanas refleksiju personiskais un profesionālai pilnveidei; 11. iemācīties analizēt un reflektēt par personisko darbību.
Programma	Lasīšana un rakstīšana kritiskās domāšanas attīstīšanai
Izglītošanas veids	Tālākizglītība, neformālā izglītība
Darbības (kursa programmas) ilgums	Ilgāk par 6 mēnešiem (nav konkrētas sākuma un noslēguma dienas).
Kopējais ilgums	Labā prakse pastāv ilgāk par 10 gadiem
Instrumenti	Daudzpusēji, ieskaitot a) seminārus – radošās darbnīcas; b) praktiskas mācības; c) pašizglītojošus materiālus (rokasgrāmatas/grāmatas/ mācību CD, utt.)
Detalizēts apraksts	<p>Visas programmas ilgums ir 120 stundas. Īsais variants – 48 stundas (vai 64 akadēmiskās stundas), ar iespēju izvēlēties dažādus, atsevišķus moduljus 6 stundu garumā un izveidot oriģinālu programmu konkrētas mērķgrupas vajadzībām.</p> <p>Visa programma sastāv no sekojošiem moduļiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kritiskās domāšanas struktūra izglītības programmā (6 stundas). Šis kurss iepazīstina ar kritiskās domāšanas un interaktīvās mācīšanās pamatojumu, un demonstrē ierosināšana-apjēgšana-refleksija modeli. Dalībnieki iemācās sākotnējās stratēģijas, kas

	<p>kalpo par piemēru šim modelim.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kritiskās domāšanas veicināšanas metodes (6 stundas) Iepazīstina dalībniekus ar dažādiem jautājumu līmeņiem un diskusijas paņēmieniem par daiļliteratūras un citiem tekstiem. • Lasīšana/Rakstīšana/Diskusija (6 stundas) Tiek akcentēta dažādu prasmju (lasīšana, rakstīšana, runāšana un klausīšanās) savstarpējā saistība un to nozīme mācībās; kurss pievēršas paņēmieniem, kurus var izmanto dažādās aktivitātēs, kas izmanto lasīšanu un rakstīšanu, lai mācītos. • Papildus stratēģijas kritiskās domāšanas sekmēšanai (6 stundas) Atgriešanās pie ierosināšanas-apjēgšanas-refleksijas modeļa; kurss piedāvā katram no šiem posmiem paņēmienus. Īpaša uzmanība tiek veltīta debašu stratēģijām, un debašu izmantošanai kā mēģinājumam pirms rakstīšanas. • Stundas vides veidošana, kas vecina kritisko domāšanu (6 stundas) Šis kurss pievēršas mācīšanās vides veidošanai, kurā skolotāja/pasniedzēja loma ir mainījusies no autoritatīva zināšanu sniedzēja uz mācīšanās procesa veicinātāju skolēnu/studentu kopienā. • Lasītāja seminārs. Lasītāju, kas lasa visu mūžu, un domātāju izglītošana (6 stundas). Lasītāja seminārs ir domāts, lai piedāvātu virkni izvēļu, ko lasīt, vienlaicīgi iedrošinot dziļu refleksiju. Mērķis ir radīt lasīšanas pieredzi, kas ir mazāk sagudrota, un kas sekmē patiesu zinātkāri, kā arī 'lasīšana sev' ieradumu. Dalībnieki tiek iepazīstināti ar lasītāja semināra organizēšanu un vadīšanu, ieskaitot „mini-stundas” par lasīšanu. • Rakstīšanas seminārs: no pašizteiksmes līdz rakstiskiem argumentiem (6 stundas) Rakstīšanas seminārs veidojās no centieniem radīt tādus pat apstākļus un procesu, kāds ir rakstniekiem, kad viņi raksta. Šī pieeja rāda ne tikai, kā šo pieeju izmantot, bet kā rezultātu no personiskas izpausmes pacelt uz daudz disciplinētāku ekspozīciju un argumentiem. <p>Papildus tiek piedāvāts radošais seminārs LRKDA treneriem/mentoriem:</p> <p>Kā mācīt pieaugušos?</p> <p>Programmas/kursu/radošo semināru īstenošanas modelis:</p> <p>Ievads – kurā dalībnieki tiek īsumā iepazīstināti ar paņēmieni, stratēģiju pamatojumu;</p> <p>Demonstrējums/ pieredze- kurā metode vai stratēģija tiek izmēģināta, un dalībnieki tajā piedalās kā skolēni, studenti.</p> <p>Iztirzājums – kurā tiek izskaidroti un pārrunāti izmēģināto stratēģiju mērķis, piemērotība un process;</p> <p>Virzīta praktizēšana - kurā dalībnieki paši vingrinās izmantot</p>
--	--

	<p>stratēģiju kā skolotājs/mentors/pasniedzējs;</p> <p>Izmantošana- kurā dalībnieki izveido un pārrunā detalizētus plānus šo stratēģiju izmēģināšanai savā darbā vai citās aktivitātēs;</p> <p>Īstenošana – kurā dalībnieki izmēģina apgūtās stratēģijas savā vidē;</p> <p>Refleksija un pilnveide – kurā dalībnieki sanāk kopā ar citiem dalībniekiem, lai dalītos pieredzē un pārrunātu, kā veicās ar īstenošanu, un izlemtu kādi papildinājumi, pilnveidojumi ir nepieciešami.</p>
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	15 aktīvi vietējie treneri
Finansēšanas avoti	Labajai pieredzei ir dažādu avotu finansējums: privātie un sabiedriskie fondi, individuālais un organizāciju finansējums.
Sadarbība ar citām organizācijām	Dažādas organizācijas, kas piedāvā visu programmu vai atsevišķus seminārus; programmu atbalsta izglītības institūcijas – skolas, universitātes un pieaugušo apvienības.
Pieejamība	Apmācība ir bezmaksas, ja to atbalsta ārējie donori; ja nē – tad tas ir maksas pakalpojums.
Grūtības	Galvenais ierobežojums šai un pārējai apmācībai ir tas, ka valsts finansiāli neatbalsta pieaugušo izglītību un neformālā izglītība netiek oficiāli atzīta. Dalībniekiem ir ļoti ierobežots atbalsts, kas ietekmē viņu motivāciju un mācīšanos mūža garumā.
Atbalsta/mācību materiāli	<p>Mācībās tiek izmantoti dažādi materiāli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grāmata “ Kritiskā domāšana: Teorija un prakse” • Metodiskais materiāls : “Lasīšanas seminārs”; • Metodiskais materiāls augstskolu docētājiem un studentiem; • Izdales materiālu kopums dalībniekiem; • Žurnāls “Permainos” • Buklets “ Critical Thinking” • Video materiāli; • LRKDA rokasgrāmata (1-8) /RWCT Guidebooks (1-8/); <p>Grāmatas, žurnāli, bukleti ir pieejami visiem interesentiem, izdales materiālus un metodiskos materiālus izmanto tikai nodarbībām.</p>
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	Dažādas vecuma grupas, ar dažādu izglītību un profesijuām, galvenokārt nodarbinātie, ja bezdarbnieki, tad pensionāri. Visbiežākā auditorija - skolotāji, bibliotekāri, sociālie darbinieki, sociālie pedagogi, psihologi, skolas administrācijas pārstāvji
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	2000-2009: 11 747 dalībnieki (3 076 stundas), starp tiem 915 starptautiskie dalībnieki (306 stundas)
Ekonomikas sektors	Sociālais: izglītība, kultūra
Ietekmes ariāls	Visa valsts

Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	<p>Šo pieredzi uzskata par labu pieredzi, jo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tā ir dalībnieka centrēta – programma veidojas no dalībnieku esošajām zināšanām, pieredzes; dalībniekiem nav nepieciešama nekāda specifiska sagatavošanās; tā ir piemērojama jebkurai vecuma vai sociālai grupai; • Veido sasaisti starp iepriekšējām, esošajām un nākošajām zināšanām, pieredzi un prasmēm; • Tā ir elastīga saturā: to var veidot atbilstoši situācijai, dalībnieku vajadzībām, gaidām; saturu var veidot kopā, uz vietas nodarbībā; • Tā piedāvā dažādas mācību stratēģijas; • Tā ir atvērta, lai izmantotu dažādus pieejamos materiālus (grāmatas, žurnālus, brošūras, filmas, mūziku, mākslas darbus, utt.); • Tā veido atvērtu, drošu un patīkamu mācīšanās vidi, sekmē tālāko mācīšanos; • Tā ir pielietojama ikdienas dzīvē; • Tā dod personisku un profesionālu labumu; • Tai ir pamatots, stabils filozofiskais un metodiskais pamatojums, un tajā pašā laikā, moderns, jo tā viegli atspoguļo mūsdienu jautājumus, ikdienas problēmas un tās var analizēt un kritiski izvērtēt, pārdomāt.
Orientācija uz praksi	Jā, tā sekmē labāku mācīšanos (vai/un mācīšanu), iemāca analizēt un kritiski pārdomāt pagātnes, tagadnes un nākotnes notikumus.
Pārnesamība un dalīšanās pieredzē	Programmu var viegli adaptēt dažādiem kontekstiem un situācijām. Piemēram, Lasīšanas seminārus var organizēt senioriem/pensionāriem, sociālo māju iemītniekiem. Apmācība tika organizēta arī jauktai starptautiskai pieaugušo grupai (Comenius/Grundtvig kursi).
Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni	LRKDA balstās uz konstruktīvismu un metakognitīvo filozofiski pedagoģisko pieeju (Bloom, 1956; Taba, 1966; Lipman 1988, 1991; Erikson, 1963; Dewey, utt.). Visa programma balstās uz 3 fāžu struktūru: ierosināšana, apjēgšana, refleksija, kas tiek izmantota visās mācību aktivitātēs. Struktūra ir teorētiski (Vaughn & Estes 1986; Ogle 1986; Temple & Gillet 1996; Tierney, Readence & Dishner, 1985) un praktiski pamatota. Programma izmanto B. Blūma jautājumu taksonomiju, kas ļauj izšķirt „zemākā” un „augstākā” līmeņa jautājumus; jautājumus, kuru atbildēšanai nepieciešama faktu atsauksana atmiņā (zemākā līmeņa) un jēdzienu un ideju izpratne pretstatā jautājumiem (augstākā līmenī), kuru atbildēs nepieciešams zināšanu pielietojums, argumentu analīze, vairāku ideju sintēze, lai nonāktu

	pie jauniem risinājumiem, un spriedumu izvērtēšana. Programmas dalībniekiem ir iespēja būt aktīviem ir pildīt vairākas lomas: skolēni, studenti, skolotāji, mentori, pasniedzēji.
Piedalīšanās/ Iesaistīšanās/ Iedrošinājums /	Dalībnieku skaits auga līdz 2007.gadam; pēc tam tas finansējuma un atbalsta trūkuma dēļ ir samazinājies.
Dalībnieku pilnveide	Tā patiešām bagātina dalībniekus – tā sekmē kritisko un radošo domāšanu, sadarbību; paaugstina dalībnieku zinātkāri un motivāciju mūžizglītībai.
Rezultāti/guvumi /	Programma/labā prakse ir sasniegusi mērķus attiecībā uz mērķgrupu, kas iesaistījās apmācībā. To apliecina dalībnieku atgriezeniskā saite, anketas, refleksijas, aptaujas rezultāti.
Treneru profesionalitāte	Treneriem ir liela pieredze darbā ar šo programmu. Viņi paši savā ikdienas profesionālajā dzīvē izmanto kritiskās domāšanas stratēģijas; daudzi no treneriem ir sertificēti atbilstoši starptautiskajiem standartiem.
Pakalpojuma personalizēšana	Jā, ja labo praksi pielieto skolā vai citā izglītojošā vidē. Tad katrs skolotājs/treneris, saņem konsultācijas.
Ilgtermiņa un attīstība nākotnē	LP ir ilgtspējīga, jo to pārņēmis Modernās didaktikas centrs. Tai ir milzīgs potenciāls, jo to pieprasa mūsdienu dzīve, domājot par dažādiem vietējiem un globāliem jautājumiem, personiskām un sociālām problēmām.
Cita būtiska informācija	
Papildinājumi/komentāri/ piebildes	
Datums	2010-06-26

4.7 Austrija

4.7.1 Valoda un kultūra

17. tabula "Valoda un kultūra", Interkulturelles Zentrum

"VALODA UN KULTŪRA" - Austrija	
Pamatinformācija	Apraksts
Nosaukums	Mācību kurss "Valoda un kultūra"
Saīsinājums	L&C
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	Interkulturelles Zentrum
Adrese	Lindengasse 41/10, 1070 Vienna.
Telefons	+43 1 586 75 44
Fakss	+43 1 586 75 44 9
E-pasta adrese	iz@iz.or.at
Mājas lapas adrese	www.iz.or.at
Juridiskais statuss	Privāta, nevalstiska organizācija
Kontaktpersona	Mari Steindl

Labās prakses piemērs	
Mērķi	<p>Šī universitātes kursa mērķis ir atbalstīt skolotājus viņu darbā, dodot viņiem iespēju padziļināti iepazīt „valodu un kultūru” un rast atbildi uz jautājumiem, kas rodas praktiskajā darbībā. Atšķirībā no pārējiem skolotāju tālākizglītības kursiem, kas saistās vai nu ar valodu, vai kultūru, šis kurss pirmo reizi apvieno abus un skata attiecības starp tiem.</p> <p>Galvenie uzdevumi ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Refleksijas par savu pieredzi un mijiedarbība ar teorētiskajām pieejām • Refleksijas par savu attieksmi pret sabiedrību un par izglītības funkcijām sabiedrībā • Atbalsts, lai stiprinātu individuālo izaicinājumu pedagoģijas jomā kvalitāti • Dalīšanās pieredzē ar zinātniskajām pieejām, lai gūtu jaunas atziņas par izglītības sistēmas adaptēšanu sabiedrības izmaiņām
Programma	Mācību kurss “Valoda un kultūra”
Izglītības veids	Šī kursa specifiska iezīme ir tā, ka tas ne tikai nodrošina zināšanu pārnesi, bet tas iedvesmo refleksiju par savu personisko praktisko pieredzi, balstoties uz zinātniskajiem atklājumiem, bet arī rosina dalībniekus izziņāt teorētiskos modeļus, izmantojot savu praktisko pieredzi. Kurša dalībnieki tiek uzskatīti par ekspertiem, kas saņem atbalstu, lai plānotu un veiktu savus mācīšanas uzdevumus ar lielāku gandarījumu. Tas vienmēr saistās ar kritisku refleksiju par savu lomu, kā arī savu darbību sabiedrības kontekstā un vispārējas pārdomas par izglītības sociālo misiju.
Darbības (kursa programmas) ilgums	Kursa ilgums ir 1 gads. Katru 7 nedēļu tiek piedāvāti kopumā 7 moduļi. Katrs modulis ietver 20 vienības, no tām 13 notiek pasniedzēju vadībā, 2 stundas veltītas vadītai supervīzijai un 5 stundas veltītas pašvirzītai mācīšanās un grupu darbam ar citiem dalībniekiem.
Kopējais ilgums	LP izveidota 2010.gadā.
Instrumenti	<ul style="list-style-type: none"> • Grupu darbs, • Nepārtraukta refleksija, • Trīs pieejas: kursa darbs notiek atbilstoši personiskajai, tematiskajai un metodiskajai pieejai, • Darbības pētījums, • Projektu darbs.
Detalizēts apraksts	<p>Grupu darbs kalpo, lai attīstītu atsevišķo moduļu saturu- katra dalībnieku grupa var brīvi izvēlēties saturu un pamatjautājumus.</p> <p>Kursa sākumā dalībniekiem tiek lūgts skaidri apzināties un izteikt</p>

	<p>savus mācīšanās mērķus un ko viņi sagaida no kursa. Tas veido individuālā mācīšanās procesa sākuma punktu, ko dalībnieki dokumentē un arī izvērtē ar darba procesa portfolio palīdzību.</p> <p>No otras puses, dalībnieku mācīšanās mērķi kursa organizētājiem, veidojot kursa saturu, kalpo par svarīgiem orientieriem. Tas nozīmē, ka jau pašā kursa sākumā var tikt veiktas izmaiņas.</p> <p>Katru pasniedzēju kursa moduļa beigās izvērtē ar rakstiskas anonīmas anketas palīdzību.</p> <p>Pēc trešā un septītā moduļa tiek organizēta izvērtēšana, kas sniedz iespēju izdarīt papildus izmaiņas kursa programmā pēc trešā moduļa un pēc septītā moduļa sniedz noslēguma vērtējumu par kursu.</p> <p>Kursa noslēguma izvērtēšana notiek rakstiski, apmēram mēnesi pēc kursa beigām. Laika intervāls ir domāts, lai nodrošinātu, ka kursa vērtējums nav saistīts ar emocionāliem apsvērumiem, ko rada grupas dinamikas procesi un citas kursā gūtās pieredzes. Tas ļauj sniegt attālinātu kursa izvērtējumu, akcentējot kursā apgūtā pielietojamību praksē.</p>
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	2 treneri
Finansēšanas avoti	Vīnes Universitāte, Austrijas Izglītības, mākslas un kultūras ministrija, dalībnieku maksājumi
Sadarbība ar citām organizācijām	IZ un Vīnes Universitāte – Vācu valodas kā otrās valodas institūts. Pilotkursu finansēja Federālā Izglītības, mākslas un kultūras ministrija, kas arī ir ieinteresēta pētījumu rezultātos. Sadarbība starp valsts izglītības institūciju un privātu NGO ir pozitīva
Pieejamība	Apmācība ir pieejama visiem interesentiem
Grūtības	Kopumā, ir tikai daži ierobežojumi, arī tāpēc, ka šis ir pilotkurss, kurā ir iespējams daudz eksperimentēt. Gan pasniedzēji, gan dalībnieki kursā piedalījās ar lielu interesi. Galvenās grūtības ir: laiks (dalībniekiem pārāk daudz citu pienākumu, personiskās problēmas, utt.). Tas dažreiz nozīmē, kas dalībnieki nevar piedalīties visos moduļos vai atsevišķās to daļās.
Atbalsta/mācību materiāli	<ul style="list-style-type: none"> • Interaktīvi vingrinājumi • Jauns pienesums • Teātris – Forum teātris • Darba platforma www.iz.or.at – dokumentu lejupielādei, sadarbībai, interesantas saites
Lietotāji/Mērķgrupas	

Dalībnieku raksturojums	<p>Kurss domāts strādājošiem skolotājiem, kuriem ir vismaz trīs gadu darba pieredze un kuriem nepieciešama padziļināta darba analīze.</p> <p>Dalībnieki pārstāv dažādas izglītības darba jomas (pirmsskola, vispārējā izglītība, vidusskola un pieaugušo izglītība). Grupas dalībnieku dažādība un nevienmērīgums ir jūtams un dalībnieku potenciāls attīstās, pateicoties kopīgajai mācīšanās pieredzei.</p> <p>Interesanti, ka šī pilotkursa dalībnieki pārsvarā ir sievietes, vecumā no 20 līdz 50 gadiem.</p>
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	25 sākumā, līdz šim neviens nav izstājies (kurss beidzas 2010.gada septembrī)
Ekonomikas sektors	LP izmēģināta uz skolotājiem, taču to var faktiski pārnest uz jebkuru profesionālo jomu.
Ietekmes ariāls	Kurss galvenokārt bija domāts Austrijas auditorijai – kursu dalībnieki bija no dažādiem Austrijas rajoniem.
Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	<ul style="list-style-type: none"> • Personiskā pieredze kā sākuma punkts un darbības pētījums savā ikdienas darbā. Dalībnieki paši kļūst par pētniekiem. • Dalībnieku dažādība attiecībā uz vecumu, darbības jomu (diemžēl ne attiecībā uz dzimumu) • Valodas un kultūras tematiskais apvienojums, jo tā ir inovācija Austrijā. Ir pārāk daudz piedāvājumu valodas apguvei, kur ļoti maz uzmanības tiek pievērsta kultūras aspektiem un otrādi.
Orientācija uz praksi	<p>Pamatjautājumi</p> <p><u>Personiskais:</u> Refleksija par savu profesionālo identitāti; Sevis kā skolotāja pašuztvere; Praktiskā pieredze; Uzskati par izglītību un cilvēci;</p> <p><u>Tematiskais :</u> Valoda – Identitāte – Kultūra</p> <p><u>Metodiskais :</u> Kursa metodiski didaktiskās koncepcijas prezentācija Dalībnieku grupu veidošanās; Supervīzijas;</p> <p>Migrācija</p> <p><u>Personiskais:</u> Stāsti par migrāciju – personiskā un pazīstamā pieredze;</p> <p><u>Tematiskais:</u> Fakti un informācija par migrāciju;</p>

	<p>Migrācija kā process un tā ietekme sabiedrības un individuālā līmenī; Valoda – migrācija- kultūra; <u>Metodiskais :</u> Darbības pētījums un tā izmantojamība kursa laikā; Intervīzija; Integrācija <u>Personiskais:</u> Refleksija par valodas personisko pieredzi un identitāti, kā arī valodu un varu <u>Tematiskais:</u> Dati un fakti par integrāciju; Minoritātes un majoritātes; Izglītības integratīvie modeļi; Valoda- integrācija- kultūra; <u>Metodiskais :</u> Biogrāfiskās pieejas izglītība; Supervīzija; Rasisms un diskriminācija <u>Personiskais:</u> Iepazīstināšana ar personiskajiem aizspriedumiem; Diskriminējošas pieredzes apzināšanās; <u>Tematiskais:</u> Stereotipu un priekšrocību rašanās un funkcijas; Strukturālā diskriminācija; Valoda – stereotipi/diskriminācija- kultūra; <u>Metodiskais :</u> Stratēģijas un līdzekļi pret diskrimināciju, rasisms un ksenofobija; Diskriminācijas jautājumu risināšana grupās; Supervīzija; Komunikācija un konflikti <u>Personiskais:</u> Refleksija par savu komunikāciju un konfliktu risināšanas pieredzi mācību darbā; <u>Tematiskais:</u> Starpkultūru un nevardarbīga komunikācija; Konfliktu veidi; Valoda- komunikācija/konflikts – kultūra; <u>Metodiskais :</u> Konflikta risināšanas metodes un līdzekļi; Supervīzija; Metodes un didaktiskās pieejas <u>Personiskais:</u> Refleksijas par personiskajām metodiskajām un didaktiskajām pieejām un cilvēku un mācīšanos; <u>Tematiskais:</u> Metožu un didaktisko jēdzienu sistematizēšana; darbības izvērtēšana un kompetences vērtēšana; Valoda-mācīšana/mācīšanās/pārbaude – kultūra; <u>Metodiskais :</u> Padomu veidi;</p>
--	--

	<p>Supervīzija; Teorijas un pētnieciskā pieeja <u>Personiskais:</u> Refleksija par subjektīvajām teorijām un to efektivitāti;; <u>Tematiskais:</u> Atbilstoši pētījumu par valodas apguvi, multilingvālismu rezultāti Starpkultūru izglītības pētījumi; Valoda – zinātne un pētījumi – kultūra <u>Metodiskais :</u> Teorētisko atziņu kritiska analīze un to pārnese uz praktiskiem izaicinājumiem; Supervīzija.</p>
Pārnesamība un dalīšanās pieredzē	<p>Trīs pieeju metodi noteikti var pārnest uz citiem izglītojošiem kursiem, jo tā ir metodiska pieeja, kur var izmantot dažādās jomās. Tomēr šī pieeja ir vairāk piemērota skolotāju un citu profesionāļu, kuru darbība ir saistīta ar zināšanu pārnesi, izglītošanai.</p>
Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni	<p>Moduļi tiek strukturēti “ceļos”, tāpēc ir personiskais, tematiskais un metodiskais ceļš (pieeja).</p> <p>Personiskais ceļš akcentē pašrefleksiju, pārdomas par savu lomu, subjektīvajām teorijām un personisko pilnveidi. Tā balstīta uz Gestalt izglītību (Fritz Perls) un uz tēmu centrētu saskarsmi (Ruth Cohn), personisko pieredzi un pārdomām par šo pieredzi. Tā rezultātā var paplašināt un dažādot uztveres spējas un darbības jomu.</p> <p>Tematiskais ceļš nozīmē satura, tēmu un zinātnisko teoriju analīzi. Sarunas, teorijas pienesums un diskusijas ar ekspertiem sniedz informāciju un kalpo par pamatu zināšanām. Atsevišķu gadījumu analīze sasaista ar reālām situācijām, vienalga vai tie ir izdomāti gadījumi vai reāli dalībnieku gadījumi.</p> <p>Metodiskais ceļš nozīmē satura un zināšanu īstenošanu un pārnesi uz praksi. Dalībnieki tiek uztverti par ekspertiem. Dalībnieku pozitīvā un veiksmīgā darba pieredze sniedz idejas, motivāciju un virzību jaunai darbībai un projektiem. Individuālie moduļi sekmē dalīšanos pieredzē un diskusijas starp kolēģiem. Kurss noslēdzas ar grupu darbu. Šeit dalībnieki atbalsta viens otru un sadarbojas savā mācīšanās un pilnveides procesā, ieskaitot intervīzijas līdzekļus. Bez tam kursa laikā notiek grupu supervīzijas, lai grupu mācīšanās sekmētos un sekmētu viņu kā skolotāju darbu.</p>
Piedalīšanās/ Iesaistīšanās/ Iedrošinājums /	<p>Tā kā šis ir pilotprojekts, uz šo jautājumu nevar atbildēt. Jebkurā gadījumā, ir divi dalībnieki, kas jau ir piedalījušies citā kursā par starpkultūru kompetenci un kuri atkal piedalās šajā valodas un kultūras kursā.</p>

Dalībnieku pilnveide	Kursrs bagātina dalībniekus, jo kursā ir dažādi elementi, kas sekmē piedalīšanos un dalībnieki izaugsmi. Grupu darbs, sākot no personiskās pieredzes personiskajā pieejā, dalībnieki kā pētnieki un savas jomas eksperti.
Rezultāti/guvumi /	<p>Tā kurss beigsies tikai novembrī, mums vēl nav bijusi rezultātu noslēguma izvērtēšana. Starpposma vērtēšana bija pozitīva. Pētījums kursa laikā kalpo kā informācija, ko dalībnieki var izmantot savā darbā un arī palīdz saskatīt, vai dalībnieku perspektīvas kursa laikā izmainās. Tie sniedz informāciju par skolotāju reālo potenciālu, kā arī institūciju potenciālu attiecībā uz lingvistisko un kultūras dažādību. Tas arī parāda šķēršļus, dažus no kuriem var pārvarēt kursa laikā, dažus, ko var tikai atklāt un dažus, kas ir ārpus skolotāju kompetences, jo tie ir strukturāli.</p> <p>Praktiskie jautājumi: Kā veidojas prakse un skolotāju pieredze? Kā skolotāji tiek iepazīstināti ar institucionālām attiecībām (skola kā sistēma, atbildības, devums, dalībnieki...)? Kā skolotāji uztver savu vietu jomā? Kā viņi paši sevi pozicionē? Kādi viņiem ir šķēršļi un kāds ir viņu darbības lauks? Kādus jautājumus rada prakse? Kādas attieksmes (par cilvēku un izglītības ideālu) skolotāji pārstāv? Kā izglītība tiek raksturota sabiedrībā? Pašlaik un nākotnē? Kā tiek raksturoti skolēni? Kā tiek izprasta skolotāja loma? Kā skolas sistēma var pielāgoties izmainītajiem sabiedrības apstākļiem? Kādi skolotāja potenciāli tiek atspoguļoti? Kādus sistēmas potenciālus atspoguļo skolotāji? Kā jāmainās praktiskajai darbībai, lai izmantotu šos potenciālus?</p> <p>Jautājumi saistībā ar kursu (izvērtējums)</p> <p>Vai kursā vērojamas izmaiņas skolotāju attieksmē un praktiskajā darbībā? Cik lielā mērā kurss izmaina jūsu izpratni par savu vietu kā skolotājam? Vai kurss sniedz atbildes uz jautājumiem, kurus izvirza praktiskā pieredze? Un kā (toerētiskais pienesums, nepārtrauktas diskusijas ar kolēģiem, pašrefleksija, novērojumi) Cik lielā mērā tiek apmierinātas jūsu gaidas no kursa? Vai dalībnieku nevienādīgums sekmēja mācīšanās pieredzi? Kā tiek vērtēta dalībnieku apmierinātība?</p> <p>Metodiskās pieejas Kursa daļa būs sekundārais pētījums, t.i., tas tiks īstenots moduļu vai to daļu laikā, kas paredzēts refleksijai. Dati tiks iegūti ar</p>

	<p>radošām metodēm, kas tiks vērtēti saistībā ar jautājumiem.</p> <p>Tiks organizētas un izvērtētas 2-3 intervijas.</p> <p>Tāpat dalībniekiem, pēc viņu lūguma, tiek sniegts atbalsts viņu darbības pētījumos, un tiek vērtētas arī diskusijās šo konsultāciju laikā. Pētījumi sniedz drošus datus.</p> <p>Radoša datu iegūšana, izmantojot:</p> <p>Plakātus (sagaidāmais no kursa, savas lomas izpratne, utt.)</p> <p>Diagrammas (dažādības/valodu topogrāfija izglītības iestādē, valodu raksturojums, utt.)</p> <p>Dienasgrāmata/ darba kārtības/ ieraksti (būtiski, ja nodarbojamies ar lingvistisko un kultūras dažādību mācību procesā)</p> <p>Datu iegūšana, izmantojot intervijas:</p> <p>Sarunas ieraksts</p> <p>Parafrāzēšana un transkripcija</p> <p>Vadīti novērojumi</p> <p>Datu vērtēšana</p> <p>Kvalitatīva kontentanalīze</p> <p>Diskursa analīze</p> <p>Pētījuma triangulācija</p> <p>Komunikatīvā validācija</p> <p>Dalībnieku līdz šim sniegtā atgriezeniskā saite apstiprina kursa inovatīvo raksturu un to, ka daži no mērķiem ir jau sasniegti.</p>
Treneru profesionalitāte	Viens no treneriem ir pētnieks un pieredzējis pieaugušo izglītotājs. Abi treneri ir pieredzējuši izglītības jomā.
Pakalpojuma personalizēšana	Personiskās/individualizētās metodes tiek izmantotas visa kursa laikā.
Ilgspēja un attīstība nākotnē	Balstoties uz izvērtējumu, būs sarunas ar sponsoriem vai citiem izglītojošo pasākumu nodrošinātājiem un skolotāju tālākizglītotājiem par regulāru šī kursa piedāvājumu. Cita nepieciešamība ir kursa adaptēšana citām mērķgrupām, piemēram, apkalpojošās sfēras darbiniekiem.
Cita būtiska informācija	
Papildinājumi/komentāri/ piebildes	nav
Datums	2010.gada 14. jūlijs

4.7.2 Treneru izglītošana

18. tabula. "Treneru izglītošana", Interkulturelles Zentrum

TRENERU IZGLĪTOŠANA - Austrija	
Pamatinformācija	Apraksts
Title	Treneru izglītošana /Training of Trainers/
Acronym	TI (TOT)
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	Interkulturelles Zentrum
Adrese	Lindengasse 41/10, 1070 Vienna.
Telefons	+43 1 586 75 44
Fakss	+43 1 586 75 44 9
E-pasta adrese	iz@iz.or.at
Mājas lapas adrese	www.iz.or.at
Juridiskais statuss	Privāta nevalstiska organizācija
Kontaktpersona	Peter Hofmann
Labās prakses piemērs	
Mērķi	<p>Šī kursa galvenais mērķis ir izglītēt trenerus, kuriem ir kompetence un motivācija dot savu ieguldījumu, lai uzlabotu Eiropas Savienības programmas Jaunieši darbībā kvalitāti.</p> <p>Specifiskie uzdevumi attiecībā uz kursa dalībniekiem ir turpināt attīstīt un pilnveidot dalībnieku kompetenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Izstrādāt un īstenot apmācību aktivitātes jauniešiem un citiem, kas iesaistīti projektu izstrādē un īstenošanā Eiropas Savienības programmas Jaunieši darbībā ietvaros; - sadarboties starptautiskās treneru/pasniedzēju komandās - risināt ar pārmaiņām saistītus jautājumus; - starpkultūru kompetence; - izprast un sekmēt citu cilvēku mācīšanos; - virzīt savu mācīšanos. <p>Tālākais:</p> <ul style="list-style-type: none"> - paaugstināt dalībnieku izpratni par izglītības kontekstu (t.i., neformālā izglītība, mūžizglītība) kurā notiek šis kurss; - rosināt dalībniekus turpināt attīstīt un izprast savu mācīšanās pieeju
Programma	Treneru izglītošana Eiropas Jaunieši darbībā projektiem
Izglītošanas veids	<p>Apmācības kursi cilvēkiem, kas strādā ar jauniešiem, treneriem, Eiropas Savienības programmas Jaunieši darbībā nacionālo aģentūru personālam.</p> <p>Kursa ilgtermiņu raksturs sniedz iespēju, lai izglītošanās process būtu orientēts uz procesu un dalībniekiem. Metodika ļauj sekot līdzi individuālo dalībnieku mācīšanās procesam. Kurss sākas ar</p>

	pieņemumu, ka dalībnieki nāk ar dažādu kompetences līmeni un tāpēc viņiem ir dažādas mācīšanās vajadzības. Kurša mērķis ir, pirmkārt, atbalstīt dalībnieku mācīties mācīties kompetenci – šādā veidā viņi stiprina savas spējas turpināt savu profesionālo pilnveidi pašvirzīti kā treneri pēc kursa beigām.
Darbības (kurša programmas) ilgums	Kurss prasa no dalībniekiem ievērojamu laika ieguldījumu: kopā vismaz 57 dienas: <ul style="list-style-type: none"> • 30 semināra dienas (ieskaitot ceļu), • 12 dienas kopumā apmācības projektam (sagatavošanās darbs, sagatavošanas tikšanās un pats kurss) • 15 dienas (vidēji 1-2 dienas mēnesī), lai īstenotu personisko mācīšanās projektu, e-mācības, sarunas ar mentoriem, utt.
Kopējais ilgums	LP tika izveidota 1999./2000. gadā, tāpat tā tiek īstenota vairāk par 2 gadiem
Instrumenti	<p>Kurss sastāv no sekojošiem elementiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 semināri uz vietas (kopā 26 dienas) no septembra līdz nākošā gada jūnijam • Starptautiskais prakses apmācības treniņa projekts, kuru īsteno kopā ar citiem kursa dalībniekiem • Personiskais mācīšanās projekts • Visu gadu viena treneru komanda mācās konsultēšanu • E-mācīšanās aspekti. <p>Metodika balstās uz neformālās izglītības principiem ar īpašu akcentu uz savstarpējo mācīšanos, mācīties mācīties un atbalstu individuālajiem mācīšanās procesiem (mācoties konsultēšanu).</p>
Detalizēts apraksts	<p><i>Apmācības konteksta apraksts</i></p> <p>Semināri:</p> <p><u>1. seminārs:</u> Pirmais seminārs galvenokārt veltīts pamatu likšanai visam kursam: grupas veidošana, jaunieši darbībā programma un kurša politiskais konteksts (it īpaši Eiropas pilsonība), atbilstošas mācīšanās vides izveidošana, kā es mācos un kā es vērtēju mācīšanos (YouthPass), apmācības pamati, grupas dinamika, projekta fāzes sagatavošanas uzsākšana, personiskā mācīšanās projekta nākošajai fāzei noskaidrošana, mācīšanās uzdevumu izvirzīšana visam gadam, trenera loma un visbeidzot projekta komandu veidošana.</p> <p><u>2. seminārs:</u> Galvenokārt balstās uz grupas mācīšanās vajadzībām, un šis seminārs sniedz iespējas turpināt attīstīt specifiskās trenera kompetences; īpašs akcents tiek likts uz komandas darbu, apmācības plānojumu, starpkultūru mācīšanos un metodiku. Šī semināra plānojumu lielā mērā veido dalībnieku ieguldījums – seminārā ir vairākas iespējas vingrināt prasmes. Projekta komandām būs iespēja</p>

	<p>pašiem izmēģināt sevi kā grupu vairākās programmas daļās.</p> <p><u>3. seminārs</u> Noteikti izvērtēšanas un noslēguma seminārs. Dalībniekiem kopā ar citiem grupas locekļiem ir iespēja patīkamā gaisotnē izvērtēt sava apmācības projekta konkrētus aspektus. Turklāt seminārs sniedz iespēju reflektēt par individuālo mācīšanos gada garumā un atgriezties pie dažām apmācības tēmām vai organizēt nelielus seminārus par dažiem aspektiem. Visbeidzot tas nozīmē viena posma beigas un nākošos attīstības soļus kā trenerim.</p> <p>Parasti mūsu apmācības kursi sākas ar grupas gaisotnes veidošanu, kas atbalsta mācīšanos vienam no otra – uzticēšanās, otra resursu pārzināšana, grupu mijiedarbības principi, utt.</p> <p>Mēs daudz strādājam ar dalībnieku resursiem, ko viņi nes sev līdzi, t.i., viņu iepriekšējās zināšanas un pieredze.</p> <p>Pirmajam semināram mums parasti ir pilna kaste ar spēlēm – lai atbalsfītu saskarsmi grupā un it īpaši, lai dalībnieki liktu lietā gan labo, gan kreiso smadzeņu puslodi; bez tam tas dod viņiem iespēju iemācīties kaut ko jaunu kursā, kas nav tieša programmas sastāvdaļa.</p>
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	3 treneri
Finansēšanas avoti	ES finansējums, nacionālās aģentūras, kas piedalās, piesaistot dalībniekus Jaunieši darbībā programmai, deleģē un finansē dalībniekus no savas valsts.
Sadarbība ar citām organizācijām	Salto Youth, Interkulturelles Zentrum
Pieejamība	Šis apmācības kurss ir domāts dalībniekiem, kuriem ir kompetence un motivācija dot savu ieguldījumu, lai uzlabotu Eiropas Savienības programmas Jaunieši darbībā projektu kvalitāti. Skat. „Dalībnieku raksturojums” attiecībā uz formālajām prasībām.
Grūtības	Ja pieaugušie strādā, viņi bieži saskaras ar grūtībām, pirms uz pāris dienām dodas prom no darba, lai pabeigtu iesākto un sagatavotu kolēģus darba pārņemšanai. Savās ģimenēs – vairāk sievietēm nekā vīriešiem manā pieredzē-arī ir jāpagatavojas, lai vairākas dienas dotos prom no mājām. Iestājušies kursā, viņiem iespējams būs grūti pilnībā koncentrēties uz to, kas notiekursos. Mūsuursos dalībnieki daudz izmanto Internetu starpbrīžos, un bieži saņemtas e-pasta vēstules viņus novirza no mācībām un viņi 100% nevar pievērst uzmanību tam, ko apgūst.
Atbalsta/mācību materiāli	Skat: http://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/nanetworktcs/tot/?oldEngineRedirect=true
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	No dalībniekiem sagaida:

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vismaz trīs reizes piedalīties treneru komanda, izstrādājot, īstenojot un izvērtējot apmācības kursu neformālās izglītības jomā. ▪ Starptautiska pieredze un atbildības uzņemšanās (ne tikai kā dalībniekam) jaunieši darbībā projektos/ Jaunieši darbā (piemēram, Jauniešu apmaiņas programma, EVS projekti, utt.) ▪ Potenciāls un nepieciešamība attīstīt trenera kompetenci un pēc kursa darboties kā trenerim Eiropas Jaunieši darbībā projektos un/vai apmācībasursos, kurus organizē jaunieši darbībā programmas nacionālās aģentūras. ▪ Izrādīt iniciatīvu un vēlēšanos pašvirzīt savu mācīšanās procesu. ▪ Būt gatavam reflektēt un apšaubīt savus uzskatus un pieeju kā trenerim ▪ Attīstīt, ieviest un izvērtēt kopā ar citiem kursa dalībniekiem kā daļu no apmācības kursa starptautisku apmācības projektu (Jaunieši darbībā programmas ietvaros) ▪ Vadīt apmācības kursu angļu valodā
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	20 sākumā, 18 beigās (obligātais militārais dienests un jauns darbs)
Ekonomikas sektors	LP tika īstenota ar topošajiem treneriem, bet to var pārnest uz jebkuru citu jomu.
Ietekmes ariāls	Visas Eiropas Savienības valstis
Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	<p>Mūsu programmas visoriģinālākais aspekts ir uzsvars uz prasmi mācēt mācīties. Veidošanās par treneri ir ilgs process, kurš pavada visu profesionālo dzīvi – viens kurss, pat ilgtermiņa, nav pietiekams; arī ne divi vai trīs. Daudzas no trenera kompetencēm ir kompetences mūža garumā un plašumā- komunikācija, kritiskā domāšana, prasme tikt galā ar neskaidrībām, konfliktu risināšana, starpkultūru izpratne, utt. Tāpēc mēs daudz uzmanības veltām trenera kompetences nostiprināšanai, lai viņi vadītu savu mācīšanos, apzinātos sevi kā tos, kas mācās un spētu pilnvērtīgi izmantot mācīšanās resursus, kas ir ap viņiem.</p> <p>Tādi elementi, kā personiskie mācīšanās projekti, praktiskās apmācības projekti, konsultēšanas apgūšana ir veltīti šai metodiskajai pieejai. 2. seminārā ir 2 dienas, kuras pilnībā vada dalībnieki, balstoties uz savām mācīšanās un trenera vajadzībām.</p>
Orientācija uz praksi	Apmācība piedāvā dalībniekiem daudzas iespējas attīstīt kompetenci, kas nepieciešama visam mūžam – komunikāciju, interpersonālo, konfliktu risināšana, mācīties, kā mācīties attiecības. Tas, ka kā kursa sastāvdaļa viņiem ir jāplāno, jāīsteno un jāizvērtē starptautisku apmācības kursu starptautiskā komandā, atbalsta kompetenču

	<p>attīstību: komandas darbs, tikšanās galā ar neskaidrībām, konfliktu risināšana.</p> <p>Mācīties kompetences attīstīšana ir ļoti svarīga, lai gūtu panākumus privātajā un profesionālajā dzīvē. Tā atbalsta iespēju pieņemt lēmumus dzīvē, nepārtrauktu resursu un kompetences pilnveidošanu, pielāgošanos mainīgajiem apstākļiem.</p>
<p>Pārnesamība un dalīšanās pieredzē</p>	<p>Vispāruniversālās mūžam nepieciešamās kompetences, piemēram, mācēt mācīties un tikšana galā ar neskaidrībām, var pārnest uz daudzām citām izglītības jomām – it īpaši metodiku, kas balstās uz kompetenci iemācīties mācīties, kas ir horizontāla iezīme daudzās izglītojošās aktivitātēs.</p>
<p>Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni</p>	<p>Metodika</p> <p>Konstruktīvisms un uz pieredzi balstīta mācīšanās.</p> <p>Konstruktīvisms: Jēdziens attiecas uz atziņu, ka tie, kuri mācās, paši konstruē zināšanas- katrs individuāli (un sociāli) veido nozīmi, mācīšanās laikā. Nozīmes veidošana ir mācīšanās; cita veida nav. Šim viedoklim ir divējādas sekas: 1) domājot par mācīšanos, mums jāliek akcents uz to, kurš mācās (nevis uz tēmu/ vielu, kas jāiemāca); 2) bez nozīmes un pieredzes nav zināšanu, ko būtu veidojuši tie, kas mācās.</p> <p>Uz pieredzi balstīta mācīšanās:</p> <div data-bbox="619 1205 1497 1765" data-label="Diagram"> <pre> graph TD A[Concrete experience [1]] --> B[Observation and reflection [2]] B --> C[Forming abstract concepts [3]] C --> D[Testing in new situations [4]] D --> A </pre> </div> <p>1. konkrēta pieredze; 2. novērošana un refleksija; 3. abstraktu jēdzienu veidošana; 4. pārbaudīšana jaunās situācijās</p>
<p>Piedalīšanās/</p>	<p>Neformālās izglītības metodikas balstās uz piedalīšanās pieeju.</p>

Iesaistīšanās/ Iedrošinājums /	Apmācība iesaista dalībniekus kā aktīvus līdzdalībniekus. Bez tam akcents uz prasmi iemācīties mācīties mūsu kursā attīsta dalībnieku spējas pašiem virzīt savu mācīšanos, kurā būtiska ir aktīva un iesaistīšanās attieksme. Tas viss sekmē arī sociālo līdzdarbošanos.
Dalībnieku pilnveide	Dalībnieku iesaistīšanās un motivācija parasti ir ļoti augsta. Visa mūsu metodika (uzsvars uz prasmi mācīties un pašvirzīta mācīšanās), lielā mērā pamatojas uz iekšējo motivāciju. Semināros ir vairākas daļas, kurās nav stingra programma, bet katram ir paša organizēts laiks. No sākuma dalībniekiem ir zināms, ka mēs viņus nevērtējam, bet viņi paši vērtē sevi – viņiem jāsaprot, ko viņi grib iegūt, tas ir svarīgi arī mācīšanās grupā. Pēc tā, kā dalībnieki veic uzdevumus un izmanto pašorganizēto laiku, mēs varam novērtēt, cik motivēti viņi ir. Bez tam katru dienu pirms nodarbību noslēguma mums ir tā sauktais refleksiju grupu laiks – noteiktas grupas, kuras vada viens treneris, pārdomā dienu un tas dod iespēju atbrīvoties no spriedzes vai vilšanās vai kaut kā cita, kas neļauj mācīties.
Rezultāti/guvumi /	Skat. dokumentu "Evaluation summary TOT 2008/2009" http://www.salto-youth.net/downloads/4-17-2028/Evaluation%20summary%20ToT%202008-09.pdf
Treneru profesionalitāte	3 atbildīgie treneri (un visi citi iesaistītie treneri) ir ļoti pieredzējuši izglītībā un it īpaši jauniešu darba jomā.
Pakalpojuma personalizēšana	Skat. <i>Specifiska metodika</i>
Ilgspēja un attīstība nākotnē	Apmācības programma tiks īstenota līdz 2013.gadam; vai kursa īstenošana tiks pagarināta, atkarīgs no jaunās jauniešu programmas.
Cita būtiska informācija	
Papildinājumi/komentāri /piebildes	nav
Datums	2010.gada 12. jūlijs

4.8 Slovēkija

4.8.1 Personības attīstība

19.tabula "Personības attīstība", IVAKS

PERSONĪBAS ATTĪSTĪBA - Slovēkija	
Pamatinformācija	Apraksts
Title	Personības attīstība /Personal Development/
Acronym	PA /PD/
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	IVAKS s.r.o.
Adrese	Radlinského 36/B Bratislava Slovakia
Telefons	++ 421 903 835687
Fakss	
E-pasta adrese	ivaks@ivaks.sk
Mājas lapas adrese	www.ivaks.sk
Juridiskais statuss	Privāta sadarbībā ar sabiedrisko (Darba aģentūra)
Kontaktpersona	Rybkoval Marcela
Labās prakses piemērs	
Mērķi	Visas programmas uzdevumi: <ul style="list-style-type: none">- Sagatavošana darba tirgum- Sniegt dalībniekiem kvalitatīvas profesionālās zināšanas un prasmes – aukles un klientu aprūpēšana- Profesionāli izglītot aukles, lai viņas izprastu slima cilvēka mentalitāti Izvēlētas LP uzdevumi – personiskā attīstība: <ul style="list-style-type: none">- attīstīt dalībnieku personiskās īpašības, attīstīt viņu prasmes risināt konfliktus, atbrīvojot viņus no bailēm, nedrošības
Programma	Auklēm/aprūpētājām domāts kurss (bezdarbniekiem)
Izglītošanas veids	Profesionālā, pārkvalificēšanās
Darbības (kursa programmas) ilgums	Viss kurss: 224 stundas 160 stundas teorija 24 stundas praktiskā sagatavošana 40 stundas prakse sociālās un medicīniskās aprūpes institūcijās 1 - 3 mēneši 04/2010 – 06/2010 Izvēlēta LP: 3 dienas
Kopējais ilgums	Vairāk par diviem gadiem

Instrumenti	Daudzpusēji a) semināri b) praktiskā apmācība c) prakse sociālās un medicīniskās aprūpes institūcijās d) noslēguma eksāmens: rakstisks un mutisks
Detalizēts apraksts	Lai motivētu pieaugušos, kuri ir zaudējuši darbu, iesaistīties mūžizglītībā, ir nepieciešama īpaša pieeja. Izvēlētā LP veido apmācības kursa, kas domāts bezdarbniekiem, pirmo daļu un liek uzsvāru uz dalībnieku personisko attīstību. Personiskā attīstība ietver: - personības psiholoģija - Sevis izzināšana: kas es esmu, no kurienes es nāku, uz kurieni es eju - Mana esošās dzīves karjera - Manas stiprās un vājās puses - Mani profesionālie un personiskie mērķi - Zināt citus - Komunikācija: verbaāla, neverbāla, apstiprinoša - Konflikta risināšana - Empātija - Testi: tests par pašpārliecinātu uzvedību, aptauja par konfliktu risināšanu, kā krāsas ietekmē cilvēkus, utt. Profesionālā apmācība ietver: - Kopšanas vēsture - Medicīnas darbinieka personība - Pieaugušo kopšana - Bērnu kopšana - Rūpes par klientu (vārdu „pacients” vairs nelieto) - Higiēna un epidemioloģija- sanitārā aprūpe - Kustības un klientu apģēršana - Profilakse un slimību ārstēšana - Slimnieku ēdināšana - Manipulācijas ar slimnieku - Manipulācijas ar bioloģiskajiem materiāliem - Pirmās palīdzības kurss (8 stundas un noslēguma eksāmens) - Klienta darba terapija - Klienta mācīšanās - Klienta vaļasprieki
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	1 treneris izvēlētajai
Finansēšanas avoti	Valsts budžets
Sadarbība ar citām organizācijām	Vietējā Darba aģentūra, Martina, Slovākija

Pieejamība	Darba meklētājiem, kas reģistrējušies Darba aģentūrā
Grūtības	Šīs programmas dalībnieki ir bezdarbnieki, daži no tiem ilgu laiku ir bez darba un daži nesen zaudējuši darbu. Citas specifiskas grūtības nav novērotas.
Atbalsta/mācību materiāli	Izdales materiāli
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	Darba meklētāji (sievietes), kuras vēlas strādāt par auklēm valstī vai ārzemēs
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	16 - 16 (100%) Maksimālais dalībnieku skaits: 20
Ekonomikas sektors	Visi sektori, galvenokārt no mašīnbūves vai lauksaimniecības
Ietekmes ariāls	Reģions
Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	Šis LP inovācija ir Personiskās attīstības modulis profesionālās apmācības sākumā programmā darba meklētājiem. Pirms dalībnieki uzsāk profesionālo apmācību, viņi mācās komunicēt, uzdot jautājumus, strādāt grupās, risināt konfliktus, dalīties pieredzē, attīstīt savu humora izjūtu, utt. Tā lai viņu turpmākā piedalīšanās apmācībā ir produktīvāka un personiskāka.
Orientācija uz praksi	Jā. Kurss liek uzsvāru uz aprūpētāju profesionālo izglītību. 40 stundu prakse notiek sociālās un medicīniskās aprūpes institūcijās.
Pārnesamība un dalīšanās pieredzē	LP var piemērot kā ievadkursu jebkuram citam pieaugušo izglītības kursam.
Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni	Apmācība notiek interaktīvi; dalībniekiem tiek piedāvātas praktiskas situācijas, simulācijas, darbs grupās, utt.
Piedalīšanās/ iesaistīšanās/ iedrošinājums /	LP palīdz dalībniekiem nepamest kursu. Tā paaugstina pašapziņu. Nevienam nav izstājies no šī kursa.
Dalībnieku pilnveide	LP, kas koncentrējas uz personisko attīstību kursa sākumā, motivē dalībniekus turpināt kursu un kļūt par aktīviem cilvēkiem, kas mācās, būt atvērtiem, uzdot jautājumus, ja viņi kaut ko nesaprot, utt. Tā palīdz paaugstināt dalībnieku pašapziņu. Kā teica intervētais treneris: „ <i>Dalībnieki ir spiesti domāt, risināt situācijas, salīdzināt savu pieredzi ar pārējo pieredzi.</i> ” Tā kā dalībnieki ir bezdarbnieki, kurss arī palīdz uzturēt viņu darba iemaņas. Kurša pabeigšana dod viņiem reālas iespējas

	būt atkal nodarbinātiem savā valstī vai citās ES valstīs.
Rezultāti/guvumi /	<p>Jā, mērķis – dalībnieku personiskā attīstība- tika sasniegts. Intervētais treneris teica: <i>“Dalībnieki ir ļoti atšķirīgi kursa beigās, salīdzinot ar sākumu. Viņi ir drosmīgāki, ar augstāku pašapziņu, viņi neuztraucas uzdot jautājumus, dalās savā pieredzē un domās, bieži to pavada humors un labs noskaņojums”</i>.</p> <p>Kursa galvenais mērķis ir sagatavot dalībniekus darba tirgum un sniegt viņiem profesionālās zināšanas un prasmes. Vairākums dalībnieku nolēma darīt šo darbu pirms iestāšanās programmā un viņu iespējas būt nodarbinātiem ir ļoti augstas.</p> <p>Pēc veiksmīgas kursa pabeigšanas dalībnieki saņem sertifikātu, kas ir derīgs visās ES valstīs.</p>
Treneru profesionalitāte	<p>Pasniedzēju profesionālisms lielā mērā nodrošina kursa panākumus.</p> <p>Treneri ir speciālisti (izvēlētajai LP – klīniskais psihologs).</p> <p>Dalībnieces uzsvēra, ka labam trenerim jāspēj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veidot labu dalībnieku komandu - Veidot labas attiecības ar dalībniekiem - Personiskais šarms - Atvērta komunikācija - Veidot partneru attiecības ar dalībniekiem - Atzīt savas kļūdas - Ieklausīties dalībnieku problēmās - Saņemt nepārtrauktu atgriezenisko saiti no dalībniekiem un reaģēt uz to <p>Intervētās dalībnieces apstiprināja, ka augstāk minētās trenera iezīmes patiešām atbilst viņu treneru sniegtajam. ☺</p>
Pakalpojuma personalizēšana	Netika novērota
Ilgspēja un attīstība nākotnē	Kurss bieži ir bezdarbnieku sagatavošanas pēdējais posms. Daži dalībnieki jau bija beiguši citus kursus (piemēram, grāmatvedība, IT, utt.)
Cita būtiska informācija	
Papildinājumi/komentāri/ piebildes	
Datums	2010.gada 1.jūlijs

4.8.2 Apmācības forma: vienas mācības vienā reizē

20.tabula "Apmācības forma: vienas mācības vienā reizē", Orava Association for Democratic Education

Apmācības forma: vienas mācības vienā reizē -Slovākija	
Pamatinformācija	Apraksts
Title	Apmācības forma: vienas mācības vienā reizē /Training format: one school at a time /
Acronym	AF
Kursu nodrošinātājs	
Pilns nosaukums	Orava Association for Democratic Education
Adrese	Halova 16, 85101 Bratislava, Slovakia
Telefons	+421 2 62410676
Fakss	+421 2 62410676
E-pasta adrese	marcelam@projectorava.sk
Mājas lapas adrese	www.zdruzenieorava.sk
Juridiskais statuss	Privāts
Kontaktpersona	Marcela Maslova
Labās prakses piemērs	
Mērķi	<ul style="list-style-type: none"> - Visa skolas personāla izglītošana (minimums 75% no visa skolas pedagoģiskā personāla) - Nodrošināt akreditētās LRKDA (Lasīšana un rakstīšana kritiskās domāšanas attīstīšanai) apgūšanu
Programma	LRKDA programma tika īstenota skolu pedagoģiskajam personālam projekta "Domājoša skola" ietvaros. Projekts sākās 2007.gadā. Uz doto brīdi ir izglītotas 57 skolas.
Izglītošanas veids	Tālākizglītība
Darbības (kursa programmas) ilgums	Viens gads vienam līmenim (kopā divi līmeņi vienai skolai) Viens līmenis parasti sākas septembrī un ilgst līdz jūnijam.
Kopējais ilgums	Lokāli projekts darbojas jau ceturto gadu.
Instrumenti	<p>Daudzpusējs:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Ievadnodarbība visam skolas personālam (2stundas) b) Radošie semināri: 40 stundas vienā līmenī (5 dienas) c) Praktiskās nodarbības: 4 atvērtās stundas otrajā līmenī d) Praktiskais pielietojums: 20 stundas katrā līmenī, dalībnieki paši izmēģina apgūtās stratēģijas savās stundās – dalībnieki veido savus portfolio, kuri ietver stundu plānus, refleksijas, skolēnu darbus, fotogrāfijas, utt.) e) Pašizglītošanās materiāli (izdales, žurnāli, grāmatas, mājas lapu saites).

	f) Dalībnieku portfolio prezentācijas komisijai
Detalizēts apraksts	<p>“Domājoša skola” projektu īsteno zivēlētas skolas visam pedagoģiskajam personālam</p> <p>Projektu veido:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ievadnodarbība – Izgaršošana (2stundas) Radošie semināri: 40 stundas vienā līmenī (5 dienas) Praktiskās nodarbības: 4 atvērtās stundas otrajā līmenī Praktiskais pielietojums: 20 stundas katrā līmenī, dalībnieki paši izmēģina apgūtās stratēģijas savās stundās Dalībnieku portfolio prezentācijas komisijai <p>LP galvenās iezīmes:</p> <ul style="list-style-type: none"> Visa skolas personāla izglītošana. Treneri ierodas skolā, tāpēc skolotājiem nav jādodas uz kursu vietu. Skolas personāls izglītojas kopā. Viņiem ir iespēja dalīties pieredzē un domās ne tikai semināra laikā, bet arī starp tiem. “Atvērtās stundas” – stundas savās klasēs vada skolotāji (brīvprātīgi), kamēr citi kolēģi un treneri vēro. Katrai stundai seko refleksijas. Portfolio kā skolotāju piedalīšanās un praktiskās izmēģināšanas vērtēšanas līdzeklis. Pēc sekmīgas programmas pabeigšanas, dalībnieki saņem sertifikātu (divu līmeņu programmas pabeigšana nozīmē 6% algas pielikumu). Pēc divu līmeņu programmas pabeigšanas skola saņem „Domājošas skolas” sertifikātu.
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	1 projekta koordinators, 1 vadītājs, 1 grāmatvedis, 4 reģionālie koordinatori, 30 sertificēti treneri, 10 tālākizglītotāji
Finansēšanas avoti	<ul style="list-style-type: none"> Privāts/ Publiskis (2% no gāzes kompānijas ienākumu nodokļa) Ceturtajā gadā būs skolu finansiāls ieguldījums
Sadarbība ar citām organizācijām	LP tiek īstenota sadarbībā ar CEF (centrālās Eiropas Fondu, Bratislava), Slovnaft a.s., un iesaistītās skolas.
Pieejamība	Skolas pēc uzaicinājuma iesūta savu pieteikumu. 25-30 skolas tiek izglītotas katru gadu.
Grūtības	<ul style="list-style-type: none"> Motivēt un iedrošināt visu skolas pedagoģisko personālu piedalīties (min 75 %) Dalībnieku brīvā laika izmantošana (semināri parasti

	<p>notiek nedēļas nogalēs vai sklas brīvdienās)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ja piesakās mazas skolas personāls, lai piedalītos projektā, viņiem jāapvienojas ar lielāku skolu
Atbalsta/mācību materiāli	<ul style="list-style-type: none"> - Izdales materiāli, ko treneri veidojuši katram semināram - Grāmatas: (Orava Project in Practice, Critically Thinking Teacher – Creator of a School Quality,utt.) – publiski pieejamas - NOTES Žurnāls, kas publicē inovatīvas stratēģijas – senāki izdevumi atrodami Orava mājas lapā - Mājas lapa: www.zdruzenieorava.sk (Forums, paraugstundas, raksti, attēli, līgumi, utt.)
Lietotāji/Mērķgrupas	
Dalībnieku raksturojums	Visu vecuma kategoriju skolotāji (viss skolas personāls) Piesakoties programmai, nepieciešama vēstule ar priekšmetu metodisko komisiju vadītāju parakstiem.
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	Minimums 75 % no skolas pedagoģiskā personāla pabeidz programmu.
Ekonomikas sektors	izglītība
Ietekmes ariāls	<ul style="list-style-type: none"> - Valsts - Skolas tiek izvēlētas proporcionāli katrā no astoņiem Slovākijas reģioniem.
Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	<p>Kā minēts iepriekš, LP tiek uzskatīta par inovāciju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visa skolas personāla izglītošana. Treneri ierodas skolā, tāpēc skolotājiem nav jādodas uz kursu vietu. Skolas personāls izglītojas kopā. Viņiem ir iespēja dalīties pieredzē un domās ne tikai semināra laikā, bet arī starp tiem. - “Atvērtās stundas” – stundas savās klasēs vada skolotāji (brīvprātīgi), kamēr citi kolēģi un treneri vēro. Katrai stundai seko refleksijas. - Portfolio kā skolotāju piedalīšanās un praktiskās izmēģināšanas vērtēšanas līdzeklis. - Pēc sekmīgas programmas pabeigšanas, dalībnieki saņem sertifikātu (divu līmeņu programmas pabeigšana nozīmē 6% algas pielikumu). - Pēc divu līmeņu programmas pabeigšanas skola saņem „Domājošas skolas” sertifikātu.
Orientācija uz praksi	Jā, programma tiek īstenota tieši uz vietas skolā; dalībnieki ievieš apgūtās metodes savās stundās un vāc materiālus savam

	portfolio. Semināru laikā notiek atvērtās stundas.
Pārnesamība un dalīšanās pieredzē	Tā ir pilnībā vai daļēji pārnesama uz citām valstīm (daļēji, jo tas atkarīgs no katras valsts profesionālās pilnveides sistēmas).
Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni	<p>Portfolio: Programmas apguves laikā, skolotāji vāc materiālus savam portfolio. Portfolio parasti ietver stundu plānus, skolotāja refleksijas, skolēnu individuālos vai grupu darbus, fotogrāfijas, skolēnu izvērtējumus, utt.) Dalībnieki programmas beigās iepazīstina trīs komisijas locekļus un parasti arī pārējos dalībniekus ar savu portfolio.</p> <p>Atvērtās stundas: Stundas vada brīvprātīgi skolotāji savās klasēs, kamēr citi kolēģi un treneri vēro. Programmas laikā tiek organizētas četras atvērtās stundas, lai katrs skolas dalībnieks varētu piedalīties vismaz vienā atbilstoši savam priekšmetam (humanitārie, dabaszinātnes, māksla, sākumskolas līmenis). Stundām seko refleksijas un izvērtēšana atbilstoši LRKDA skolotāju standartam..</p> <p>“Domājošas skolas” sertifikāts – sertifikātu piešķir skolai, kurā vismaz 75% personāla ir pabeiguši programmas divus līmeņus, ieskaitot atvērtās stundas. Sertifikāts tiek izsniegts 3 gadus.</p>
Piedalīšanās/ iesaistīšanās/ ledrošinājums /	Jā, katru gadu apmēram 80 skolas piesakās programmai, daudzas no tām atkārtoti (no kurām tiek izvēlētas 30). Pēc pirmā līmeņa pabeigšanas, vairums skolu turpina otro līmeni. Uz doto brīdi ir izglītotas gandrīz 60 skolas.
Dalībnieku pilnveide	Programmas saturs ietver LRKDA un kā tāda veicina kritisko domāšanu, sadarbību un balstās uz interaktīvām metodēm. Turklāt kurss ir akreditēts kā skolotāju profesionālās pilnveides programma, skolotāji saņem kredītpunktus (15+15) un profesionāli pilnveidojas.
Rezultāti/guvumi /	Pēc programmas pirmā gada notiek programmas ārējā izvērtēšana. Mērķu sasniegšanu vērtē arī pēc dalībnieku atgriezeniskās saites (izvērtējumi pēc katra semināra); izvērtējumu veic treneri, koordinatori un sadarbības institūcijas. Pēc izvērtējuma katru gadu programma tiek pilnveidota.
Treneru profesionalitāte	<p>Programmā ir divu līmeņu treneri:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tālākizglītotājs 2. LRKDA sertificēts treneris (atbilstoši LRKDA standartam) <p>Seminārus vada pāris: sertificēts treneris – tālākizglītotājs, vai divi sertificēti treneri</p>

	Pēc LRKDA trenera standarta izpildes, tālākizglītotājs var kļūt par sertificētu treneri.
Pakalpojuma personalizēšana	Konsultācijas par skolotāju portfolio
Ilgspēja un attīstība nākotnē	Programma tiek īstenota trīs gadus un turpināsies ar līdzīgu atbalstu arī nākošajā gadā. No Izglītības ministrijas 2010.gadā tika saņemta jaunā akreditācija un tās ilgums ir 5 gadi.
Cita būtiska informācija	
Papildinājumi/komentāri/ piebildes	
Datums	2010.gada 2.jūlijs

1. PIELIKUMS

LABĀS PRAKSES PIEMĒRS (GP) – Valsts (LPP)	
Value	Apraksts
Title	Pilns <i>Labās prakses</i> nosaukums.
Acronym	
Responsible provider	
Full Name	
Address	Please provide all details including street, number, post code, town, country.
Phone number	+CountryCode-AreaCode-No
Fax	+CountryCode-AreaCode-No
E-mail address	
Web address	
Legal-status/ ownership	Privāts / sabiedrisks/ etc.
Contact person	Cilvēks, kurš var sniegt sīku paskaidrojumu par šo pieredzi.
Labās prakses piemērs (in detail)	
Mērķi	LPP misija, mērķi, uzdevumi un stratēģija
Programma	Programmas nosaukums, kurā tika īstenots LPP
Izglītošanas veids	Arodizglītība, ne-arodizglītība, tālākizglītība, formālā vai neformālā
Darbības (kursa programmas) ilgums	Mazāk par 1 mēnesi/ 1 - 3 mēneši / 3 – 6 mēneši / ilgāk par 6 mēnešiem, ieskaitot sākuma mēnesi/gadu un noslēguma mēnesi/gadu , sekojoši: MM/GGGG – MM/GGGG
Kopējais ilgums/Global duration/	Cik ilgi LPP tiek īstenots/ kopumā pastāv (it īpaši mazāk par 2 gadiem vai ilgāk par 2 gadiem)?
Instrumenti	Viena veida vai dažādi (daudzējādi), ieskaitot a) semināri-radošās darbnīcas; b) praktiska izglītošana; c) pārbaudījumi; d) pašmācības materiāli (rokasgrāmata/ vadlīnijas/ grāmatas, mācību CD, utt.)
Detalizēts apraksts	Lūdzu, sniedziet detalizētu LPP aprakstu (ne vairāk kā 20 rindiņas).
Faktiski īstenošanā iesaistīto darbinieku skaits	
Finansēšanas avoti	Norādiet, kurš un kādā veidā LPP tika finansēts :vietēji/reģionāli; sabiedrisks/privāts finansējums, utt.
Sadarbība ar citām organizācijām	Norādiet, kurš vēl atbalstīja LPP/ piedalījās tā organizēšanā no ārpuses, utt, ja tāds bija
Pieejamība (Availability to public use)	Norādiet, vai izglītības pasākums bija bezmaksas, pieejams plašai sabiedrībai vai arī kaut kas īpašs vai arī bija citas formālas prasības, lai piedalītos.
Grūtības	Norādiet, ar kādām grūtībām treneri/ dalībnieki/ vadītāji –īstenotāji saskārās LPP īstenošanas laikā.
Atbalsta/mācību materiāli	Sniedziet informāciju par esošajām brošūrām, prezentācijām, utt.par LPP, kas pieejami kā drukāti materiāli vai atsevišķi faili. Lūdzu, norādiet, vai LPP

	materiāli ir bezmaksas, pieejami visiem, vai arī kaut kas specifisks ir nepieciešams, lai tos izmantotu citas institūcijas un visas lietošanas formālās prasības, ja tādas ir.
Lietotāji/Mērķgrupas (addressed by Good Practice)	
Dalībnieku raksturojums	Vecums, informācija par iepriekšējo izglītību un profesionālo pieredzi; nodarbināts vai bezdarbnieks
Dalībnieku skaits sākumā un beigās	
Ekonomikas sektors	Lūdzu, konkretizējiet darba jomas/ profesijas, uz kurām attiecas LPP.
Ietekmes ariāls	Lūdzu, konkretizējiet LPP ģeogrāfisko areālu: ciems/pilsēta/novads/reģions, valsts, utt.
Dažādi elementi, kas ļāva/ palīdzēja sasniegt pozitīvu/ labu sniegumu/rezultātu, domājot par motivāciju	
Inovācijas un jauninājums	Vai LPP darīja kaut ko atšķirīgu? Vai tas ir pionieris savā jomā? Kāpēc? Vai LPP ir adaptēta no kāda cita zinaāma LPP vai tas ir kaut kas pilnīgi jauns? Utt.
Orientācija uz praksi	“Jā”/“Nē”; ja “Jā”, norādiet īsumā, kādi praktiski elementi tika izmantoti LPP
Pārnesamība un dalīšanās pieredzē	Sniedziet informāciju par iespējām pielāgot šo LPP citiem, ieskaitot adaptācijas līmeni (vietējais, reģionālais, Eiropas) vai tematisko līmeni. Kā citi varētu izmantot/adaptēt/pielietot LPP savām vajadzībām?
Specifiska metodika/ mācīšanās paņēmieni	Sniedziet sīku metodoloģijas vai pieejas aprakstu.
Piedalīšanās/ iesaistīšanās/ Iedrošinājums /	Vai LPP ir ievērojami palielinājis dalībnieku skaitu? Vasi viņi ilgāk apmeklēja programmu?
Dalībnieku pilnveide	Vai LPP ir sociāli iekļaujoša? Vai tas sekmē kritisko domāšanu/ sadarbību? Vai LPP paaugstina dalībnieku interesi vai zinātkāri?
Rezultāti/guvumi /	Norādiet, vai mērķi ir sasniegti. Kādā veidā un cik lielā mērā? Vai jūs izmantojāt īpašas vērtēšanas metodes, snieguma indikatorus, utt., lai izvērtētu (izmēritu) rezultātus?
Treneru profesionalitāte	
Pakalpojuma personalizēšana	“Jā”/“Nē”; ja “Jā”, norādiet īsumā, vai tika organizēta personiska apmācība?
Ilgspēja un attīstība nākotnē	“Jā”/“Nē”; ja “Jā”, norādiet kādā veidā.
Cita būtiska informācija	
Papildinājumi/komentāri/piebildes	
Datums	